

Til medlemmerne af
Danske Regioners bestyrelse
m.fl.

20-02-2026

MOD-2025-00245

Ulla Riel

Dagsorden for møde i Danske Regioners bestyrelse den 26. februar 2026

Deltagere: Anders Kühnau, Mads Duedahl, Trine Birk Andersen, Lars Gaardhøj, Bo Libergren, Mette With Hagensen, Mogens Nørgaard, Leila Lindén, Anders G. Christensen, Randi Mondorf, Camilla Hove Lund, Christoffer Buster Reinhardt, Per Larsen, Martin Jakobsen, Karin Friis Bach, Peter Westermann, Tormod Olsen

Afbud:

Mødested: Danske Regioner, Dampfærgevej 22, 2100 København Ø

Indholdsfortegnelse

1 (Fortrolig).....	5
2 (Offentlig) Implementering af EU's Bygningsdirektiv.....	6
3 (Fortrolig).....	9
4 (Fortrolig).....	10
5 (Offentlig) Høringssvar - Lovpakke 3a vedr. reform.....	11
6 (Fortrolig).....	14
7 (Offentlig) Pakkeforløb - mennesker med kronisk sygdom.....	15
8 (Fortrolig).....	18
9 (Fortrolig).....	18
10 (Fortrolig)	18
11 (Offentlig) Regionernes opgaver i forbindelse med omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet..	19
12 (Fortrolig)	21
13 (Fortrolig)	21
14 (Fortrolig)	21
15 (Fortrolig)	21
16 (Offentlig) Præcisering af stop for brug af speciallæger i korttids- og langtidsvikariater i psykiatrien	22
17 (Fortrolig)	24
18 (Offentlig) Position vedr. revision af EU' udbudsdirektiv.....	25
19 (Offentlig) Indrapportering af efterspørgsel efter sundhedspersoner fra tredjelande	29
20 (Fortrolig)	30
21 (Offentlig) Danske Regioners regnskab 2025	31
22 (Fortrolig)	35
23 (Fortrolig)	35
24 (Offentlig) Høringssvar - Bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension mv. for varetagelse af regionale hverv	36
25 (Offentlig) Høringssvar - Lovforslag om hjemmel for kunstig intelligens til beslutningsstøtte.....	39

26 (Offentlig) Høringssvar - Støtte til kompressionsprodukter som hjælpemiddel	43
27 (Offentlig) Høringssvar - Øget strafniveau for ulovlig jordhåndtering	45
28 (Offentlig) Generelle orienteringer	48
29 (Offentlig) Formandens meddelelser	53
30 (Fortrolig)	53
31 (Offentlig) Næste møde	54
32 (Offentlig) Eventuelt	55

1 (Fortrolig)

2 (Offentlig) Implementering af EU's Bygningsdirektiv

Ann Højer Hoffmann
EMN-2024-00437

Resumé

Bygningsdirektivet indeholder en række krav, der skal bidrage til at opnå nulemissionsbygninger i EU og øge forsyningssikkerheden i Europa. Kravene vedrører bl.a. energirenovering og energimærkning af den offentlige bygningsmasse, etablering af ladepunkter og cykelparkering, solenergianlæg på bygninger og øget brug af bygningsautomatik.

Danske Regioner har afgivet høringssvar om to lovforslag og en række bekendtgørelser, der skal implementere Bygningsdirektivet i dansk ret inden den 29. maj 2026. Overordnet bakker Danske Regioner op om direktivets formål om at opnå en klimaneutral bygningsmasse i 2050. De to lovforslag vil dog få betydelige økonomiske konsekvenser for regionerne som ejere af komplekse bygninger (særligt hospitalerne) med kritiske funktioner og et konstant højt energiforbrug. På den baggrund forudsætter Danske Regioner kompensation svarende til de afledte økonomiske konsekvenser.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen om implementering af EU's Bygningsdirektiv til efterretning.

Sagsfremstilling

Bygningsdirektivet – på engelsk "Energy Performance of Buildings Directive" (EPBD) – indeholder en række krav, der skal bidrage til det overordnede mål om at opnå en nulemissionsbygningsmasse i EU senest i 2050. Kravene har desuden til formål at øge forsyningssikkerheden i Europa og begrænse afhængigheden af bl.a. gas fra Rusland. Direktivet skal være implementeret i dansk ret senest den 29. maj 2026.

Energistyrelsen og Social- og Boligministeriet sendte i december 2025 henholdsvis "Lov om ændring af lov om fremme af energibesparelser i bygninger" og "Lov om ændring af byggeloven" i høring. Energistyrelsen og Social- og Boligministeriet sender desuden løbende bekendtgørelser i høring, som udmønter de to love i supplerende bestemmelser. Der er således tale om et omfattende direktiv, der skal implementeres forholdsvist hurtigt.

Danske Regioner har afgivet høringssvar om de to lovforslag (bilag). Overordnet bakker foreningen op om Bygningsdirektivets overordnede formål

om at opnå nulemissionsbygninger senest i 2050 samt ambitionerne om at øge forsyningssikkerheden i Europa.

Regionerne har gennem mange år arbejdet aktivt med at øge energieffektiviteten i egen bygningsmasse. Siden 2009 har regionerne formået at nedbringe det samlede energiforbrug med 11 pct. Samtidig har regionerne etableret solceller på både eksisterende bygninger og i forbindelse med nybyggeri. Ligeledes er regionerne i gang med at omstille egen transport fra fossildrevne køretøjer til eldrevne.

Generelt har regionerne stort fokus på at nedbringe hospitalernes klimaaftryk. Med den fællesregionale strategi for [Grønne Hospitaler](#) sætter regionerne et ambitiøst mål om at halvere hospitalernes forbrugsbaserede udledninger inden 2035 samt en ambition om, at hele sundhedsvæsenet er klimaneutralt i 2050.

De to lovforslag vil dog få betydelige økonomiske og driftsmæssige konsekvenser for regionerne som ejere af komplekse bygninger – særligt hospitalerne – med kritiske funktioner og et konstant højt energiforbrug.

Høringssvarene til Energistyrelsen og Social- og Boligministeriet lægger især vægt på, at de to lovforslag vil medføre:

- **Betydelige investeringer i energirenoveringer** for at opfylde såkaldte MEPS-krav frem mod 2030 og 2033. MEPS står for minimumsstandards for energimæssig ydeevne for ikke-beboelsesbygninger. EU's medlemsstater skal fastsætte minimumsstandards for energimæssig ydeevne således, at mindst 16 pct. af den nationale ikke-beboelsesbygningsmasse ligger over denne tærskel i 2030, og minimum 26 pct. ligger over denne tærskel i 2033. Energistyrelsen lægger op til tærskler på 190 kWh/m²/år i 2030 og 168 kWh/m²/år i 2033. Disse tærskler er meget lavt sat.
- **Øget økonomi og ressourcestræk til energimærkning af bygninger**, idet kravet om energimærkning udvides, så det også omfatter bygninger i segmentet 60-250 m² – og ikke fra 250 m² og op, som det er tilfældet i dag. Det vil umiddelbart være dyre kvadratmeter at energimærke.
- **Betydelige merudgifter til etablering af ladepunkter og forberedelse af ladepunkter.** For bestående ikke-beboelsesbygninger med mere end 20 parkeringspladser til biler skal der senest den 1. januar 2027 være opsat mindst ét ladepunkt for hver 10. parkeringsplads til biler eller være trukket rør eller kabelruter til kabler for mindst 50 pct. af parkeringspladserne til biler. Kravene for ladepunkter risikerer at forcere en udrulning, som der ikke er efterspørgsel efter. Regionerne

råder over en lang række p-pladser. Særligt ved de regionale sygehuse, hvor brugsmønstrene adskiller sig fra en gængs kontorbygning. Samtidig synes kravet om antal ladepunkter ikke at tage hensyn til det forhold, at der i Danmark allerede er udrullet en ganske omfattende ladeinfrastruktur. Danske Regioner efterspørger derfor, at der gives mulighed for proportionalitet og fleksibilitet relateret til, om det vurderes rentabelt for kritiske samfundsinstitutioner som hospitaler at etablere eller forberede ladepunkter.

Desuden stiller "Lov om ændring af byggeloven" nye krav til bygningsautomatik, bl.a. automatisk lysstyring, og til solenergianlæg på offentlige bygninger. For begge dele gælder det dog, at kravene er betinget af økonomisk rentabilitet og tekniske muligheder.

Regionerne opsætter generelt automatik til at styre deres ejendomme, ligesom de anvender lysstyring i f.eks. kontorlokaler og gangarealer. Men på bl.a. patient- og operationsstuer bliver der ikke installeret lysstyring, da automatisk ændring af lyset kan genere patienterne eller påvirke udførelsen af en operation.

Hvad angår solenergianlæg, er Danske Regioner positiv omkring muligheden for at opsætte flere anlæg. Det er dog langt fra alle regionale tage, særligt på hospitalerne, som egner sig til at opsætte solenergianlæg på grund af andre tekniske installationer, herunder ventilationsanlæg, rørføringer mv. Af den grund vil det være hensigtsmæssigt, hvis regionerne også har mulighed for at etablere solenergianlæg i terræn i nærhed af regionale bygninger. Terrænbaserede solenergianlæg på hospitalsgrunde muliggør også grøn energiproduktion i forbindelse med byggerier.

Herudover stiller "Lov om ændring af byggeloven" nye krav til cykelparkering. Her gør foreningen opmærksom på, at en markant andel af brugerkapaciteten i regionernes bygninger er patienter, som oftest ikke cykler til/fra undersøgelser, behandling eller indlæggelser.

Afslutningsvist fastsætter "Lov om ændring af byggeloven" krav om, at nulemissionsbygninger ikke må udlede CO₂ på stedet fra fossile brændsler. Det er dog uklart, om nulemissionsbygninger må udlede klimagasser i form af behandlingsgasser (anæstesigasser) og i forbindelse med drift af nød anlæg mv. Høringssvaret opfordrer til, at aktivitet (behandling) i bygninger og kritisk infrastruktur bliver undtaget.

Sammenfattende er det Danske Regioners vurdering, at lovforslagene – og de efterfølgende bekendtgørelser i medfør af lovforslagene – vil udløse nye opgaver og forpligtelser for regionerne, som ikke tidligere har været gældende. På den baggrund forudsætter foreningen kompensation (DUT) svarende til de afledte økonomiske konsekvenser for regionerne.

Danske Regioner gør i øvrigt opmærksom på, at der er risiko for konflikt mellem lovkrav og driftsmæssige hensyn, idet renovering og ombygning i den skala, der er lagt op til, potentielt kan have negativ indvirkning på driften af de omfattede hospitaler. Det er derfor også vigtigt med klare retningslinjer, realistiske tidsfrister og finansiering for at sikre en effektiv og hensigtsmæssig implementering af lovforslagene.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Bygningsdirektivet hænger tæt sammen med energieffektivitetsdirektivet (EED), der trådte i kraft den 11. oktober 2025. Hermed skal kommunerne, regionerne og staten frem mod 2030 årligt udpege mindst 3 pct. af den samlede kommunale, regionale og statslige bygningsmasse, der skal renoveres op til mindst energimærke B senest i 2040. Parterne udpeger denne vinter for første gang 3 pct. af deres respektive bygningsmasse. KL, Danske Regioner og Klima-, Energi-, og Forsyningsministeriet samarbejder om at udpege 3 pct. årligt af den offentlige bygningsmasse, jf. en politisk [aftale](#) mellem parterne.

Det er et opmærksomhedspunkt, at de to direktiver stiller forskellige krav til den offentlige bygningsmasse. Hvor EED stiller krav til at energirenovere op til energimærke B, stiller Bygningsdirektivet krav om at energirenovere bygninger med de dårligste energimærker.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Danske Regioners høringssvar vedr. lov om fremme af energibesparelser i bygninger (1826672 - EMN-2024-00437)
2. Danske Regioners høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af byggeloven (1831011 - EMN-2024-00437)

3 (Fortrolig)

4 (Fortrolig)

Resumé

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har sendt lovpakke 3a i høring fra den 17. december 2025 til den 23. januar 2026. Lovpakken er en del af de lovpakker, som skal implementere sundhedsreformen. Lovpakken vedrører model for specialeplanlægning, ny afregningsordning i forbindelse med etablering af sundheds- og omsorgspladser, lægemiddelhåndtering mv. på sundheds- og omsorgspladser og i akutsygeplejen og styrkede regionale kompetencer til at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb.

Danske Regioner har sendt et samlet høringssvar på vegne af alle regioner med godkendelse fra formandskabet og betinget af endelig politisk godkendelse i bestyrelsen.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen godkender Danske Regioners høringssvar til lovpakke 3a.

Sagsfremstilling

Lovpakke 3a er en del af de lovpakker, som skal implementere sundhedsreformen. Lovpakken indeholder lovforslag om:

1. Ny model for specialeplanlægning
2. Ny afregningsordning i forbindelse med etablering af sundheds- og omsorgspladser
3. Lægemiddelhåndtering mv. på sundheds- og omsorgspladser og i akutsygeplejen
4. Styrkede regionale kompetencer til at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb

Høringssvaret er vedlagt som bilag, og nedenfor gennemgås kort de vigtigste budskaber under hvert lovforslag.

1. Ny model for specialeplanlægning

Danske Regioner har i høringssvaret bemærket, at det er positivt, at Regionsrådet fremadrettet selv kan placere landsdelsfunktioner på regionernes sygehuse. Det vil give mulighed for en mere fleksibel planlægning, hvilket vil komme patienterne til gode.

Danske Regioner finder det imidlertid ikke hensigtsmæssigt, at hver enkelt regionsråd også skal godkende landsdelsfunktioner på private sygehuse, og

anbefaler, at Sundhedsstyrelsen bevarer denne kompetence. Danske Regioner vurderer, at lovforslaget indebærer, at godkendelsen af landsdelsfunktioner på private sygehuse samlet set bliver mere kompliceret og vil kræve flere administrative ressourcer.

Danske Regioner finder det heller ikke hensigtsmæssigt, at Sundhedsstyrelsen får mulighed for at pålægge et regionsråd at benytte privat kapacitet til at varetage en landsdelsfunktion. Det bør være op til regionerne at vurdere, hvordan de mest hensigtsmæssigt kan tilvejebringe den nødvendige kapacitet, herunder tage stilling til, om og hvordan privat kapacitet kan bidrage.

2. Ny afregningsordning i forbindelse med etablering af sundheds- og omsorgspladser

Danske Regioner har i høringssvaret bemærket, at de foreslåede takstniveauer for en ny færdigbehandlingstakst i somatikken og en afslutningstakst på sundheds- og omsorgspladserne ikke medfører de rette incitamenter og den rette brug af ressourcer i det samlede sundhedsvæsen.

Danske Regioner mener ikke, at det er hensigtsmæssigt at reducere færdigbehandlingstaksten i somatikken, da målgruppen for udskrevne patienter er uændret. En lavere takst vil svække kommunernes incitament til rettidig hjemtagning og dermed øge risikoen for længere ophold på hospitalerne. Der er allerede i dag et højt antal færdigbehandlingsdage. I 2025 var der omkring 16.000 færdigbehandlingsdage i somatikken.

Danske Regioner vurderer, at den foreslåede afslutningstakst på sundheds- og omsorgspladserne er for lav og ikke i tilstrækkelig grad vil sikre det rette kommunale incitament til at hjemtage borgere, når de ikke længere har behov for at være på en sundheds- og omsorgsplads. Det vil medføre, at en betydelig andel af kapaciteten på sundheds- og omsorgspladserne vil blive brugt som ventepladser, trods kapaciteten til netop ventepladser med opgaveflyttet blev fastholdt i kommunerne. Det vil forringe tilgængeligheden og tilbud til de borgere, som har behov for ophold på pladserne.

Danske Regioner har på baggrund af ovenstående foreslået, såfremt takstniveauerne fastholdes, at der indføres en årlig systematisk opfølgning på de nye takster med henblik på, at modellen kan justeres, hvis antallet af færdigbehandlingsdage i somatikken stiger, og antallet af ophold for afsluttede borgere på sundheds- og omsorgspladserne bliver uhensigtsmæssig mange.

3. Lægemiddelhåndtering mv. på sundheds- og omsorgspladser og i akutsygeplejen

Danske Regioner og staten aftalte i efteråret 2025, at regionerne skulle kunne indkøbe lægemidler via de offentlige sygehusapoteker og Amgros til de kommende sundheds- og omsorgspladser og kunne opbevare disse i

medicinrum og medicinskabe. Dette på opfordring fra Danske Regioner, da det vil understøtte, at borgere hurtigt kan komme i behandling og ikke behøver at vente på, at medicinen er bestilt og bragt ud fra et privat apotek. Herudover vil det understøtte, at borgere, pårørende og personale kan fokusere på kerneopgaven og ikke på fremskaffelse af lægemidler.

Regionerne aftalte samtidigt med staten, at lægemidler på pladserne vil være gratis for borgerne. Det gælder både ny medicin, som fx udspringer af et forudgående hospitalsophold, og medicin, som borgerne i forvejen er i behandling med – fx diabetesmedicin, kolesterolmedicin, blodtryksmedicin og lignende. Af lovforslaget fremgår det, at det forventes at få positive økonomiske konsekvenser for regionerne, da lægemidler indkøbt via Amgros ofte er billigere end lægemidler indkøbt på private apoteker. Dette er dog mere nuanceret, da der med lovforslaget er tale om et væsentligt kvalitetsløft fra niveauet i dag, hvorfor der udover indkøb skal allokeres ressourcer til distribution, administration og opbevaring af lægemidler. Dette vil medføre en merudgift for regionerne.

I Danske Regioners høringssvar fremgår det også, at det er vigtigt, at sundheds- og omsorgspladserne kan oprettes i regionernes relevante IT-systemer, så systemerne kan bruges til bestilling af lægemidler til pladserne. Ligesom det er vigtigt, at det sundhedsfaglige personale på pladserne kan tilgå information om borgernes sygdomsforløb og eventuelle foregående behandling for at kunne tilbyde borgeren en sammenhængende og koordineret behandling.

4. Styrkede regionale kompetencer til at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb

Planlægning af lægers videreuddannelse er afgørende for at sikre bedre lægedækning i hele landet. Derfor bør regionerne sikres de nødvendige handlemuligheder. På den baggrund fremgår det af høringssvaret, at Danske Regioner er glade for, at regionerne med lovforslaget får en entydig kompetence til at tilrettelægge og fordele uddannelsesforløb.

I lovforslaget er der lagt op til, at de regionale videreuddannelsesråd fortsat godkender uddannelsesafdelinger i regionen. Danske Regioner anbefaler i høringssvaret, at de regionale videreuddannelsesråd lovgivningsmæssigt alene tillægges en rådgivende funktion, og at de fremadrettet udfører opgaver efter bemyndigelse fra regionsrådene. Det skal tydeliggøre, at regionerne har ansvaret og beslutningskompetencen i relation til den lægelige videreuddannelse.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Høringssvar (1832000 - EMN-2024-01215)

6 (Fortrolig)

Resumé

Denne sag giver en samlet status på arbejdet med pakkeforløb for mennesker med kronisk sygdom, herunder offentliggørelsen af den generiske model, de medfølgende patientrettigheder, økonomien til pakkerne samt opstart af arbejdet med målgruppespecifikke pakker for KOL og lænderygsmerter og dataunderstøttelsen hertil.

Indstilling

*Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.*

Sagsfremstilling

Baggrund

Bestyrelsen blev i november 2025 orienteret om arbejdet med den generiske model og godkendte en fællesregional position. Den generiske model er nu offentliggjort [[link](#)], og Sundhedsstyrelsen har igangsat arbejdet med de målgruppespecifikke pakker for KOL og kroniske lænderygsmerter.

Denne sag giver en samlet status på den generiske model, rettigheder, økonomi og de målgruppespecifikke pakker, herunder dataunderstøttelse.

Den generiske model for pakkeforløb for mennesker med kronisk sygdom

Den generiske model fastlægger de overordnede principper for pakkeforløb – herunder ansvarsplacering, tidlig indsats i almenmedicinsk tilbud, koordinering, integreret patientrettet forebyggelse og digital understøttelse. Modellen lægger vægt på differentierede og behovsorienterede forløb, styrket sammenhæng og data til kvalitetssikring.

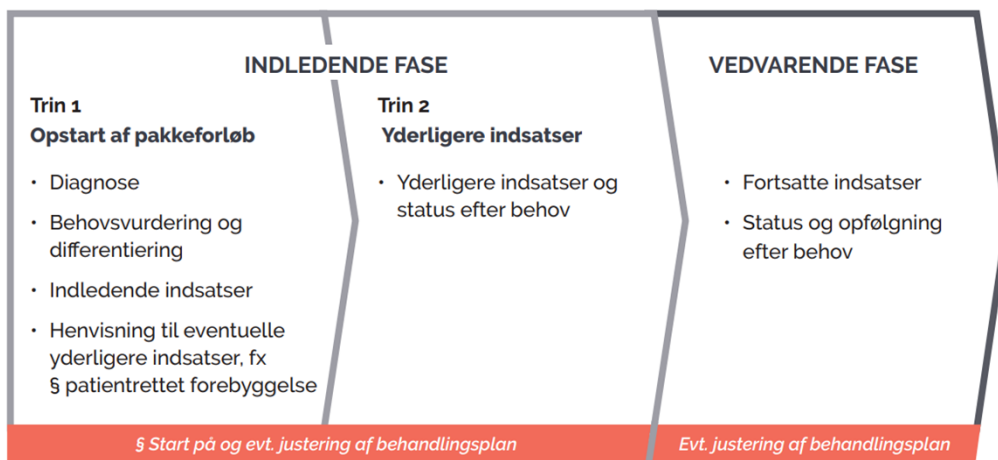
Det grundlæggende formål med pakkeforløb er jf. modellen, at de skal:

- Forankre ansvaret ét sted i sundhedsvæsenet (*almenmedicinske tilbud*)
- Styrke en tidlig indsats efter diagnose
- Fremme rådgivning og samarbejde mellem relevante sundhedsfaglige aktører
- Integrere patientrettet forebyggelse
- Tilrettelægges efter den enkeltes behov, ressourcer, motivation og livssituation
- Understøtte patientens empowerment og bidrage til reduceret ulighed i sundhed
- Skabe fælles overblik over patientens forløb

- Bygge bro til civilsamfund
- Bidrage til sammenhæng og lette arbejdsgange i sundhedsvæsenet
- Levere data til kvalitetsudvikling af pakkeforløb

Den generiske model har fastlagt de overordnede principper, strukturer og rammer for indholdet i de følgende målgruppespecifikke pakkeforløb, herunder de elementer, der skal være en del af de målgruppespecifikke pakkeforløb.

Modellen for pakkeforløb er illustreret i figur 1.

Figur 1. En patients kronologiske vej i et pakkeforløb

Overordnet finder sekretariatet, at den generiske model er et udmærket udgangspunkt for det igangsatte arbejde med de målgruppespecifikke pakker, og at den ligger fint i tråd med bestyrelsens position.

Rettigheder for mennesker i pakkeforløb

Jf. Aftale om Sundhedsreform får patienter i et pakkeforløb ret til en behandlingsplan målrettet den enkelte og opstart af relevante patientrettede forebyggelsestilbud inden for en given tidsfrist. Ministeren gik i weekenden den 24.-25. januar ud med nyheden om, at der var indgået politisk aftale om nye patientrettigheder til mennesker med kronisk sygdom, hvor patienter får ret til:

- En personlig behandlingsplan inden for 30 dage efter, at diagnosen er stillet
- Adgang til patientrettede forebyggelsestilbud som fx kostvejledning, rygestopkurser og tilbud om fysisk aktivitet inden for 21 dage efter henvisning.

Kvalitetsstandards for patientrettet forebyggelse

Sundhedsstyrelsen reviderer kvalitetsstandards for patientrettet forebyggelse med forventet offentliggørelse efterår 2026. Ifølge ministeriet vil disse hovedsageligt omhandle nye krav til fysisk træning og

målgruppeudvidelse som konsekvens af kronikerpakkerne. Sundhedsstyrelsen vil primo marts fremsende et notat med foreløbige estimater for målgruppernes størrelse for de to første kronikerpakker (KOL og lænderyg) samt forventede udgiftsdrivende ændringer i de reviderede kvalitetsstandards, grundet ministerielt ønske om at kunne lande en aftale om fordelingen af den afsatte økonomi til kronikerpakker i forårsaftalen.

Økonomi

De afsatte midler til kronikerpakkerne stiger fra 190 mio. kr. i 2027 til 520 mio. kr. i 2030 og falder derefter til et permanent niveau på 380 mio. kr. fra 2034. Det er endnu ikke afklaret, om hele rammen udelukkende skal finansiere udbygning af patientrettet forebyggelse eller også skal finansiere andre parter andel i pakkeforløbet.

Målgruppespecifikke pakker for borgere med KOL og kroniske lænderygsmærter

Sundhedsstyrelsen har netop igangsat arbejdet med de målgruppespecifikke pakker for borgere med KOL og kroniske lænderygsmærter, som skal være klar efterår 2026 og implementeres 1. januar 2027. Pakkeforløbene skal fra start tilpasses den nye struktur og anden udvikling i de behandlingsmæssige og teknologiske muligheder. Danske Regioner indgår i følgegruppen sammen med regionerne. Bestyrelsen vil på et senere tidspunkt få forelagt oplæg til positioner for begge pakker.

Digital understøttelse af kronikerpakker

Der blev nedsat en styregruppe for digital understøttelse af kronikerpakker med deltagelse af Danske Regioner, som ultimo 2025 anbefalede, at den digitale understøttelse af de to første kronikerpakker etableres ved at videreudvikle den eksisterende forløbsplansløsning frem mod 1. januar 2027. Forløbsplaner er et værktøj, der allerede anvendes i almenmedicinske tilbud, og beslutningen betyder, at praktiserende læger får et forbedret digitalt redskab til at planlægge og følge patienternes forløb uden, at der skal udvikles nye systemer.

Samtidig anbefalede styregruppen, at der skal arbejdes parallelt med et langsigtet målbillede for den samlede digitale understøttelse af kronikerpakker. Dette målbillede vil kræve udvikling af fælles datakilder på tværs af sektorer og mulighed for et samlet digitalt overblik. Det langsigtede arbejde initieres i 2026 som del af et program under Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Det afventes, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet træffer endelig beslutning om den digitale understøttelse af kronikerpakker baseret på styregruppens anbefalinger.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

8 (Fortrolig)

9 (Fortrolig)

10 (Fortrolig)

11 (Offentlig) Regionernes opgaver i forbindelse med omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet

Pia Mulvad Reksten
EMN-2025-00261

Resumé

Ultimo januar offentliggjorde Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM) mere information om regionernes rolle i forbindelse med implementering af [1. epx-delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab](#) frem mod 2030. Regionerne skal understøtte faciliteringen af de lokale omlægningsprocesser og tage initiativ til dialog med institutionerne og sikre, at alle institutioner inddrages og høres undervejs i processen.

Som en del af offentliggørelsen fremgik det, at der etableres et Kontaktforum med repræsentanter for regionerne og epx-sekretariatet i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK). Kontaktforum skal sikre en ramme for et tæt samarbejde om og koordination af omlægningen af det nye uddannelses- og institutionslandskab.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Børne- og Undervisningsministeriet (BUVM) offentliggjorde i slutningen af januar, hvordan Aftalen om en ny erhvervs- og professionsrettet gymnasieuddannelse (epx) skal implementeres, herunder regionernes rolle i forbindelse med placering af epx og som facilitatorer af den lokale dialog om omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet. Til at koordinere den samlede indsats etableres der et Kontaktforum, som består af repræsentanter for regionerne og epx-sekretariatet i Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK).

Ifølge kommissoriet er regionernes opgaver at:

- understøtte og bidrage til faciliteringen af de lokale omlægningsprocesser
- være initiativtager til dialog med institutionerne og sikre, at alle institutioner inddrages og høres undervejs i processen
- invitere til afklaringsrunder, møder og drøftelser. Regioner kan selv tilrettelægge hvilke geografier, den lokale dialog skal foregå i
- indsamle de lokale institutioners tilkendegivelser på udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser

- udarbejde anbefalinger til udbudsplacering af epk, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser til ministerens beslutning.

Hvis der opstår konflikter/udfordringer, som ikke kan løses i den lokale dialog, kan en opmand aktiveres.

Regionernes rolle i omlægningsprocessen ses som en del af regionernes eksisterende opgaveportefølje på uddannelsesområdet og ansvaret for at sikre en god regional uddannelsesdækning.

Kommissorium for Kontaktforum og oversigt over arbejdsdeling i forbindelse med omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet er vedlagt.

Bestyrelsens mandat

Kommissoriet ligger inden for det mandat, bestyrelsen gav i september 2025, hvor regionernes rolle i forbindelse med epk og etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab blev drøftet. Bestyrelsen godkendte, at regionerne tager positivt imod regeringens invitation til at deltage i den statslige koordination af processen for omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet og inddrages i den lokale dialog om omlægning af landskabet.

Pejlemærker for omlægningen af institutionslandskabet

Omlægningen af institutionslandskabet skal tage hensyn til fire pejlemærker, der skal understøtte en god geografisk dækning af både gymnasiale og erhvervsrettede uddannelser, gymnasiale enkeltfag samt almene voksenuddannelser, så institutionerne samtidig er økonomisk, fagligt og socialt bæredygtige:

- Konsolidering af udbud af gymnasiale uddannelser i byskoler i mindre byområder
- Konsolidering af udbud af gymnasiale uddannelser i mellemstore byområder
- Konsolidering af udbud af erhvervsuddannelser i områdeskoler
- Konsolidering af eksisterende voksenuddannelsescentre (VUC).

Tidsplan for implementeringen af gymnasiereformen

- Igangsættelse af omlægningsproces (januar/februar 2026)
- Lokale drøftelser (januar 2026 - 1. kvartal 2027)
- Ministerens foreløbige (jf. at lovgivning endnu ikke er på plads) beslutning om nyt uddannelses- og institutionslandskab (1. halvår 2027). Beslutning skal ske på baggrund af de anbefalinger, regionerne udarbejder, som tager udgangspunkt i lokale tilkendegivelser fra institutioner
- Endelig beslutning om nyt landskab (2. halvår 2027 – 1. kvartal 2028)

- Omstilling til ny institutions- og uddannelsesstruktur (1. kvartal 2028 – åbning af epx i 2030).

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Udvalget for Regional Udvikling og EU har på flere møder drøftet og bakket op om reformen, senest på udvalgsmøde den 19. december 2025.

Den 29. januar 2026 udpegede Børne- og Undervisningsministeriet Adam Wolf og Per B. Christensen (tidligere fgu-opmand) som opmænd for omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Kommissorium for Kontaktforum. godkendt (1831728 - EMN-2025-00261)
2. Oversigt over arbejdsfordeling. Bilag til kommissorium (1831729 - EMN-2025-00261)

12 (Fortrolig)

13 (Fortrolig)

14 (Fortrolig)

15 (Fortrolig)

16 (Offentlig) Præcisering af stop for brug af speciallæger i korttids- og langtidsvikariater i psykiatrien

Josefina Hindenburg Krausing
EMN-2024-00078

Resumé

Danske Regioners bestyrelse vedtog på møde i marts 2025 en handlingsplan for stop for brug af speciallægevikarer i langtidsvikariater i psykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien.

I lyset af, at der har været spørgsmål til de tidmæssige rammer, der indgår i bestyrelsens beslutning, udsendte Danske Regioner den 19. december 2025 en præcisering heraf til sundhedsdirektørkredsen. Præciseringen fremgår af sagsfremstillingen.

Efterfølgende har sundhedsdirektørkredsen, for at understrege beslutningen om ikke at have langtidsvikariater, også aftalt, at korttidsvikariater ikke kan forlænges fra den 31. marts 2026. Det indgår samtidig, at der skal være et slip på minimum to måneder, inden en region eller andre regioner kan ansætte den samme læge i et nyt vikariat af maks. tre måneders varighed.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Danske Regioners bestyrelse besluttede på møde den 13. marts 2025, at der indføres et stop for brug af speciallægevikarer i langtidsvikariat i alle regioner på de psykiatriske afdelinger gældende for både voksenpsykiatrien og børne- og ungdomspsykiatrien. Langtidsvikariater er defineret som vikariater med en varighed på over tre måneder. Vikarstoppet implementeres over en periode på to år. Bestyrelsen lagde vægt på, at alle regioner går i takt og implementerer de forskellige skridt efter en fælles tidsplan.

Den daværende psykiatridirektørkreds udarbejdede herefter en plan, som blev kommunikeret til alle relevante direktørkredse. Indholdet i planen var:

- Tværregionalt stop for nye aftaler med speciallæger i langtidsvikariater træder i kraft den 1. april 2026.
- Der igangsættes fra august 2025 en konvertering af eksisterende langtidsvikariater til faste stillinger i regionerne.

- I perioden 1. april 2026 – 31. december 2026 skal resterende langtidsvikaraftaler afvikles samtidig med, at der arbejdes på fastansættelse af de berørte læger.
- Der kan fortsat være behov for korttidsvikariater i de enkelte regioner, særligt til vikardækning i vagtlagene.

Der har efterfølgende været spørgsmål vedr. skæringstidspunkterne i planen. Danske Regioner har på den baggrund den 19. december 2025 fremsendt følgende præcisering til sundhedsdirektørkredsen:

- Pr. 1. april 2026 er der stop for indgåelse af nye aftaler med speciallæger i langtidsvikariater. Der kan altså ikke indgås aftaler om langtidsvikariater med speciallæger efter 31. marts 2026.
- Pr. 31. december 2026 skal alle igangværende langtidsvikariater være afviklet. Det indebærer således, at aftaler, som måtte være indgået frem mod 1. april 2026, skal udløbe senest 31. december 2026.
- Den enkelte region må tilrettelægge udmøntningen af bestyrelsens beslutning, så ovennævnte tidsmæssige rammer kan holdes, herunder at alle langtidsvikariater er afviklet med udgangen af 2026.

Senest har der i sundhedsdirektørkredsen været et ønske om en fælles linje for håndtering af korttidsvikariater. Formålet er at undgå incitamenter til, at samme læge ansættes i flere på hinanden følgende korttidsvikariater i stedet for et langtidsvikariat. Et korttidsvikariat er her defineret som et vikariat med en varighed på op til tre måneder. I den forbindelse er det i sundhedsdirektørkredsen aftalt, at korttidsvikariater ikke kan forlænges efter den 31. marts 2026. Der skal efter denne dato være et slip på minimum to måneder, inden en region eller andre regioner kan ansætte den samme læge i et nyt korttidsvikariat af maks. tre måneders varighed.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

17 (Fortrolig)

18 (Offentlig) Position vedr. revision af EU' udbudsdirektiv

Kenneth Hirsch Sørensen
EMN-2024-00971

Resumé

EU-kommissionen har varslet en revision af EU's udbudsdirektiv i andet kvartal 2026. Til brug for sekretariatets videre interessevaretagelsesarbejde foreslås en række positioner i forhold til revisionen.

Den primære position er, at udbudsreglerne skal forenkles, og fleksibiliteten øges. Dette vil reducere transaktionsomkostningerne for både regioner og tilbudsgivere.

Derudover vil der være fokus på følgende:

- Det skal fortsat være muligt at indkøbe til laveste pris
- Der skal være bedre muligheder for at inddrage strategiske hensyn fx bæredygtighedshensyn i udbud
- Der skal være klare muligheder for innovative indkøb fx i forlængelse af offentlig-privat forsknings- og innovationssamarbejde
- Udbudsdirektivet skal understøtte EU's sikkerhedspolitiske dagsorden.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender de foreslåede positioner for det videre arbejde med den kommende revision af udbudsdirektivet.

Sagsfremstilling

I EU-Kommissionens arbejdsprogram for 2026 fremgår det, at Kommissionen vil fremsætte forslag om en revision af udbudsdirektivet. Det er beskrevet under afsnittet om EU's forenklingdagsorden samt med fornyet fokus på bestræbelserne om at øge Europas konkurrenceevne, modstandsdygtighed og økonomiske sikkerhed.

Det forventes, at forslaget til nyt udbudsdirektiv (evt. forordning) vil blive fremsat i juni 2026.

I det følgende præsenteres forslag til positioner for Danske Regioners videre arbejde med sagen. Når Kommissionen har offentliggjort deres udspil, vil sekretariatet udarbejde et egentligt høringssvar, som forelægges Danske Regioners bestyrelse til godkendelse. I den nuværende fase drejer det sig om interessevaretagelse i forhold til øvrige interessenter i DK, EU-Kommissionen,

den europæiske forening for regioner og kommuner, medlemmer i Europa-Parlamentet og medlemmer i regionsudvalget i EU.

Evaluering af nuværende regulering og hovedtal for Danmark

Kommissionen har gennemført en større evaluering af erfaringerne med de nuværende udbudsregler. Evalueringen har vist, at reglerne er for komplekse, rigide og ufleksible. Hertil kommer, at sektorlovgivningen i EU i stigende grad indeholder elementer om, hvad og hvordan der skal købes ind inden for konkrete sektorer. Dette har også bidraget til den øgede kompleksitet.

De oprindelige strategiske ønsker om – med udbudsdirektivet - at fremme miljømæssige, innovative og sociale mål er kun delvist imødekommet. Og reglerne vurderes ikke at fremme EU's økonomiske sikkerhed og strategiske autonomi.

I en dansk kontekst fremgår det endvidere, at der er udfordringer i form af

- at hver fjerde kontrakt annulleres
- at ordregiverne kun modtager 3,5 tilbud pr. udbud
- at ordregiverne i 30 pct. af udbuddene kun modtager ét tilbud
- at der er få udenlandske tilbudsgivere, særligt når kontraktværdien er lav.

Overordnet tilgang

Udbudsdirektivet regulerer adgangen til at indkøbe produkter og tjenesteydelser, der skal understøtte behandlingskvalitet, produktivitet og patientsikkerhed. Herudover skal reguleringen bidrage til, at der er konkurrence om opgaverne, så også indkøbsområdet kan bidrage til at skabe mest mulig sundhed for pengene.

Med udgangspunkt i ovenstående ønskes en regulering, der i alt overvejende grad har fokus på udbudsprocessen. For regionerne handler det primært om at have de nødvendige redskaber i den samlede værktøjskasse, når der skal købes ind. Den sikkerhedspolitiske situation, EU's konkurrenceevne, beredskabsudfordringer og forsynings-sikkerhedsudfordringer udgør væsentlige supplerende problemstillinger, som skal være mulige at håndtere via reguleringen af udbudsområdet. Endelig skal det være muligt at løfte mere strategiske tilgange til udbud f.eks. i forhold til mere bæredygtige indkøb, indenfor regelsættet, uden at det dog bliver obligatorisk. Regionerne vil gerne have friheden til at afveje muligheder og fordele ved bæredygtighedskrav i forbindelse med hvert enkelt udbud.

Konkrete positioner

Med udgangspunkt i den overordnede tilgang foreslås følgende positioner i det videre arbejde med udbudsdirektivet.

Proceslov

Udbudsreglerne skal primært sikre, at det offentlige kan købe ind på et konkurrencepræget marked med lavest mulige transaktionsomkostninger. Herudover er det vigtigt, at reglerne understøtter de overordnede generelle principper om ligebehandling af tilbudsgiverne, gennemsigtighed for tilbudsgiverne og proportionalitet i ordregivers krav til tilbudsgivere. Obligatoriske krav om, hvad og hvordan der skal indkøbes, bør udgå, herunder i den omfattende sektorlovgivning på EU-niveau.

Enklere regelsæt

Det nuværende regelsæt er meget komplekst, og de lave tærskelværdier bidrager til, at transaktionsomkostningerne for en række mindre indkøb bliver meget høje. Der bør derfor være fokus på etablering af et mere enkelt regelsæt, der giver ordregiver større frihed til at tilrettelægge de konkrete udbud. Højere tærskelværdier og større frihed for ordregiverne vil medføre lavere transaktionsomkostninger for både ordre- og tilbudsgivere.

Større fleksibilitet i regelsættet

Under udbudsprocessen kan ordregiver få behov for at foretage ændringer i udbudsmaterialet. Med det nuværende regelsæt vil selv mindre ændringer i udbudsmaterialet medføre, at udbud annulleres. Antallet af annullationer kan derfor reduceres ved større fleksibilitet. Siden lanceringen af det nuværende direktiv er der, via digitale løsninger, blevet markant forbedrede muligheder for, at potentielle tilbudsgivere kan følge de enkelte udbud og evt. ændringer af udbudsmaterialet, så det ikke påvirker ligebehandlingen og gennemsigtigheden i et udbud.

Pris

Der har, særligt fra tilbudsgiverside, været en del kritik af, at der indkøbes meget ensidigt efter laveste pris. Dette er ikke korrekt i forhold til regionerne, da der som hovedregel indgår kvalitative elementer i vægtningen af tilbud og/eller i minimumskravene i udbudsmaterialet. Laveste pris er – til gengæld – for meget standardiserede produkter og ydelser fortsat et godt værktøj, da det reducerer det administrative arbejde. Derfor ønsker regionerne fortsat fleksibilitet i tildelingsmuligheder gående fra laveste pris til bedste forhold mellem pris og kvalitet.

Innovative indkøb

Der er fortsat udfordringer med at skalere innovative løsninger, der fx er udviklet i et offentligt-privat samarbejde. Typisk vil en privat samarbejdspartner opnå konkurrencefordele, som skal udlignes i forbindelse med et udbud. Her ønskes et større råderum for at skalere innovative løsninger, selv om det kan udfordre ligebehandlingen. Her bør hensyn til bedre sundhedsløsninger indgå med en større vægt i reguleringen.

Strategiske hensyn

Større strategiske hensyn i forbindelse med udbud håndteres i dag af regionerne via eksempelvis grønne krav i udbud, kontraktklausuler vedrørende sociale kriterier m.v. Regionerne ønsker imidlertid mulighed for at bruge flere værktøjer, så det eksempelvis er muligt at stille bæredygtighedskrav til vores leverandører og deres forsyningskæder og ikke alene til kontraktens genstand. Det er dog væsentligt, at udbudsloven muliggør varetagelsen af strategiske hensyn uden at diktere det, da meget stringente regler herfor vil give udfordringer, da udbud og indkøb i forvejen skal afveje pris- og kvalitetshensyn m.v.

Europæisk præference

EU-Kommissionen og EU's ministerråd har et stigende fokus på mulighederne for at prioritere europæiske leverandører i regi af udbudslovgivningen. Det er både begrundet i den sikkerhedspolitiske dagsorden og for at understøtte europæisk konkurrenceevne. For regionerne risikerer det at medføre begrænsninger i markedet med færre mulige leverandører og højere priser. Til gengæld kan særligt sikkerhedspolitiske hensyn naturligvis også bidrage til, at vareforsyningen og forsyningskæderne på sigt bliver mere sikre. En mulig strategisk og balanceret tilgang kan være, at udbudslovgivningen skal kunne understøtte EU's sikkerhedspolitiske hensyn ved at give forrang for europæiske virksomheder inden for særligt følsomme områder, der har betydning for den kritiske infrastruktur.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

19 (Offentlig) Indrapportering af efterspørgsel efter sundhedspersoner fra tredjelande

Henrik Casper
EMN-2025-00747

Resumé

I forbindelse med ØA2026 blev det aftalt, at regeringen, KL og Danske Regioner vil arbejde for at finde en konkret model for indrapportering af efterspørgsel efter sundheds- og plejepersoner fra tredjelande i kommuner og regioner. Der foreligger nu et udkast til model for indrapportering (vedlagt som bilag).

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender model for indrapportering af efterspørgsel efter sundheds- og plejepersoner fra tredjelande.

Sagsfremstilling

Med vedlagte "Aftale om indrapportering af efterspørgsel efter sundhedspersoner fra tredjelande" fastsættes rammerne for regionernes (og kommunernes) vurdering af efterspørgslen efter personer fra udvalgte sundhedsfaglige grupper fra tredjelande. Formålet hermed er at vurdere behovet for at fastsætte en evt. kvote for en given faggruppe.

Aftaleudkastet bygger på følgende hovedelementer:

1. Årlig vurdering og indrapportering af efterspørgsel i forhold til de kommende 1-5 år, herunder på specialniveau hvis relevant
2. Til brug for vurderingen stiller Indenrigs- og Sundhedsministeriet følgende data til rådighed:
 - Autorisationsansøgningsdata (samlet antal autorisationsansøgninger mv.)
 - Antal udstedte evalueringsautorisationer
 - Opholdstilladelser (antal meddelte førstegangstilladelser)
 - Prognoser og dimensioneringsplaner mv.

Det er sekretariatets vurdering, at aftaleudkastet udgør et egnet grundlag for, at regionerne kan foretage en kvalificeret vurdering af efterspørgslen efter sundhedspersoner på kort sigt. På denne baggrund lægges op til, at Danske Regioner bakker op om aftalen. KL har politisk godkendt aftalen den 9. januar 2026.

Økonomi

Der medfølger ikke finansiering til opgaven.

Sekretariatets bemærkninger

I forbindelse med den seneste beslutning om at indføre en 0-kvote for læger (med dispensationsmulighed) i slutningen af 2025 indgik ovenstående data som beslutningsgrundlag. Regionerne fandt, at dette grundlag som udgangspunkt var tilstrækkeligt for at foretage en vurdering og udgør således et egnet beslutningsgrundlag. På den baggrund har sekretariatet ikke yderligere bemærkninger til aftaleudkastet.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Aftale om indrapportering af efterspørgsel efter sundhedspersoner fra trejdelande (1829212 - EMN-2025-00747)

20 (Fortrolig)

Resumé

Danske Regioners regnskab for 2025 aflægges i overensstemmelse med årsregnskabslovens regler for klasse A-virksomheder. Årsregnskabet er revideret af BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab.

Danske Regioners resultatopgørelse udviser et driftsunderskud på 16,6 millioner kr.

De finansielle poster udgør 15,0 mio. kr., idet der er indtægter på 18,9 mio. kr., omkostninger på 0,1 mio. kr. og kurstab på 3,8 mio. kr. Dermed udviser resultatet af foreningens drift et underskud på 1,6 mio. kr.

Udgiften til projektbevillinger udgjorde 3,0 mio. kr. fordelt med 1,0 mio. kr. til Ekstraordinær klimaindsats (Grønne Hospitaler) og 2,0 mio. kr. til Tværregional juridisk enhed. Årets resultat er dermed et underskud på 4,6 mio. kr.

Danske Regioners balance pr. 31. december 2025 udgør 552,7 mio. kr. Egenkapitalen ultimo 2025 udgør 282,8 mio. kr., hvilket er et fald på 4,6 mio. kr. i forhold til primo egenkapitalen svarende til årets resultat.

Indstilling

Det indstilles,

*at Danske Regioners regnskab for 2025 godkendes og underskrives, og
at Revisionsprotokollatet underskrives.*

Sagsfremstilling

Danske Regioners regnskab for 2025 er revideret af BDO Statsautoriseret revisionsaktieselskab. Revisionen har ved afslutningen af revisionen af Danske Regioners årsregnskab afgivet en beretning.

*Konklusionen på den udførte revision er, at "godkender ledelsen
årsregnskabet i den nuværende form, vil vi forsyne det med en påtegning uden
forbehold, omtale af væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift,
fremhævelse af forhold eller andre rapporteringsforpligtelser."*

Regnskabet aflægges som en årsrapport efter årsregnskabslovens regnskabsklasse A. Denne regnskabsklasse er beregnet på virksomheder, som ikke er forpligtet til at aflægge årsrapport, men som frivilligt har valgt at

aflægge en sådan til ekstern brug. Bestyrelsen besluttede ved behandlingen af Danske Regioners kasse- og regnskabsregulativ den 23. november 2006, at regnskabslovens principper skulle anvendes.

Resultatopgørelsen for 2025

Danske Regioners resultatopgørelse udviser et driftsunderskud på 16,6 mio. kr.

De finansielle poster udgør 15,0 mio. kr., idet der er indtægter på 18,9 mio. kr., omkostninger på 0,1 mio. kr. og kurstab på 3,8 mio. kr. Dermed udviser resultatet af foreningens drift et underskud på 1,6 mio. kr.

Udgiften til projektbevillinger udgjorde 3,0 mio. kr. fordelt med 1,0 mio. kr. til Ekstraordinær klimaindsats (Grønne Hospitaler) og 2,0 mio. kr. til Tværregional juridisk enhed. Årets resultat er dermed et underskud på 4,6 mio. kr.

Danske Regioners samlede regnskab

I det følgende tages der udgangspunkt i Budget og resultatoversigt 2025.

De samlede indtægter før finansielle poster er 2,0 mio. kr. lavere end budgetteret.

De samlede personaleomkostninger på 219,4 mio. kr. er 3,1 mio. kr. højere end budgetteret. De primære årsager er effekten af de bevilgede projektbevillinger, der giver øgede lønudgifter finansieret via formuetræk.

Driftsomkostninger eksklusiv personaleomkostninger er 21,9 mio. kr. lavere end budgetteret.

Driftsomkostningerne ved huse var 1,2 mio. kr. lavere end budgetteret som følge af mindre udgifter til el samt service og vedligehold.

Udgifterne til fremmede tjenesteydelser er 5,4 mio. kr. lavere end budgetteret, hvilket primært skyldes uforbrugte puljemidler på 4,7 mio. kr. Udgifterne til advokatbistand er 1,5 mio. kr. højere end budgetteret som følge af en række sager i RLTN regi.

Udgifterne til mødeaktiviteter og rejser er 1,1 mio. kr. lavere end budgetteret. Øvrige udgifter er 15,0 mio. kr. lavere end budgetteret bla. som følge af lavere udgifter i Medicinrådet og de øvrige eksternt finansierede enheder.

Finansielle poster

De finansielle indtægter udgør 18,9 mio. kr. imod de budgetterede 8,5 mio. Renteindtægterne på obligationsbeholdningen er høje i 2025 som konsekvens af de foregående års stigende renteniveau. Hertil kom høje dividendeudbetalinger på aktierne. De finansielle omkostninger er 1,4 mio. kr.

lavere end budgetteret idet faldet i diskontoen i 1. halvår medførte suspension af rentetilskrivning på OK kontiene. Kurstab primært på aktier udgør 3,8 mio. kr. Overskuddet på de finansielle poster er samlet 15,0 mio. kr. i 2025.

Sekretariatet

Sekretariatet er betegnelsen for den del af Danske Regioner, der er finansieret af grundkontingentet, der fastsættes på generalforsamlingen.

Det er på sekretariatets område, at reguleringen vedr. tjenestemandspensionsforpligtelsen og kapitalposterne driftsføres. Dette kan medføre større udsving på disse poster imellem regnskabsårene. Kapitalposterne udviser en forbedring på 8,0 mio. kr. i forhold til budgettet. Det samlede resultat for kapitalposterne er mere end halveret i forhold til 2024. Hensættelsen til tjenestemandspensionister er nedskrevet med 4,4 mio. kr. i 2025 mod en budgetteret opskrivning på 1,0 mio. kr. Dette svarer til en budgetforbedring på 5,4 mio. kr. Årsagen er en stigning i de korte renter, der giver en lavere tilbagediskonteret værdi af de fremtidige betalinger til pensionisterne.

Sekretariatets driftsresultat udgjorde et underskud på 20,2 mio. kr. i 2025 mod et budgetteret underskud på 33,4 mio. kr. Den primære årsag er et mindre forbrug på puljerne og reduktionen i hensættelsen til tjenestemandspensionister jf. ovenfor. Efter kapitalposter og projektbevillinger er årets resultat et underskud på 10,6 mio. kr. mod et budgetteret underskud på 30,4 mio. kr.

Medicnrådet

Medicnrådet har egne kontingentindtægter og selvstændig økonomi men indgår som en del af det samlede regnskab. I note 20 i årsrapporten vises hovedtallene for Medicnrådets del af regnskabet for 2025.

Medicnrådets resultat for 2025 er et mindre forbrug på 6,3 mio. kr.

Status pr. 31. december 2025

Danske Regioners balance pr. 31. december 2025 udgør 552,7 mio. kr. Egenkapitalen ultimo 2025 udgør 282,8 mio. kr., hvilket er et fald på 4,6 mio. kr. i forhold til primo egenkapitalen svarende til årets resultat. Primo egenkapitalen er nedskrevet med 18,7 mio. kr. i forhold til regnskab 2024 som konsekvens af Behandlingsrådets overgang til Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut primo 2025.

Værdien af ejendomme og øvrige anlægsaktiver udgør 165,3 mio. kr. efter årets tilgange og afskrivninger.

Danske Regioner har indgået en kapitalforvaltningsaftale med Nordea Asset Management. Aftalens overordnede investeringspolitik medfører en maksimal aktieandel på 30 pct. og en deraf følgende obligationsandel på 70 pct.

Ultimo 2025 udgjorde aktieandelen 27,4 pct. af den samlede portefølje på 290,5 mio. kr. (inklusive indestående på tilhørende porteføljekonto på 2,8 mio. kr. ultimo 2025). Obligationsporteføljen søges placeret under hensyn til højest muligt afkast med lavest mulig risiko for kurstab ved renteudsving samtidig med, at det sikres, at der løbende frigives kapital til at dække de løbende driftsunderskud. Obligationernes restløbetid fordeler sig med 62 pct. af beholdningen mellem 0 og 5 år og 38 pct. over 10 år.

Interimskonti

Danske Regioner forvalter centrale overenskomstpuljer, der er opkrævet i amterne og regionerne siden 1993. Overenskomstparterne disponerer over puljerne, og der henstår 85,4 mio. kr. Puljerne forrentes med diskontoen minus 2 procent. Rentetilskrivningen udgjorde i 2025 0,1 mio. kr. fordelt på OK-området. Den tilsvarende renteudgift er udgiftsført i Danske Regioners regnskab.

Der er hensat midler til projekter for 51,9 mio. kr. Den største del heraf udgøres af Regionernes Medicinpulje, hvor der ultimo 2025 henstod 20,1 mio. kr. for puljen 2024-2029. Der er heraf givet tilsagn for 10,7 mio. kr. af midlerne, der kommer til udbetaling i 2026 og frem. Der bliver åbnet for ansøgninger i foråret 2026 for den resterende del af puljen samt nye indbetalinger i 2026. Herudover udgjorde den Fællesregionale pulje til forskning i forebyggelse 0,7 mio. kr. ultimo 2025. Der er givet tilsagn for alle 0,7 mio. kr., der kommer til udbetaling i 2026 og frem.

Der er ingen erhvervsaktive tjenestemænd ansat i Danske Regioner. Der udbetales tjenestemandspensioner til 15 tidligere ansatte tjenestemænd eller deres efterladte ægtefæller. Danske Regioners tjenestemandspensionsforpligtelse er delvis dækket ved forsikring i Sampension A/S. Sampension har fra 2020 ændret opgørelsesmetoden for pensionsdepotet således, at det nu beregnes med en grundlagsrente på 0 pct. Som konsekvens heraf er beregningen af pensionsforpligtelsen for alle pensionisterne ændret til at følge EIOPAs (European Insurance and Occupational Pensions Authority) rentekurve. Tjenestemandspensionsforpligtelsen er optaget til indskudsværdien ultimo 2025 af den manglende forsikringsmæssige dækning svarende til 26,7 mio. kr. Reguleringen udgør -4,4 mio. kr. i 2025.

Til dækning af Danske Regioners feriepengeforpligtelse er hensat 14,9 mio. kr.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Årsrapport 2025 Danske Regioner (1838339 - EMN-2025-01195)
2. Danske Regioner - Protokol 2025 (1838328 - EMN-2025-01195)
3. Budget og resultatoversigt 2025 (1837738 - EMN-2025-01195)

22 (Fortrolig)

23 (Fortrolig)

24 (Offentlig) Høringssvar - Bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension mv. for varetagelse af regionale hverv

Louise Garby-Holm
EMN-2026-00086

Resumé

Danske Regioner har modtaget bekendtgørelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet om vederlag, diæter, pension, mv. for varetagelse af regionale hverv i høring. De angivne bestemmelser i bekendtgørelsen stemmer overens med de rammer, der er fastlagt i sundhedsreformen, samt hvad Danske Regioners bestyrelse tidligere er blevet orienteret om i forhold til fordeling af pulje til øvrige udvalg.

Der er imidlertid ligeledes indsat et særligt regelsæt for den situation, hvor der ikke er stående udvalg, men alene særlige udvalg i regionen (§ 38). I disse tilfælde angiver bekendtgørelsen, at puljen til øvrige udvalg skal være på 75 pct. af regionens oprindelige ramme.

Danske Regioner finder det uhensigtsmæssigt, at pulje til øvrige udvalg i regionerne begrænses i tilfælde, hvor regionsrådet måtte beslutte udelukkende at nedsætte særlige udvalg. Danske Regioner opfordrer i høringssvaret ministeriet til at genoverveje dette.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender Danske Regioners høringssvar til bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension mv. for varetagelse af regionale hverv.

Sagsfremstilling

Danske Regioner har modtaget bekendtgørelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet om vederlag, diæter, pension, mv. for varetagelse af regionale hverv i høring. Danske Regioner har bedt om regionernes input til et fælles høringssvar.

Danske Regioners høringssvar

De angivne bestemmelser i bekendtgørelsen stemmer overens med de rammer, der er fastlagt i sundhedsreformen, samt hvad bestyrelsen tidligere er blevet orienteret om i forhold til fordeling af pulje til øvrige udvalg, hvorfor Danske Regioner overordnet set kan bakke op om bekendtgørelsen.

På enkelte områder lægges der i bekendtgørelsen op til justerede rammer for vederlæggelse af regionale hverv, udover hvad der er aftalt i aftale om sundhedsreform:

- Vederlæggelsen af næstformænd og fungerende næstformænd for regionsrådet gjort **obligatorisk** (§§ 30 og 40)
- Der er indsat regler om **eftervederlag til udvalgsformænd** for stående udvalg herunder sundhedsråd. Ændringen sidestiller stående udvalg i regionen med kommunale udvalg. Udvalgsformænd for særlige udvalg har ikke adgang til eftervederlag. Dette følger ligeledes af den kommunale vederlagsbekendtgørelse (§ 36).

Danske Regioner tager i høringssvaret de to ændringer til efterretning.

Der er imidlertid ligeledes indsat et **særligt regelsæt** for den situation, hvor der ikke er stående **udvalg, men alene særlige udvalg** i regionen (§ 38).

I disse tilfælde angiver bekendtgørelsen, at puljen til øvrige udvalg skal være på 75 pct. af regionens oprindelige ramme. Danske Regioner finder det uhensigtsmæssigt, at pulje til udvalg i regionerne begrænses i tilfælde, hvor regionsrådet måtte beslutte udelukkende at nedsætte særlige udvalg. Puljen til øvrige udvalg i regionen er i forvejen meget begrænset, og det er uhensigtsmæssigt at begrænse den yderligere.

Danske Regioner opfordrer i høringssvaret ministeriet til at genoverveje dette.

Baggrund

Danske Regioners bestyrelse har senest i september 2025 godkendt Danske Regioners høringssvar til Bekendtgørelse om supplerende regulering af vederlag for 2026. Ministeriet meddelte i forbindelse med drøftelserne om den supplerende regulering af vederlag for 2026, at de ikke forud for valgperiodens start kunne have et udkast til en ny vederlagsbekendtgørelse med rammerne fra 2027 og frem klar.

Ministeriet sendte i stedet et tilkendegivelsesbrev til regionerne, der med udgangspunkt i aftalen om sundhedsreform beskrev rammerne for regionale vederlag fra 2027 og frem. Dette med henblik på, at regionerne forud for valgperiodens start kendte grundlag for vederlag for hele perioden.

Et væsentligt element, der ikke var reguleret i sundhedsreformen, var imidlertid vederlæggelse af øvrige udvalg ud over regionsråd, forretningsudvalg og sundhedsråd. I aftale om sundhedsreform var blot angivet, at der på tværs af regionerne var afsat en pulje på 2,6 mio. kr.

Forud for udstedelsen af tilkendegivelsesbrevet behandlede Danske Regioners bestyrelse derfor i august 2025 på anmodning fra ministeriet Danske Regioners holdning til fordeling af denne pulje – og på mødet i september blev bestyrelsen orienteret om hvilken model, ministeriet gik videre med.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Høringssvaret er afsendt den 26. januar 2026 med forbehold for bestyrelsens godkendelse.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Høring 2027 Bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv((1829514 - EMN-2026-00086)
2. Faktaark - Vederlag i ny struktur fra 2027 (2025-pl) (1836225 - MOD-2025-00250)

25 (Offentlig) Høringssvar - Lovforslag om hjemmel for kunstig intelligens til beslutningsstøtte

Kristian Lindkvist Enstrøm
EMN-2024-00924

Resumé

Regeringen ønsker at skabe en klar og generel lovhjemmel til, at offentlige myndigheder kan udvikle og anvende kunstig intelligens (AI) til beslutningsstøtte i sagsbehandling, herunder ved behandling af personoplysninger. Formålet er at tydeliggøre de juridiske rammer og sikre en mere ensartet og tidssvarende regulering, da den nuværende praksis er præget af usikkerhed og variation.

Danske Regioner bakker overordnet op om lovforslaget og ser det som en vigtig afklaring af hjemmelsgrundlaget, men efterlyser dog en tydeligere afgrænsning af, om hjemlen også omfatter AI til faktisk forvaltningsvirksomhed, f.eks. kvalitetssikring og arbejdsgangstilrettelæggelse.

Efter bestyrelsesmødet fremsender Danske Regioner et høringssvar, der afspejler regionernes holdning til lovforslaget, ligesom der lægges op til, at Danske Regioner indgår en politisk aftale med regeringen og KL, der bakker op om den generelle hjemmel til anvendelse af AI til beslutningsstøtte, når lovforslaget fremsættes i Folketinget ultimo marts.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen giver formandskabet mandat til at godkende høringssvar til lovforslaget om hjemmel for kunstig intelligens til beslutningsstøtte inden for de overordnede rammer, der fremgår af sagen,
at bestyrelsen giver mandat til at indgå en politisk aftale med regeringen og KL, der bakker op om en generel hjemmel til anvendelse af kunstig intelligens til beslutningsstøtte.

Sagsfremstilling

Kunstig intelligens (AI) rummer potentiale for bedre patientbehandling, kortere ventelister og frigørelse af arbejdskraft. Myndigheders mulighed for at anvende kunstig intelligens i dag er dog på visse områder præget af begrænsede eller uklare juridiske rammer. Dette påvirker udrulningen af AI og skaber tvivl og variationer i praksis på tværs af myndighedsområder. Det er regionernes og Danske Regioners vurdering, at der er hjemmel i den gældende databeskyttelseslovgivning til at anvende AI til beslutningsstøtte. Der har imidlertid været rejst tvivl om, hvorvidt den gældende lovgivning har

været tilstrækkelig. Danske Regioner støtter derfor, at der med dette lovforslag skabes klarhed på området.

Formålet med lovforslaget er at indføre en central og generel lovhjemmel for myndigheder i den offentlige forvaltning til at udvikle og anvende AI-systemer i forbindelse med behandlingen af personoplysninger til brug for beslutningsstøtte, der skal skabe klarhed om de juridiske rammer og sikre en tidssvarende lovgivning. Den generelle hjemmel søges indført ved central regulering i en ny hovedlov med Digitaliseringsministeriet som ressortansvarlig myndighed. Ministerier, der allerede har etableret hjemler for brug af AI i sektorlovgivning, kan bibeholde disse, ligesom en generel hjemmel ikke vil ændre på, at databeskyttelsesloven, sektorlovgivning og anden relevant regulering fortsat skal overholdes.

Lovforslaget, der er vedlagt som bilag, forventes fremsat i Folketinget ultimo marts 2026.

I forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget i Folketinget ønsker Digitaliseringsministeriet desuden, at Danske Regioner og KL sammen med regeringen i en politisk aftale bakker op om den generelle hjemmel til anvendelse af AI til beslutningsstøtte. I udkast til aftaleteksten fremgår det, at regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at der skal etableres én generel hjemmel, som kan udgøre det databeskyttelsesretlige grundlag for offentlige myndigheders anvendelse af AI-løsninger til blandt andet beslutningsstøtte. Det fremgår endvidere, at parterne er enige om, at anvendelsen af teknologibaserede løsninger, herunder AI, til at træffe automatiske afgørelser på hensigtsmæssige områder i fremtiden kan være forbundet med gevinster til gavn for både den offentlige sektor, virksomheder og borgere, men at det er afgørende for borgernes fortsatte tillid til brugen af nye teknologier i den offentlige sektor, at løsningerne anvendes på ansvarlig vis. Der lægges derfor med aftaleteksten op til, at der skal gennemføres en grundig analyse, der skal bidrage til at kortlægge forudsætningerne for, hvor og hvornår løsninger med fordel kan anvendes til automatiske afgørelser, og hvornår dette bør undlades.

Af udkastet til aftaleteksten fremgår det afslutningsvist, at parterne er enige om at drøfte de økonomiske konsekvenser af lovforslaget i det videre arbejde. Danske Regioner og KL har i enighed bedt om, at denne sætning slettes i den endelige aftale.

Det indstilles derfor, at bestyrelsen giver mandat til, at Danske Regioner indgår en politisk aftale med KL og regeringen, hvor parterne bakker op om hjemlen til brug af kunstig intelligens til beslutningsstøtte. Bestyrelsen vil blive forelagt en ny sag vedrørende anvendelse af AI, når analysen vedrørende forudsætninger for anvendelse af AI til automatiske afgørelser foreligger.

Lovforslagets indhold

Lovforslaget indebærer, at AI må bruges til beslutningsstøtte i den offentlige forvaltning, herunder i forbindelse med vurdering af personlige forhold. Beslutningsstøtte forstås som et fagligt understøttende redskab, enhver form for forslag eller anbefaling til afgørelser eller tiltag overfor den registrerede, som er genereret af et AI-system, og som en fysisk person inddrager i den samlede faglige vurdering, der ligger til grund for afgørelsen eller tiltaget, uden at AI-systemet selv træffer afgørelse eller iværksætter tiltaget. Lovforslaget giver derimod ikke hjemmel til, at AI må bruges af myndigheder til at træffe automatiske afgørelser.

Udover at danne retsgrundlag for behandling af personoplysninger til udvikling og anvendelse af AI-systemer indeholder lovforslaget en mulighed for, at ressortministrene ved bekendtgørelse kan etablere undtagelser til en række af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen.

Der vil således være mulighed for at se bort fra en række af de rettigheder, den registrerede har i medfør af databeskyttelsesforordningen. Denne undtagelsesmulighed etableres i lovforslaget, da det er vurderet nødvendigt af både ressourcemæssige hensyn i forhold til myndighederne i den offentlige forvaltning samt den tekniske opbygning af AI-systemer, der kan gøre det svært i alle tilfælde at tilgodese den registreredes rettigheder, f.eks. i forhold til retten til sletning eller retten til indsigt.

Det skal understreges, at et supplerende nationalt retsgrundlag til behandling af personoplysninger ved udvikling og anvendelse af AI-systemer ikke vil ændre på, at myndigheder i den offentlige forvaltnings udvikling og anvendelse af AI-systemer fortsat vil være reguleret af anden national ret og EU-ret, f.eks. databeskyttelsesforordningen og -loven, forordningen om kunstig intelligens, forvaltningsloven samt sektorlovgivningen generelt.

Det betyder også, at man ved etableringen af et supplerende nationalt retsgrundlag i udgangspunktet ikke ændrer på borgernes retssikkerhed, herunder f.eks. klagemuligheder, aktindsigt og partshøring. Lovforslaget vil helt overordnet blot gøre det muligt for myndigheder i den offentlige forvaltning at anvende AI-systemer på samme måde, som myndigheder i dag anvender andre elektroniske hjælpemidler i deres sagsbehandling m.v.

Regionernes bemærkninger til lovforslaget

Det er Danske Regioners holdning, at der med lovforslaget skabes en klar hjemmel til udvikling og anvendelse af AI-systemer til brug for offentlige myndigheders opgavevaretagelse, navnlig i form af afgørelsesvirksomhed eller konkrete tiltag, der har karakter af indgreb overfor den enkelte borger.

Danske Regioner finder imidlertid, at det bør fremgå med større tydelighed af såvel lovteksten som af lovforslagets bemærkninger, at formålet med loven er

at skabe en hjemmel til udvikling og anvendelse af AI-systemer, både i forbindelse med offentlige myndigheders afgørelsesvirksomhed overfor borgerne og til brug for myndighedernes udøvelse af faktisk forvaltningsvirksomhed, det vil sige i tilfælde hvor AI-værktøjet behandler personoplysninger, men hvor beslutningsstøtten ikke relaterer sig direkte til konkrete borgere. Det kan f.eks. angå regionernes brug af AI-systemer til brug for kvalitetssikring og -udvikling eller tilrettelæggelse af arbejdsgange og -processer eller andre administrative opgaver.

Digitaliseringsministeriet har den 12. februar 2026 sendt lovforslaget i høring. På grund af en forkortet høringsperiode fra ministeriets side og behov for at inddrage regionernes bemærkninger, foreslås det, at formandskabet får mandat til at godkende det endelige høringssvar inden for de rammer angivet i sagen. Efter formandskabets godkendelse og afsendelse til ministeriet eftersendes høringssvaret til bestyrelsen til orientering.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Regionerne har tidligere haft forslag til ændring af sundhedsloven om behandling af personoplysninger til brug for beslutningsstøtte ved patientbehandling i høring og tilhørende bekendtgørelse. Formålet hermed var at give et bedre og mere klart hjemmelsgrundlag til brugen af kunstig intelligens i forbindelse med beslutningsstøtte i sundhedsvæsenet, og at der hertil kan anvendes data fra patientjournaler, andre sundhedsregistre og databaser. Nærværende lovforslag giver en generel hjemmel til brug for AI til beslutningsstøtte i det offentlige og supplerer allerede vedtaget sektorspecifik lovgivning på området.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Forslag til lov om udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger (1838544 - EMN-2024-00924)
2. Udkast til politisk aftale mellem regeringen, KL og Danske Regioner (1838864 - EMN-2024-00924)

26 (Offentlig) Høringssvar - Støtte til kompressionsprodukter som hjælpemiddel

Luna Lundberg Nielsen
EMN-2019-01662

Resumé

Høringen handler om et lovudkast, der giver kommunerne mulighed for at udlevere individuelt tilpassede kompressionsprodukter som hjælpemiddel, også hvor der ellers kunne ydes hjælp efter anden lovgivning. I dag er dette ikke muligt, og borgerne kan derfor ende i klemme, mens kommunen afsøger, om der kan ydes støtte efter anden lovgivning, herunder sundhedsloven og dermed regionen.

Formålet er at understøtte den politiske aftale fra december 2025 og sikre en smidig og klar ansvarsfordeling mellem regioner og kommuner, så borgere ikke falder mellem to myndigheder. Danske Regioner bakker overordnet op om lovforslaget, men understreger behovet for en mere langsigtet løsning på området.

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen godkender Danske Regioners høringssvar.

Sagsfremstilling

Danske Regioner modtog den 22. januar 2026 høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service (Støtte til kompressionsprodukter som hjælpemiddel uanset forudsætningen om, at hjælp ikke kan bevilges efter anden lovgivning) fra Social- og Boligministeriet. Høringen omhandler et lovudkast, der skal ændre servicelovens § 115, så kommunerne får mulighed for at udlevere individuelt tilpassede kompressionsprodukter som hjælpemiddel også i situationer, hvor hjælp potentielt kunne være bevilget efter anden lovgivning. I dag er dette ikke muligt, og den gældende regulering skaber i praksis betydelig usikkerhed om myndighedsansvaret. Det medfører, at borgere kan komme til at afvente afklaringen af, om støtte skal ydes efter anden lovgivning. Det gælder særligt sundhedsloven, hvor ansvaret i givet fald påhviler regionen. Denne afklaring kan være tidskrævende, og i mellemtiden risikerer borgeren at stå uden nødvendige kompressionsprodukter, selv om behovet er aktuelt og sundhedsfagligt velbegrundet.

Formålet er at skabe et klart juridisk grundlag for at gennemføre den politiske aftale om udlevering af kompressionsprodukter fra december 2025 og dermed sikre, at borgere ikke falder mellem kommune og region i forbindelse med forsyning af kompressionsprodukter. Lovforslaget skal dermed

understøtte de rammer, som regeringen, Danske Regioner og KL er blevet enige om, herunder at regionen udleverer et års forbrug ved udskrivning, mens kommunen tager over ved nyopstået behov eller efter et år, hvis borgeren fortsat har behov for kompression.

Den politiske aftale blev indgået i december 2025, og bestyrelsen blev orienteret herom den 9. december 2025. Aftalen kan læses [her](#).

Danske Regioners høringssvar bakker overordnet op om lovforslagets formål og anerkender behovet for et mere smidigt og sammenhængende forsyningsforløb for borgerne. Samtidig peger høringssvaret på, at det, som det også fremgår af aftalen, er den sundhedsfaglige vurdering ved udskrivning, der er afgørende for, hvilke produkter regionerne udleverer, ligesom høringssvaret påpeger, at det stadig skal være muligt, at en borger modtager kompressionsremedier direkte fra kommunen, hvis betingelserne for hjælp efter § 112 er tilstede, herunder også hvis behovet er konstateret i almen praksis. Danske Regioner fremhæver også, at en mere langsigtet løsning for det samlede hjælpemiddelområde stadig er nødvendig.

Som led i høringsprocessen har Danske Regioner indsamlet bidrag fra regionerne.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Høringssvaret er sendt til Social- og Boligministeriet den 5. februar 2026 med forbehold for bestyrelsens godkendelse.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Danske Regioners bemærkninger til Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service (1832189 - EMN-2019-01662)

27 (Offentlig) Høringssvar - Øget strafniveau for ulovlig jordhåndtering

Christian Andersen
EMN-2025-01126

Resumé

Danske Regioner har fået lovforslag om lovændringer mhp. styrkelse af strafniveauer for ulovlig flytning og anvendelse af forurenede jord i høring. Danske Regioner bakker i høringssvaret op om et højere strafniveau, men gør samtidig opmærksom på, at det formentlig ikke i sig selv vil stoppe ulovlighederne. Derfor anføres en række forslag til bedre kontrol med jordhåndtering og bedre muligheder for genanvendelse.

Parallelt med fremsættelsen af lovforslaget har der været politiske forhandlinger på området, og der blev den 28. januar indgået en bred politisk aftale, som har til hensigt at styrke kontrollen af forurenede jord. Aftalen indeholder en ny handlingsplan om jordflytninger og byggeaffald, der skal sikre bedre sporbarhed, styrket kontrol og skærpet straf for ulovlig håndtering af jord.

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen godkender høringssvar vedrørende lovforslag om øget straf for ulovlig jordhåndtering.

Sagsfremstilling

Der er fremsat et lovforslag, som omhandler øget straf for ulovlig håndtering og bortskaffelse af forurenede jord. Lovforslaget skal adressere de overtrædelser, der er dokumenteret i flere pressesager de seneste år, herunder bl.a. i den Sorte Svane. Det er hensigten, at lovforslaget skal medvirke til at forebygge den slags kriminelle handlinger.

Danske Regioner støtter i høringssvaret forslaget om hårdere straffe for ulovlig håndtering og bortskaffelse af jord. Samtidig gøres der i høringssvaret opmærksom på, at strengere straffe formentlig ikke vil løse problemet alene. Jo sværere det er at komme af med jord og genanvende jord på lovlig vis, jo større økonomisk incitament er der til svindel. Udfordringen med kontrol af jordhåndtering går derfor hånd i hånd med muligheden for nemt og lovligt at kunne skille sig af med jord og allerhelst at kunne genanvende jord.

Debatten om jordhåndtering er vigtig for regionerne, fordi regionerne har ansvaret for håndtering af "herreløse" forureninger og derfor ikke ønsker, at der skabes nye. Regionerne er samtidig råstofmyndighed, og jo mindre jord

der kan genanvendes, jo flere jomfruelige råstoffer er der behov for. Det vil øge presset på råstofindvindingen.

Derfor er der sammen med høringssvaret vedlagt en række forslag, der både kan styrke sikkerheden for ansvarlig jordhåndtering og fremme mulighederne for genanvendelse af jordressourcen.

Forslagene omfatter:

1. Registrere al jordtransport over en bagatelgrænse for at lukke smuthuller
2. Gennemføre en landsdækkende områdeklassificering (vurdering af et område baseret på forureningens niveau) og lade krav til analyser og dokumentation afhænge af, om jord flyttes mellem forskellige anvendelsestyper
3. Udvikle et nationalt IT-system, der både styrker kontrol og fremmer genanvendelse
4. Harmonisere jordklasser på tværs af kommuner og opdatere dem med kriterier for udbredte stoffer som kulbrinter, PFAS og pesticider
5. Indføre ensartede retningslinjer for prøvetagning, så jorden som udgangspunkt kan modtages uden yderligere analyser
6. Skabe ét samlet regelsæt for jordflytning og genanvendelse med særlige krav til beskyttelse i grundvandsområder
7. Indføre certificeringsordninger, der sikrer korrekt prøvetagning og håndtering af jord, og som skaber incitament til regeloverholdelse
8. Skabe et fælles forum for myndigheder og private aktører, der sikrer videndeling og understøtter udvikling af fælles regler og lovgivning.

Parallelt med fremsættelsen af lovforslaget har Miljøministeren forhandlet med folketingets partier om en revideret praksis for jordhåndtering med henblik på at standse svindel og lovovertrædelser. Der er den 28. januar indgået en bred politisk aftale om en række indsatser, der skal komme problemer med jordflytning til livs. Aftalen indeholder 15 initiativer, som omhandler øget sporbarhed, skærpet kontrol og ensartet praksis samt øget håndhævelse af bøde- og straffniveauer.

Danske Regioner indgår i et fast forum for dialog om jordflytning. Dele af aftalen imødekommer elementer i Danske Regioners forslag, herunder en "analyse af jord som ressource", men der er en række beslutninger, som er udsendt eller afventer analyser. Der er derfor fortsat et politisk arbejdsrum.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Danske Regioner er i dialog med FRI (Foreningen af Rådgivende Ingeniører), og andre interesseorganisationer om at uddybe, kvalificere og kommunikere de forslag, der er vedlagt høringssvaret.

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

1. Danske Regioners høringssvar om straf niveau for ulovlig jordhåndtering (1831211 - EMN-2025-01126)

Resumé

Følgende emner er til orientering:

- Orientering om fremtidig model for regionale vurderinger af individuel ibrugtagning af sygehusmedicin
- Anbefalinger om arbejdspladssers samarbejder med kommuner og skoler om juniormesterlære mv.
- Orientering om TV2-regionerne
- Politiske møder
- Kommende arrangementer

Indstilling

Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering om fremtidig model for regionale vurderinger af individuel ibrugtagning af sygehusmedicin
(EMN-2017-00578)

Det følger af kræftplan V fra maj 2025, at processen for ibrugtagning af kræftmedicin skal være gennemskuelig, og patienterne skal have tillid til, at der er en ensartet adgang til individuel ibrugtagning af lægemidler efter Folketingets syvende princip på tværs af regionerne. Det fremgår desuden, at behandlingen af ansøgninger om individuel ibrugtagning skal samles i én af de regionale lægemiddelkomitéer. Regeringen og Danske Regioner har aftalt, at centraliseringen skal ske inden udgangen af 2026.

Regionerne har som opfølgning på Kræftplan V besluttet en model for fælles vurderinger af alle ansøgninger om individuel ibrugtagning af medicin, fx kræftmedicin. Modellen indebærer, at regionerne i fællesskab etablerer "Regionernes fælles komité til vurdering af enkeltansøgninger" bestående af lægefaglige direktører/lægefaglige vicedirektører og kliniske farmakologer fra alle regioner. Komitéen, som har til formål at sikre patienter i hele Danmark hurtig og lige adgang til individuel behandling med medicin, oprettes i tilknytning til Tværregionalt Forum for Koordination af Medicin og sekretariatsbetjenes af Region Syddanmark.

Der er fastsat en bagatelgrænse på 100.000 kr. pr. år/for det samlede patientforløb, hvor komitéen ikke skal ansøges om ibrugtagning af medicin.

Disse ansøgninger behandles i regionerne. Bagatelgrænsen gælder ikke for lægemidler, som Medicinrådet har afvist som standardbehandling, ligesom den ikke gælder for "compassionate use" (lægemidler der ikke er godkendt af EMA).

I praksis kommer det til at gælde, at når man lokalt ønsker at benytte et ikke-anbefalet lægemiddel, så skal man fremsende en ansøgning om individuel ibrugtagning til den regionale lægemiddelkomité, som sikrer, at regionens farmakologiske enhed udarbejder en farmakologisk vurdering af ansøgningen. Den farmakologiske vurdering fremsendes til regionernes nye fælles komité til vurdering af enkeltansøgninger, som indenfor 14 arbejdsdage anbefaler, om et lægemiddel kan ibrugtages til en patient eller ej.

Den nye model for vurdering af individuel ibrugtagning af medicin træder i kraft den 1. september 2026.

Anbefalinger til arbejdspladsers samarbejder med kommuner og skoler om juniormesterlære mv.
(EMN-2024-01143)

Danske Regioner har sammen med andre arbejdsgivere og organisationer deltaget i en arbejdsgruppe om realiseringen af den politiske Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram – frihed og fordybelse (marts 2024). Arbejdsgruppen har haft til opgave at komme med anbefalinger til centrale elementer i aftalen:

- Juniormesterlære i 8. og 9. klasse, hvor elever tilknyttes en virksomhed eller praktiske undervisningsforløb på en erhvervsuddannelse, FGU-institution eller evt. den kommunale ungdomsskole i 1-2 dage om ugen i et praktikforløb
- Obligatorisk erhvervspraktik for alle elever på i alt fem dage i løbet af enten 7., 8. eller 9. klasse
- Skolebestyrelsen får muligheden for at rekruttere og udpege repræsentanter fra det lokale erhvervsliv og lokale ungdomsuddannelsesinstitutioner.

Set i lyset af regionernes behov for at styrke søgning til sundheds- og velfærdssuddannelser kan initiativerne være en god mulighed for at styrke fokus på sundhedsvæsenet allerede i folkeskolen.

Arbejdsgruppens anbefalinger indeholder et katalog af initiativer, hvor de følgende er særligt relevante for arbejdsgivere:

- Arbejdsgiverorganisationer kommunikerer om mulighed for at blive vært for elever i juniormesterlære og deler på sigt gode erfaringer om juniormesterlære

- Arbejdsgiverorganisationer og fagbevægelsen deler materialer gennem deres kanaler og samler og udgiver løbende inspirerende cases og eksempler på juniormesterlæreforløb
- Arbejdsgiverorganisationer offentliggør generel information, om at der nu kommer obligatorisk erhvervspraktik, på deres kanaler.

Initiativerne lægger op til stor fleksibilitet i forhold til, hvordan arbejdsgivere kan understøtte de forskellige elementer. Arbejdsgruppens anbefalinger er samlet set udgiftsneutrale og skal kunne gennemføres inden for den aktuelle økonomiske ramme.

Orientering om TV2-regionerne (EMN-2025-00513)

Et ekspertudvalg nedsat af regeringen har fremlagt sine anbefalinger til den fremtidige organisering af TV2-regionerne. Udvalgets opgave har været at vurdere, hvordan det regionale public service tilbud kan styrkes i en mediesektor præget af faldende lokaljournalistik, øget digital konkurrence og risiko for områder, hvor der ikke er adgang til uafhængig, professionel journalistik.

Udvalget har peget på tre mulige scenarier for den fremtidige organisering af TV2-regionerne.

1. scenarie

Den nuværende struktur videreføres, men med en ny finansieringsmodel, hvor TV2-regionerne får et grundtilskud samt et tillæg baseret på bl.a. indbyggertal, antal kommuner og geografiske forhold. Samtidig foreslås en ny opdeling af Sjælland, hvor TV2 Kosmopol reduceres, og fire nye TV2-regioner etableres: TV2 København, TV2 Midt- og Vestsjælland, TV2 Sydøstsjælland og TV2 Nordsjælland. TV2-Bornholm ophører som selvstændig region. Formålet er mere ensartet dækning og en bedre balance mellem public service-aktører og private medier.

2. scenarie

TV2-regionerne omdannes til ca. 30 mindre, digitale lokalmedier med lokal produktion og fælles udgivelsesplatform. Da digital produktion er både fleksibel og omkostningseffektiv, muliggør modellen øget lokal dækning og indebærer samarbejde mellem public service-medier og private regionale medier om lokalpolitisk journalistik. Målet er at styrke det lokale nyhedsbillede og tilpasse produktionen til danskernes ændrede medieforbrug.

3. scenarie

Al regional public service-produktion samles i én organisation bestående af TV2-regionerne og DR's distrikter. Den fælles enhed leverer regionalt indhold til både TV2 og DR. En samlet produktion forventes at frigøre ressourcer,

skabe synergi mellem tv og lyd og øge andelen af midler, der bruges direkte på journalistisk indhold. Modellen giver mulighed for at gentænke redaktionernes geografiske placering, så dobbelt dækning undgås, og ressourcerne anvendes mere målrettet. Formålet er et samlet og effektivt regionalt public service-tilbud, der styrker kvaliteten og omfanget af regional journalistik.

Kulturministeriet vil nu analysere udvalgets anbefalinger og bruge dem som input i forhandlingerne om en ny medieaftale i 2026. Dialog med relevante aktører, herunder TV2-regionerne, DR, Landdistrikternes Fællesråd og kommunale/regionale interessenter.

Politiske møder

(EMN-2025-00977)

Der har siden den 1. december 2025 været holdt følgende møder med politisk deltagelse:

5. december. Doorstep i Indenrigs- og Sundhedsministeriet om udmøntningsaftale om psykiatri. Anders Kühnau deltog.

12. december. OK26 forhandling i Finansministeriet. Anders Kühnau og Lars Gaardhøj deltog.

20. januar. Høring om boligpolitikens betydning for lokal sundhed. Anders Kühnau deltog.

Kommende arrangementer

(EMN-2025-00977)

5. marts 2026

København: Økonomikursus for nyvalgte regionsrådspolitikere. Danske Regioner er arrangør.

20. marts 2026

Aarhus: National konference for sundhedsrådsmedlemmer. Indenrigs- og Sundhedsministeriet er arrangør.

26.-27. marts 2026

Aarhus: Regionernes politiske topmøde, generalforsamling og konstituerende møde. Danske Regioner er arrangør.

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

29 (Offentlig) Formandens meddelelser

Ulla Riel
EMN-2025-00977

Resumé

-

Indstilling

*Det indstilles,
at bestyrelsen tager orienteringen til efterretning.*

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

30 (Fortrolig)

31 (Offentlig) Næste møde

Ulla Riel
EMN-2025-00977

Resumé

-

Indstilling

Det indstilles,

at bestyrelsen tager til efterretning, at næste bestyrelsesmøde holdes onsdag den 25. marts 2026 kl. 16-18 på Comwell, Værkmestergade 2, 8000 Aarhus C.

Sagsfremstilling

-

Økonomi

Ingen bemærkninger

Sekretariatets bemærkninger

Ingen bemærkninger

Kommunikation

Ingen bemærkninger

Bilag

32 (Offentlig) Eventuelt

Ulla Riel
EMN-2025-00977

Resumé

-

Indstilling

-

Sagsfremstilling

-

Økonomi

-

Sekretariatets bemærkninger

-

Kommunikation

-

Bilag

Bilag Titel:	Danske Regioners høringssvar vedr. lov om fremme af energibesparelser i bygninger
Dagsordens titel	Implementering af EU's Bygningsdirektiv
Dagsordenspunkt nr	2
Bilag nr	1
Antal bilag:	2

Energistyrelsen
Carsten Niebuhrs Gade 43
1577 København V

DANSKE
REGIONER

12-01-2026

EMN-2024-00437

1826672

Ann Højer Hoffmann

Høringssvar vedr. forslag til Lov om ændring af lov om fremme af energibesparelser i bygninger og forskellige andre love

Danske Regioner har den 8. december 2025 modtaget Energistyrelsens udkast til Lov om ændring af lov om fremme af energibesparelser i bygninger og forskellige andre love i høring.

Danske Regioner takker for muligheden for at afgive høringssvar. Lovforslaget er et vigtigt skridt på vejen mod at reducere energiforbruget i bygningsmassen i Danmark, bl.a. gennem øget fokus på at fremme energirenoveringer, der kan sikre et løft fra bunden af den energimæssige ydeevne i den offentlige bygningsmasse.

Som bygningsejer har regionerne driftsansvaret for omtrent 5,4 mio. kvm. svarende til omkring ca. 15 procent af den samlede offentlige bygningsmasse i Danmark. Hospitalerne tegner sig for ca. 75-85 procent af regionernes samlede bygningsportefølje. Her er der tale om bygninger, der varetager samfundskritiske funktioner i forhold til levering af sundhedsydelser og patientbehandling.

Regionerne har gennem mange år arbejdet aktivt med at øge energieffektiviteten i egen bygningsmasse. Siden 2009 har regionerne formået at nedbringe det samlede energiforbrug med 11 procent. I samme periode er hospitalernes aktivitet – opgjort som indlæggelser og ambulant behandling – steget med 20 procent. På den måde er det lykkedes regionerne at få stigende aktivitet og faldende energiforbrug til at gå hånd i hånd. Udviklingen skyldes bl.a. renovering og opdatering af anlæg og installationer.

Generelt har regionerne stort fokus på at nedbringe hospitalernes klimaafttryk. Med den fællesregionale strategi for [Grønne Hospitaler](#) sætter regionerne et fælles mål om at halvere hospitalernes CO₂-udledninger inden 2035. Det ene af strategiens tre handlingsspor omhandler energiforbruget på hospitalerne.

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Derfor bakker Danske Regioner også op om lovforslagets formål om at fremme energieffektivitet og reducere CO₂-udledninger. Ligeledes finder Danske Regioner det positivt, at der med lovforslaget tilvejebringes en ramme for dansk implementering af EU's omarbejdede direktiv om bygningers energimæssige ydeevne (Bygningsdirektivet). Lovforslaget kan dog medføre væsentlige konsekvenser for regionerne. Det gælder særligt:

- Betydelige investeringer i energirenoveringer for at opfylde MEPS-kravene frem mod 2030 og 2033
- En stigende administrativ byrde med energimærkning, dataindberetning og evt. renoveringspas
- Behov for opkvalificering af medarbejdere og nye systemer til energistyring
- Risiko for konflikt mellem lovkrav og driftsmæssige hensyn, idet renovering og ombygning i den skala, der er lagt op til, potentielt kan have negativ indvirkning på driften af de omfattede hospitaler

I forlængelse heraf understreger Danske Regioner behovet for klare retningslinjer, realistiske tidsfrister og finansiering for at sikre en effektiv og hensigtsmæssig implementering af lovforslaget. Samtidig opfordrer foreningen til en tilgang, hvor mængden af nye regler i videst muligt omfang begrænses.

Dansk implementering af EU's Bygningsdirektiv vil på adskillige områder medføre nye opgaver og nye økonomiske omkostninger for regionerne som bygningsejere. Det gælder bl.a. de nye MEPS-krav til ikke-beboelsesbygninger. Danske Regioner vil anmode om, at kompensation af disse nye byrder forhandles efter gældende DUT-regler.

Minimumstandarder for energimæssig ydeevne for ikke-beboelsesbygninger

Efter Bygningsdirektivets artikel 9 skal medlemsstaterne fastsætte minimumsstandarder for energimæssig ydeevne (MEPS) for ikke-beboelsesbygninger. Medlemsstaterne skal hermed fastsætte den maksimale tærskel for energimæssig ydeevne således, at mindst 16 procent af den nationale ikke-beboelsesbygningssmasse i 2030 ligger over denne tærskel. Tilsvarende skal de fastsætte en tærskel således, at minimum 26 procent af den nationale ikke-beboelsesbygningssmasse i 2023 ligger over denne tærskel. De dårligst performende ikke-beboelsesbygninger skal være renoveret op til disse tærskler inden henholdsvis 2030 og 2033. Med lovforslaget lægges op til tærskler på henholdsvis 190 og 168 kWh/kvm/pr. år i 2030 og 2033.

Det er Danske Regioners vurdering, at disse tærskler er meget lavt sat, når der sammenlignes med tilsvarende nøgletal fra regionernes energimærker. Løftet af regionernes bygninger i forhold til energimæssig ydeevne tegner derfor til at blive en stor og udfordrende opgave.

Danske Regioner noterer sig lovforslagets overvejelser om, at bygninger med særlige energibehov (f.eks. ekstra ventilation på hospitaler) kan opnå et tillæg i energirammen, hvorved der kompenseres for det forhøjede energibehov. Det betyder, at en bygning, som har et energibehov svarende til energimærke C, kan opnå et energimærke B, fordi der er tillæg til energirammen. Dette er positivt.

Lovforslagets MEPS-krav er nye og har ikke tidligere været praksis i Danmark. MEPS-kravene til bl.a. offentlige bygningsejere betyder, at der frem mod 2030-2033 skal ske et markant energimæssigt løft i bygningsmassen.

For regionerne som bygningsejere vurderes de nye MEPS-krav at indebære betydelige bygningsmæssige indgreb og tilpasninger og dermed også anlægsudgifter frem mod 2030-2033, når bygningsmassen skal energieffektiviseres.

Danske Regionerne bemærker lovforslagets estimat om, at de nye MEPS-krav vil medføre anlægsudgifter for stat, regioner og kommuner på godt 2 mia. kr. Samtidig vurderer foreningen, at der med estimatet ligger en eksplicit anerkendelse af, at MEPS-kravene over de kommende år vil påføre statslige, regionale og kommunale bygningsejere markante nye opgaver på anlægssiden. Danske Regioner har imidlertid ikke haft adgang til de bagvedliggende præmisser for dette estimat og imødeser derfor en dialog med Energistyrelsen og øvrige parter om hensigtsmæssige niveauer for økonomisk kompensation for den nye opgave.

Danske Regioner opfordrer til, at en kommende vurdering af de økonomiske implikationer af MEPS-kravene i forhold til regionerne også skal tage højde for den omstændighed, at en meget stor andel af regionernes bygninger – primært hospitaler – danner ramme for varetagelse af kritiske funktioner. Heri ligger, at bygningerne ofte er i drift døgnet rundt hele året. Dette er vigtigt for at kunne opretholde en kapacitet, der gør det muligt at imødekomme samfundets efterspørgsel på sundhedsydelser.

En meget stor del af regionernes bygninger – navnlig de somatiske hospitaler – kan således sidestilles med produktionsfaciliteter i drift, hvor adgang til stabil kapacitet er en essentiel og helt afgørende faktor; både når det gælder sundhedsfaglige kerneopgaver og støttefunktioner. I situationer, hvor en bygning for en periode må tages ud af drift eller sættes på pause, vil det typisk medføre en reduceret kapacitet og dermed funktionsnedgang.

Bygningsmæssige indgreb – hvad enten det gælder renoveringer generelt, eller specifikke energirenoveringer af klimaskærm (f.eks. som følge af krav i medfør af Bygningsdirektivet) udløser derfor også et behov for erstatningskapacitet, hvilket f.eks. kan ske gennem flytninger, omplaceringer eller andre former for

midlertidig kapacitet. Omkostningerne hertil vil også skulle medtages i den samlede udgiftsramme i forbindelse med kommende energirenoveringer.

Herudover ser Danske Regioner en række udfordringer i, at lovforslaget på tværs af bygningskategorier samt deres individuelle funktioner og anvendelsesformål anlægger en nærmest ensartet tilgang til at styrke bygningers energieffektivitet; dette er navnlig tilfældet med energimærkningsordningen.

Ændringer i energimærkningsordningen

Danske Regioner noterer sig, at de foreslåede ændringer bl.a. betyder, at kravet om energimærkning af bygninger udvides til også at omfatte bygninger i segmentet fra 60-250 kvm. Forslaget om at sænke kvm-tærsklen for den lovpligtige energimærkning er således ny og vil medføre nye opgaver for regionernes medarbejdere, bl.a. i form af et øget ressourcetræk og økonomi i forbindelse med mærkning af denne kategori af bygningsenheder. Ligeledes må det forventes at være dyre kvadratmeter at energimærke. Danske Regioner ønsker at rejse et økonomikrav i den forbindelse.

I lovbemærkningerne bliver de økonomiske konsekvenser ved de foreslåede ændringer i energimærkningsordningen vurderet til omkring for 8 mio. kr. (regioner og kommuner). Danske Regioner har ikke haft adgang til de bagvedliggende præmisser for dette estimat og imødeser derfor en dialog med Energistyrelsen om et hensigtsmæssigt niveau for økonomisk kompensation for den nye opgave.

Danske Regioner ser positivt på, at lovforslaget lægger op til mere fleksibilitet i energimærkeordningen. Energimærkerne afspejler dog i lille grad de mange aspekter, der er i forbindelse med renovering af komplekse bygninger som hospitaler.

Det vurderes i lovforslaget, at energimærkningsrapporten vil blive brugt som dokumentation for, at bygningsejeren har sikret, at bygningen overholder den gældende minimumsstandard. Ligeledes vurderes det, at sagsbehandlingen vil kræve udvikling af eksisterende og nye IT-systemer. For hospitaler er det imidlertid således, at det ikke er muligt at lave en sådan vurdering alene ud fra den viden, som et energimærke afføder. Større, komplekse bygninger vil ofte skulle ses i en større sammenhæng.

Desuden forventer Danske Regioner, at der kan opstå udfordringer i forhold til de tilbagebetalingstider, der oplyses i energimærkerne, da disse ikke vil være retvisende for de omkostninger, der kan være for hospitaler i forbindelse med overholdelse af MEPS.

Ordning for frivilligt Renoveringspas

Danske Regioner konstaterer, at ordningen for frivilligt renoveringspas er en frivillig ordning, som regionerne selv kan vælge at anvende.

Venlig hilsen

Malene Bugge Højlund

Souschef

Relateret document 2/2

Dokument Navn:	Danske Regioners høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af byggeloven .docx
Dokument Titel:	Danske Regioners høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af byggeloven
Dokument ID:	1831011

Social- og Boligministeriet

Holmens Kanal 22

1060 København K

DANSKE
REGIONER

23-01-2026

EMN-2024-00437

1831011

Ann Højer Hoffmann /

Morten Brønnum Andersen

/ Ole Ravnholt Sørensen

Danske Regioners høringssvar vedrørende udkast til lov om ændring af byggeloven

Social- og Boligministeriet sendte den 15. december 2025 udkast til lov om ændring af byggeloven i høring. Udkast til lov om ændring af byggeloven gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets omarbejdede direktiv om bygningers energimæssige ydeevne (herefter kaldet Bygningsdirektivet). Danske Regioner takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Danske Regioner bakker op om Bygningsdirektivets overordnede formål om at opnå en nulemissionsbygningsmasse senest i 2050 samt ambitionerne om at øge forsyningssikkerheden i Europa.

Regionerne har gennem mange år arbejdet aktivt med at øge energieffektiviteten i egen bygningsmasse. Siden 2009 har regionerne formået at nedbringe det samlede energiforbrug med 11 procent. I samme periode er hospitalernes aktivitet – opgjort som indlæggelser og ambulant behandling – steget med 20 procent. På den måde er det lykkedes regionerne at få stigende aktivitet og faldende energiforbrug til at gå hånd i hånd.

Samtidig har regionerne etableret solceller på både eksisterende bygninger og i forbindelse med nybyggeri, hvor det har været teknisk muligt og rentabelt. Ligeledes er regionerne i gang med at omstille egen transport fra fossildrevne køretøjer til eldrevne.

Generelt har regionerne stort fokus på at nedbringe hospitalernes klimaafttryk. Med den fællesregionale strategi for [Grønne Hospitaler](#) sætter regionerne et ambitiøst mål om at halvere hospitalernes forbrugsbaserede udledninger inden 2035 samt en ambition om, at hele sundhedsvæsenet er klimaneutralt i 2050.

Danske Regioner finder det positivt, at lovforslaget tilvejebringer en ramme for dansk implementering af Bygningsdirektivet. Lovforslaget vil dog få betydelige

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

økonomiske konsekvenser for regionerne. Det gælder særligt kravene om forberedelse til og opsætning af ladepunkter, hvor der er et betydeligt investeringsbehov i ladepunkter og elforsyning på hospitaler og øvrige matrikler i takt med fristerne fra 2027 og frem.

Desuden vil der være behov for udbredt opgradering og standardisering af bygningsautomatik og automatisk lysstyring, hvor det er teknisk og økonomisk muligt. Ligesom de tiltagende krav om solenergianlæg på offentlige bygninger indebærer et investeringsbehov, som dog betinget af rentabilitet og tekniske muligheder. Hertil kan der være omkostninger forbundet med kravene til henholdsvis cykelparkering og bygningers energiforbrug og forsyningskilde.

I lovforslagets bemærkninger er de offentlige anlægsomkostninger samlet anslået til omkring 2 mia. kr. i perioden 2026–2033 (side 26). Det er Danske Regioners vurdering, at Social- og Boligministeriets skøn er stærkt undervurderet. Alene etableringen af ladepunkter vurderes at udgøre en markant andel af de skønnede anlægsomkostninger på 2 mia. kr. for stat, regioner og kommuner.

Beregningerne bag ministeriets skøn er ikke nærmere beskrevet, herunder f.eks. antallet af kvadratmeter og prisen per kvadratmeter. Regionernes bygninger er for hovedparten kendetegnet ved høj kompleksitet og en høj andel procesenergi, da de danner ramme for varetagelse af kritiske funktioner døgnet rundt. Danske Regioner har spurgt Social- og Boligministeriet til præmisserne for de estimerede anlægsomkostninger, hvortil ministeriet har oplyst, at det ikke er muligt for dem at dele deres beregninger. Danske Regioner imødeser dog stadig gerne en dialog med ministeriet herom.

De nye krav i Bygningsdirektivet medfører – foruden anlægsomkostninger – også etableringsomkostninger samt drifts- og vedligeholdelsesomkostninger. Etableringsomkostninger omfatter bl.a. den nødvendige planlægning, modenhedsanalyser, projektering og dokumentation, som kan sikre en rettidig, koordineret og omkostningseffektiv implementering uden at fortrænge nødvendige sundhedsinvesteringer.

På den baggrund vil Danske Regioner anmode om, at regionernes etablerings-, anlægs- og driftsomkostninger i forbindelse med efterlevelse af de nye krav i Bygningsdirektivet bliver forhandlet efter gældende DUT-regler. Danske Regioner gør i den sammenhæng opmærksom på, at regionernes anlægsramme ikke tager højde for de nye krav.

Herudover anbefaler Danske Regioner, at Social- og Boligministeriet i de bekendtgørelser, der skal udmønte lovforslaget, anvender direktivets muligheder for proportionalitet og fleksibilitet, særligt hvad angår kritiske funktioner som hospitalerne. Foreningen opfordrer desuden til, at

implementeringen af Bygningsdirektivet i videst muligt omfang bliver tilrettelagt etapevist og med klar forudsigelighed og dialog med regionerne. Til sammenligning har Danske Regioner og regionerne en løbende dialog med Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Energistyrelsen og KL om udmøntning af Energieffektiviseringsdirektivet.

Ydermere foreslår Danske Regioner, at lovforslaget og bekendtgørelserne ledsages af en operationel vejledning, som kan understøtte implementeringen lokalt, så bl.a. dokumentationskrav og rentabilitetskriterier bliver ensartede og praktisk anvendelige.

Etablering og forberedelse til etablering af ladepunkter

Bygningsdirektivet øger kravene til hvilke bygninger, der skal etablere ladepunkter samt antallet af ladepunkter. Det fremgår bl.a., at:

- For bestående ikke-beboelsesbygninger, som gennemgår en større renovering, og som har mere end fem parkeringspladser til biler, skal der opsættes mindst ét ladepunkt for hver femte parkeringsplads til biler. Der skal samtidig forberedes med kabelføring for mindst 50 procent af parkeringspladserne til biler og etableres rør eller kabelruter til elektriske kabler for de resterende parkeringspladser til biler.
- For bestående ikke-beboelsesbygninger med mere end 20 parkeringspladser til biler skal der senest den 1. januar 2027 være opsat mindst ét ladepunkt for hver 10. parkeringsplads til biler, eller være trukket rør eller kabelruter til elektriske kabler for mindst 50 procent af parkeringspladserne til biler.

En bekendtgørelse, der fastsætter krav om ladepunkter uden mulighed for undtagelser baseret på en vurdering af rentabilitet, vil medføre betydelige merudgifter for regionerne. Kravene kan desuden risikere at forcere en udrulning af ladepunkter, som der ikke er efterspørgsel efter.

Regionerne råder over en lang række p-pladser. Særligt ved de regionale sygehuse, hvor brugsmønstrene adskiller sig fra en gængs kontorbygning. Nogle pladser anvendes af ansatte, men størstedelen anvendes af besøgende og nogle af indlagte. Brugere af hospitalernes p-pladser kommer således akut, kortvarigt eller langvarigt og muligheden for at kunne oplade egen bil er ikke den primære årsag til at besøge hospitalet.

Danske Regioner efterspørger for hospitalernes p-pladser, at der gives mulighed for proportionalitet og fleksibilitet relateret til, om det vurderes rentabelt for kritiske samfundsinstitutioner som hospitaler. I den forbindelse opfordrer Danske Regioner til, at der ses på hospitalernes besøgs mønstre og mulighed for undtagelse.

Kravet om antal ladepunkter synes ikke at tage hensyn til det forhold, at der i Danmark – i modsætning til flere steder i Sydeuropa – allerede er udrullet en ganske omfattende ladeinfrastruktur. I Danmark har private operatører investeret i at opstille ladestandere, hvor de vurderes at blive benyttet mest, f.eks. langs motorveje for hurtigladere. Mange elbilsejere har endvidere lademulighed ved egen bopæl, hvorfor ladning væk fra hjemmet kun i mindre omfang finder sted. Hvis kravet om opstilling af ovenstående antal ladepunkter ved hospitalerne bliver en realitet, bliver det med en høj omkostning, hvor regionerne risikerer enten selv at skulle opstille ladepunkter eller via udbud at betale et højt tilskud.

Såfremt der ikke bliver stillet tekniske krav til ladepunkterne, og man kan leve op til kravene ved et almindeligt 230 volt udtag, kan efterlevelse af kravet betyde, at der bliver udrullet den billigst mulige løsning vel vidende, at den næppe vil finde bred anvendelse. Det vil ikke være hensigtsmæssig brug af offentlige midler.

Af disse grunde opfordrer Danske Regioner til, at en kommende bekendtgørelse bliver implementeret på en måde, hvormed sundhedsvæsenet ikke bliver økonomisk tynget af krav til kostbar opsætning/forberedelse af ladeinfrastruktur, der ikke forventes at være efterspørgsel efter.

Samtidig efterspørger Danske Regioner undtagelsesmuligheder for kritiske samfundsinstitutioner som hospitaler relateret til hensynet om økonomisk rentabilitet.

Danske Regioner anmoder desuden om en præcisering af, om der skal forberedes med kabler, måler mv. samt etableres forbindelse til elnettet, eller om der alene skal lægges føringsvej. Sidstnævnte kan bidrage til omkostningsreduktion.

Bygningsautomatiserings-, kontrol- og overvågningssystemer

Regionerne opsætter generelt automatik til at styre deres ejendomme. I kontorlokaler, gangarealer mv. anvendes bevægelsesmelder og lysindfaldsmåler til at sikre effektiv udnyttelse af energi ved lysinstallationer. På patient- og operationsstuer bliver der dog typisk ikke installeret lysstyring, da automatisk ændring af lyset kan genere patienterne, der kan være i sårbare tilstande, eller påvirke udførelsen af en operation. Lyset i operationsstuer bliver typisk styret manuelt af personalet, så lyssætningen kan ændres i forhold til den konkrete opgave. Lysbehovet kan være forskelligt i forskellige områder af operationsstuen.

Danske Regioner vil derfor opfordre til, at hospitaler og særligt patientstuer, behandlingsrum og rum, hvor der bliver udført patientrelateret arbejde, som kan påvirkes af pludselig lysslukning, bliver undtaget fra kravet om automatisk lysstyring. Dette for at undgå, at der bliver installeret automatisk lysstyring, som ikke bliver brugt, fordi det kan genere eller skade patienter.

Solenergianlæg

Danske Regioner anser solenergianlæg som en vigtig del af regionernes ambition om at reducere hospitalernes klimaafttryk. Regionerne har generelt et ønske om at opsætte solenergianlæg på tage, hvor det er muligt. Det er dog langt fra alle regionale tage, særligt på hospitalerne, som egner sig til at opsætte solenergianlæg på grund af andre tekniske installationer, som tager plads, herunder ventilationsanlæg, rørføringer mv. Disse tekniske installationer udfordrer i forvejen vedligeholdelsen af tagene.

Af disse grunde vil det være hensigtsmæssigt, hvis regionerne også har mulighed for at etablere solenergianlæg i terræn i umiddelbarhed nærhed af regionale bygninger, så tagene ikke nødvendigvis skal belastes fuldt ud.

Dette opfordrede Danske Regioner også til i sit høringssvar til Energistyrelsen vedrørende ændring af lov om elforsyning (Regelforenkling for solcelleanlæg på offentlige bygninger), der er vedlagt som bilag. I høringssvaret gør Danske Regioner opmærksom på, at afgrænsningen af solenergianlæg til anlæg opsat på egne bygninger eller som overdækning af parkeringspladser begrænser potentialet for mere grøn energi. Afgrænsningen udelukker solenergianlæg opført på regionalt ejede arealer (hospitalsgrunde), der har som formål at levere strøm til egetforbrug. I praksis vil næsten al strøm fra regionale solenergianlæg gå til eget forbrug, fordi hospitalerne har et højt og konstant energiforbrug til drift af medicoteknisk udstyr, belysning, ventilation og opvarmning.

Terrænbaserede solenergianlæg på hospitalsgrunde muliggør også grøn energiproduktion i forbindelse med byggerier – også inden den første bygning er etableret. Det spiller en central rolle for mere fossilfrie byggepladser. Byggeri har et massivt klimaafttryk. Strømmen fra solcelleanlæggene kan efterfølgende indgå i hospitalsdriften.

Danske Regioner opfordrer derfor Social- og Boligministeriet – og Energistyrelsen – til, at der også kommer hjemmel til, at regionerne kan etablere solenergianlæg i terræn på regionalt ejede arealer og i tilknytning til nye eller bestående bygninger, primært hospitaler, til at levere strøm til eget forbrug uden, at regionerne skal selskabsudskille.

Cykelparkeringspladser

Danske Regioner finder det positivt, at Bygningsdirektivet understøtter omstillingen til grønnere transport ved at stille krav til cykelparkering. Antallet af krævede cykelparkeringspladser er differentieret ud fra bygningstype, antallet af bilparkeringspladser og brugerkapaciteten, hvilket svarer til den samlede kapacitet af personer i bygningen. Implementeringen af direktivets krav vil ske ved en ændring af Bygningsreglementet.

I relation hertil gør Danske Regioner opmærksom på, at en markant andel af brugerkapaciteten i regionernes bygninger er patienter, som oftest ikke cykler til/fra undersøgelser, behandling eller indlæggelser. Danske Regioner opfordrer

derfor til, at der bliver taget højde for dette i forbindelse med ændringen af Bygningsreglementet. Det kan f.eks. ske ved at undtage patienter i definitionen af bygningers brugerkapacitet.

Nulemissionsbygningers udledning af CO₂

Bygningsdirektivet fastsætter krav for nulemissionsbygninger (artikel 11), herunder at de ikke må udlede CO₂ på stedet fra fossile brændsler. Mindstekravet om udledning af CO₂ fra fossile brændsler på stedet skal være implementeret i Danmark senest den 29. maj 2026.

Det er uklart, om nulemissionsbygninger må udlede klimagasser i form af behandlingsgasser (anæstesigasser) og i forbindelse med drift af nødanlæg mv. Da der er tale om henholdsvis aktivitet (behandling) i bygningerne og kritisk infrastruktur er det Danske Regioners holdning, at disse bør være undtaget.

Øvrige bemærkninger

Lovforslaget anvender begrebet "nytteareal", der defineres som "svarende til bygningens samlede opvarmede etageareal i m²". Danske Regioner foreslår at udskifte begrebet med det mere gængse begreb "samlet opvarmet areal" for at undgå misforståelser.

Venlig hilsen

Malene Bugge Højlund
Souschef

Bilag Titel:	Høringssvar
Dagsordens titel	Høringssvar - Lovpakke 3a vedr. reform
Dagsordenspunkt nr	5
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

Til: Indenrigs- og Sundhedsministeriet

23-01-2026

EMN-2024-01215

1823043

Danske Regioners høringssvar til lovpakke IIIa

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har den 17. december 2025 sendt et udkast til forslag til lov om ny model for specialeplanlægning, ny afregningsordning ifm. etablering af sundheds- og omsorgspladser samt lægemiddelhåndtering mv. på sundheds- og omsorgspladser og i akutsygeplejen samt styrkede regionale kompetencer til at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb i høring. Danske Regioner har indsamlet bidrag fra regionerne og fremsender her et samlet høringssvar på vegne af de fem regioner. Høringssvaret sendes med forbehold for godkendelse i Danske Regioners bestyrelse den 26. februar 2026

1. Ny model for specialeplanlægning

Danske Regioner ser positivt på, at Regionsrådet fremadrettet selv kan placere landsdelsfunktioner på regionernes sygehuse. Regionerne har igennem en årrække opnået stor erfaring med håndtering af specialiserede funktioner, og det vurderes derfor naturligt, at regionerne overtager denne kompetence. Det vil samtidig give mulighed for en mere fleksibel planlægning, hvilket vil komme patienterne til gode.

Danske Regioner finder det imidlertid ikke hensigtsmæssigt, at hver enkelt regionsråd også skal godkende landsdelsfunktioner på private sygehuse. Det fremgår af lovforslaget, at regionerne skal indhente Sundhedsstyrelsens rådgivning i forbindelse med deres godkendelse. Danske Regioner er enige i, at der er behov for et sådan nationalt fagligt perspektiv i forbindelsen med godkendelsen af landsdelsfunktioner på private sygehuse, men undrer sig over, hvorfor Sundhedsstyrelsen ikke bibeholder kompetencen til at godkende landsdelsfunktioner på private sygehuse.

Danske Regioner vurderer, at lovforslaget indebærer, at godkendelsen af landsdelsfunktioner på private sygehuse samlet set bliver mere kompliceret

og vil kræve flere administrative ressourcer. Samtidig kan Danske Regioner ikke se, hvilken udfordring, som denne del af lovændringen skal løse, eller hvilken værdi, ændringen vil skabe. På den baggrund anbefaler Danske Regioner, at Sundhedsstyrelsen bevarer kompetencen til at godkende landsdelsfunktioner på private sygehuse.

Ændringer i forhold til det nuværende system for centrale aftaler

Lovændringen og lovbemærkningerne forholder sig ikke til de centrale aftaler, som Danske Regioner indgår med de privatejede sygehuse, klinikker m.v. Jf. Sundhedslovens §87 indgår Danske Regioner aftale med de privatejede sygehuse, klinikker m.v., som ønsker at indgå aftale om behandling af patienter iht. det udvidede frie sygehusvalg. For så vidt angår specialiserede funktioner, skal privatejede sygehuse, klinikker m.v. i dag først ansøge Sundhedsstyrelsen og opnå styrelsens godkendelse til at varetage landsdelsfunktionen, før Danske Regioner forhandler rammerne for aftalen på plads med Sundhed Danmark og/eller den private leverandør. Når der er indgået en aftale, kan alle private leverandører – som er godkendt af Sundhedsstyrelsen til at varetage landsdelsfunktionen – tilslutte sig aftalen og tilbyde behandling til patienter fra alle regioner iht. det udvidede frie sygehusvalg.

Med lovforslaget skal regionerne i første omgang vurdere behovet for/og eller ønsket om at gøre brug af privat kapacitet. I den forbindelse kan der forventes behov for tværregional koordinering. Dernæst skal regionerne indhente Sundhedsstyrelsens rådgivning om, hvorvidt den/de private sygehuse opfylder de i stk. 1 fastsatte krav til afdelinger med landsdelsfunktion. Endelig godkender regionerne på baggrund af Sundhedsstyrelsens faglige vurdering og indgår aftale med den/de private sygehuse, der lever op til kravene, og som der er behov for.

Det står ikke klart, hvordan opgaven skal løses i praksis, og hvordan arbejds- og ansvarsfordelingen mellem regioner og Sundhedsstyrelsen skal være. Men uanset hvordan opgaven gribes an, vil det indebære en ekstra administrativ opgave for regionerne, som vil skulle opbygge en ny organisering og kompetencer til at varetage opgaven samtidig med, at der skal bibeholdes relevante kompetencer i Sundhedsstyrelsen.

Økonomiske konsekvenser

Det fremhæves flere steder (s. 19, 43 og 50), at lovforslaget forventes at medføre en reduktion i opgaver for Sundhedsstyrelsen, samt at forslaget ikke medfører økonomiske konsekvenser for hverken staten, regioner eller kommuner (s. 43 og 49). Det bør disse steder (s. 19 og 43) præciseres, at en væsentlig del af opgaverne flytter fra Sundhedsstyrelsen til regionerne (tilsvarende hvad der fremgår af tabellen side 51).

Flere steder (s. 19 og 43) fremhæves endvidere, at "Regionsrådet vil dermed skulle udarbejde færre statusrapporter til Sundhedsstyrelsen.", eftersom opgaven med årlig opfølgning på, at kravene til varetagelse af landsdelsfunktioner på regionale og private hospitaler overgår til regionerne. Det er korrekt, at regionerne ikke længere vil skulle sende statusrapporterne til Sundhedsstyrelsen, men opfølgningen skal fortsat laves – nu også for privathospitaler – og regionerne vil i denne henseende derfor få en større opgave i forbindelse med opfølgningerne end tidligere. Dette bør præciseres begge steder, og tilsvarende tilføjes tabellen på side 51.

Sproglig uklarhed

Det fremgår af lovændringens § 208, at "Sundhedsstyrelsen fastsætter krav til lands- og landsdelsfunktioner, herunder til placeringen af lands- og landsdelsfunktioner på regionale og private sygehuse, efter høring af det i § 207 nævnte udvalg". Det er uklart, hvad der menes med "krav til placeringen af landsdelsfunktioner". Det kan læses som om, at Sundhedsstyrelsen fortsat har kompetencen til at fastsætte placeringerne af landsdelsfunktionerne. Det bør præciseres, hvordan kompetencerne er fordelt mellem regionerne og Sundhedsstyrelsen.

Sundhedsstyrelsens mulighed for at pålægge et regionsråd at benytte privat kapacitet

I § 208 stk. 7 fremgår det videre, at Sundhedsstyrelsen i særlige tilfælde, og efter høring af det i § 207 nævnte udvalg, kan pålægge et regionsråd at benytte privat kapacitet til at varetage en landsdelsfunktion.

Danske Regioner finder det ikke hensigtsmæssigt, at Sundhedsstyrelsen kan pålægge et regionsråd at benytte privat kapacitet til at varetage bestemte funktioner. I kraft af deres ansvar for alle opgaver i sygehusvæsenet, har regionerne et samlet overblik over, hvordan ressourcerne bedst kan anvendes, herunder hvordan privat kapacitet mest hensigtsmæssigt kan bidrage til regionens opgavevaretagelse på tværs af lands-, landsdels- og hovedfunktioner. Derfor bør det være op til regionerne at vurdere, hvordan de mest hensigtsmæssigt kan tilvejebringe den nødvendige kapacitet, herunder tage stilling til, om og hvordan privat kapacitet kan bidrage. Danske Regioner anbefaler på den baggrund, at bestemmelsen udgår.

I forhold til specialiserede funktioner er der et særligt hensyn til, at funktionen ikke bør varetages flere steder, end der er behov for med henblik på at sikre princippet om 'øvelse gør mester' – således at der på samtlige godkendte steder er et tilstrækkeligt volumen til at sikre tilstrækkelig rutine og erfaring til, at funktionen kan varetages med høj kvalitet. På den baggrund har regionsrådet et ansvar for at afdække og forsøge at tilvejebringe den nødvendige kapacitet de steder i hele landet, hvor funktionen er godkendt i forvejen.

2. Ny afregningsordning i forbindelse med etablering af sundheds- og omsorgspladser

Danske Regioner mener ikke, at de foreslåede takstniveauer medfører de rette incitamenter, og det rette brug af ressourcer i det samlede sundhedsvæsen, da incitamenterne til, at borgere ikke opholder sig unødvendigt længe på hospitaler eller sundheds- og omsorgspladser, med de foreslåede takstniveauer er alt for små.

Kapaciteten på sygehusene skal forbeholdes patienter med behov for behandling, mens sundheds- og omsorgspladser skal anvendes til målrettede, midlertidige forløb. De rette incitamenter er nødvendige for at undgå, at ressourcer bindes i uhensigtsmæssige ophold, og for at sikre, at borgerne hurtigt overgår til den mest hensigtsmæssige løsning i kommunalt regi. Konkret er Danske Regioner bekymret for, at antallet af færdigbehandlingsdage risikerer at stige i somatikken som følge af den foreslåede meget nedsatte færdigbehandlingstakst, og at opholdene på sundheds- og omsorgspladserne vil blive uhensigtsmæssigt lange som følge af niveauet for den foreslåede afslutningstakst.

Danske Regioner mener det er helt nødvendigt, at Danske Regioner, KL og Indenrigs- og Sundhedsministeriet indfører en årlig systematisk opfølgning på de nye takster med henblik på, at modellen kan justeres, hvis antallet af færdigbehandlingsdage i somatikken stiger, og antallet af ophold for afsluttede borgere på sundheds- og omsorgspladserne bliver uhensigtsmæssig mange.

Vedr. færdigbehandlingstaksten i somatikken

Danske Regioner bemærker, at kommunernes incitament til at hjemtage færdigbehandlede borgere i somatikken efter udskrivelse svækkes væsentligt, hvis det foreslåede lavere takstniveau indføres.

Danske Regioner finder det ikke hensigtsmæssigt at reducere det eksisterende takstniveau i somatikken, da der ikke er sket ændringer i målgruppen for patienter, der udskrives fra sygehus til kommunal pleje. Selvom regionerne overtager ansvaret for borgere, der har behov for en sundheds- og omsorgsplads og akutsygepleje er der stadig en stor gruppe borgere, der udskrives fra et somatisk ophold til eget hjem. For de borgere, der skal direkte hjem efter udskrivelse enten til eget hjem eller til et plejecenter, vil der fortsat være behov for kommunal opfølgning, og regionerne bistår naturligvis kommunerne i de forløb, hvor akutsygepleje indgår. Mens det fortsat er kommunernes ansvar at sikre tilpasning af hjemmet, relevant plejebolig og til at levere hjemme- og sygepleje ved behov efter udskrivelse.

Incitamentet til at sikre de nødvendige foranstaltninger i kommunerne, der giver en færdigbehandlet borger de rette vilkår for at vende hjem, svækkes væsentligt hvis den nuværende færdigbehandlingstakts reduceres væsentligt, som det fremgår af lovforslaget. En lavere takst vil øge også risikoen for længere

ophold på sygehusene og bidrage til, at ressourcerne og kapaciteten på sygehusene ikke anvendes hensigtsmæssigt.

Der er allerede i dag et højt antal færdigbehandlingsdage. I 2025 var der omkring 16.000 færdigbehandlingsdage i somatikken. Det betyder, at der allerede i dag er 16.000 sengedage på hospitalerne, for borgere, der blot venter på at komme hjem. En markant reduktion af taksten, som det foreslås, vil forværre denne problematik. Endvidere vil en lavere takst i somatikken skabe en skævhed i forhold til psykiatrien, hvor taksterne netop er forhøjet for at sikre rettidig hjemtagning.

Danske Regioner vil dertil understrege behovet for, at der indføres en systematisk opfølgning på den nye færdigbehandlingstakst, og at der bør lægges op til at modellen justeres, hvis antallet af færdigbehandlingsdage stiger. Danske Regioner bemærker endvidere, at nedsættelsen af takstniveauet medfører en betydelig økonomisk konsekvens for regionerne, som skal håndteres.

Vedr. afslutningstaksten på sundheds- og omsorgspladserne

Danske Regioner vurderer, at den foreslåede afslutningstakst på sundheds- og omsorgspladserne er for lav og ikke i tilstrækkelig grad vil sikre det rette kommunale incitament til at hjemtage borgere, når de ikke længere har behov for at være på en sundheds- og omsorgsplads. Det vil medføre, at en betydelig andel af kapaciteten på sundheds- og omsorgspladserne vil blive brugt som ventepladser, og dermed forringe tilgængeligheden og tilbud til de borgere, som har behov for ophold på pladserne.

Danske Regioner bemærker endvidere, at det er særligt problematisk, at taksten først forhøjes 20 dage efter en borger er afsluttet fra en sundheds- og omsorgsplads, men stadig har ophold der. Det risikerer at medføre, at sundheds- og omsorgspladser anvendes som ventepladser. Danske Regioner henleder opmærksomheden på, at kommunerne i forbindelse med opgaveflytningen beholder 30 pct. af nuværende de midlertidige pladser netop som aflastnings- og ventepladser. Danske Regioner foreslår derfor, at tidspunktet for forhøjelsen af taksten sker tidligere for at sikre det rette incitament til at kommunerne sørge for en tilstrækkelig plejehjemskapacitet og løsninger i borgernes eget hjem.

Danske Regioner mener endvidere, at der nationalt sikres en tæt opfølgning på kapaciteten på plejehjem og plejebolig, så det sikres at ophold på sundheds- og omsorgspladserne ikke anvendes i stedet for de rette tilbud i borgerens kommune.

Takstniveauet afspejler ikke de reelle udgifter ved ophold på en sundheds- og omsorgsplads. En takst på 1.400 kr. pr. dag dækker kun ca. 50 % af regionernes faktiske omkostninger til en sundheds- og omsorgsplads. Regionerne vil således blive økonomisk udfordrede af, at der ikke medfølger finansiering til den opgave, som regionerne skal varetage for kommunerne, når en borger vurderes

afsluttet, men fortsat har ophold på en sundheds- og omsorgsplads. Fastholdes det foreslåede takstniveau på 1.400 kr. for en afslutningstakst, vil det medføre, at borgere, der er afsluttet på en sundheds- og omsorgsplads, nødvendigvis skal have et lavere serviceniveau, end de borgere, der ikke er afsluttet. De afsluttede borgere kan således ikke få adgang til samme ydelser og kvalitet, som de ikke afsluttede borgere. Regionerne vil således skulle differentiere deres behandling og pleje mellem afsluttede borgere, og borgere, som endnu ikke er afsluttet. I praksis vil det gøre dagligdagen for sundhedspersonale på sundheds- og omsorgspladserne meget vanskelig, hvis de vil skulle udføre differentieret behandling til afsluttede borgere.

Danske Regioner gør endvidere opmærksom på, at det i lovgivningen bør præciseres, at det bør være muligt at afvige fra det fremsatte niveau for afslutningstaksten i de tilfælde hvor der indgås et horisontalt samarbejde mellem kommune og region om drift af sundheds- og omsorgspladserne. Det bemærkes hertil, at en afvigelse fra det i lovforslaget foreslåede niveau er afgørende, da regionen ellers vil kunne stå i en situation, hvor der betales mere til kommunen for at drive pladsen, end kommunen kompenserer regionen med. Kommunen vil i disse tilfælde have en direkte fortjeneste ved ikke at 'hjemtage' borgerne.

Danske Regioner mener jf. ovenfor, at der udstår en drøftelse om hvordan det sikres, at kommunerne investerer tilstrækkeligt i plejehjemskapacitet. Danske Regioner efterspørger igen sikkerhed for, at kommunerne stiller med en tilstrækkelig plejehjemskapacitet til de borgere, der har behov herfor efter endt ophold på sundheds- og omsorgspladserne.

Danske Regioner mener, at det bør være en del af Forårsaftalen 2026, at der mellem parterne skal indarbejdes en systematisk opfølgning på den nye afslutningstakst på sundheds- og omsorgspladserne efter det første år med ordningen, med henblik på at foretage en evaluering af effekterne og justere modellen, hvis det viser sig nødvendigt.

Teknisk om data

Danske Regioner anbefaler, at den tekniske håndtering af taksterne ift. registrering og afregning sker med afsæt i eksisterende registreringer og systemer af hensyn til ressourceforbrug i administrationen.

3. Lægemiddelhåndtering mv. på sundheds- og omsorgspladser og i akut-sygeplejen

Danske Regioner finder det positivt, at regionerne vil kunne indkøbe lægemidler via de offentlige sygehusapoteker og Amgros til de kommende sundheds- og omsorgspladser. Af lovforslaget fremgår det dog, at det forventes at medføre positive økonomiske konsekvenser for regionerne som følge af, at udgiften til medicin igennem Amgros I/S forventes at være lavere end den regionale tilskudsudgift hertil. Danske Regioner er enige i, at udgifter til indkøb af

lægemidler ikke vil være omkostningstungt for regionerne, men Danske Regioner er ikke enige i, at lovforslaget vil have positive økonomiske konsekvenser, da der med lovforslaget er tale om et væsentligt kvalitetsløft fra niveauet i dag. Forslaget vil således kræve at der i modsætning til i dag, allokeres ressourcer ikke kun til indkøb af, men også til distribution, administration, opbevaring af lægemidlerne. Der er fx i dag ikke de rette faciliteter og opbevaringsmuligheder til medicin på nu nuværende midlertidige pladser, hvorfor regionerne vil have udgifter til opbygning af disse. Det er derfor Danske Regioners vurdering, at lovforslaget vil medføre en merudgift for regionerne, og det bør derfor ikke fremgå af bemærkningerne til lovforslaget, at det er en økonomisk besparelse for regionerne.

Det er dog forventningen, at lovforslaget vil understøtte, at borgeren hurtigt og effektivt kan få sin behandling, og at borgere, pårørende og personale kan fokusere på kerneopgaven og ikke på fremskaffelse af lægemidler.

Det er positivt, at lovforslaget vil muliggøre, at de mest benyttede lægemidler altid vil være tilgængelige på pladsens medicinskab eller medicinrum. På den måde kan borgeren hurtigt komme i behandling, ligesom personalet, de pårørende og borgeren ikke skal bekymre sig om, hvordan borgerens lægemidler fremskaffes.

For at sikre hurtig, stabil og økonomisk fremskaffelse samt rationelt valg af lægemidlerne, skal regionale og nationale lægemiddelrekommandationer være styrende for behandlingspraksis på pladserne. Dette vil medvirke til et ensartet og velkendt lægemiddelsortiment, som behandlingsansvarlig læge og plejepersonale skal forholde sig til. Stringens i ordinationen af lægemidler hele vejen fra sygehuset til sundheds-omsorgspladserne, akutplejen og patientens eget hjem vil optimere muligheden for monitorering af lægemiddelforbruget og medvirke til sikre sektorovergange og færre utilsigtede hændelser.

Dette betyder også, at borgeren ikke vil kunne forvente at få udleveret det præcise lægemiddel, som borgeren er i behandling med, men det lægemiddel, som den behandlingsansvarlige læge vurderer, bedst opfylder borgerens behov ud fra de regionale og nationale lægemiddelrekommandationer og dermed også sygehusapotekernes sortiment. På samme måde vil det være oplagt, at der udføres medicingennemgang under opholdet, hvis borgeren tager mange lægemidler.

Det bemærkes, at det bør være tydeligere beskrevet, at det i lovforslaget ikke er specificeret, hvem der kan ordinere medicin til udlevering, mens borgeren opholder sig på en sundheds- og omsorgsplads. Der kan være tilfælde, hvor

det er hensigtsmæssigt, at borgerens praktiserende læge i dialog med personalet på sundheds- og omsorgspladserne, fortsat varetager behandlingsansvaret og derved kan ordinere medicin. Det kan især være ved kortere ophold. Hvis Sygehusapotekerne skal kunne levere og modtage bestillinger fra f.eks. praktiserende læger til levering på sundheds- og omsorgspladser, skal det fremgå af Receptbekendtgørelsen §1 stk. 5, <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2024/827>.

Det fremgår også af bemærkningerne til lovforslaget, at regionerne vil få mulighed for at kunne fordele, opsplitte og udlevere lægemidler til brug for behandling af borgere på sundheds- og omsorgspladserne og i akutsygeplejen. Det er positivt, da borgere, der er i behandling med samme lægemiddel på en sundheds- og omsorgsplads, så vil kunne behandles med lægemidler fra den samme lægemiddelpakning. Ligesom at det er positivt, at lægemiddelpakkerne kan opbevares i et centralt medicinskab og ikke hos hver enkelt borger. Det vil aflaste personalet på pladserne og sandsynligvis også mindske medicin-spild. I relation til dette, forventes det, at bestillinger til medicinske og -rum på sundheds- og omsorgspladserne i den kommende revision af receptbekendtgørelsen ses som rekvisitioner, som sygehusapotekerne kan håndtere på samme vis som rekvisitioner fra hospitaler.

Herudover bemærkes det, at hvis der oprettes medicinrum/skabe på sundheds- og omsorgspladser, bør disse også være omfattet af bekendtgørelse om håndtering af lægemidler på sygehusafdelinger og andre behandlende institutioner <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2005/1222>.

Det fremgår af lovforslaget, at Indenrigs- og Sundhedsministeriet vurderer, at sundheds- og omsorgspladser og akutsygeplejen ikke kan anses for en regionalt tilknyttet behandlingsinstitution. Danske Regioner finder det i relation hertil vigtigt, at loven giver mulighed for, at de kommende sundheds- og omsorgspladser vil kunne oprettes i regionernes relevante IT-systemer på samme måde som hospitalsafdelinger, så de eksisterende IT-systemer kan bruges til bestilling af lægemidler til pladserne. Ligesom det er vigtigt, at der gælder de samme regler uanset om en region eller en kommune driver pladsen – herunder at regionen vil kunne oprette medicinrum og levere medicin.

Det er endvidere vigtigt, at det sundhedsfaglige personale på sundheds- og omsorgspladserne kan skaffe sig den information om borgerens sygdomsforløb samt eventuelle forudgående behandling fx på sygehuset, som er nødvendig for at tilbyde borgeren en sammenhængende og koordineret behandling. Ligesom hvis pladserne var defineret som tilknyttede behandlingsinstitutio-

ner. Efter Danske Regioners opfattelse bør det beskrives tydeligere i bemærkningerne til loven, med hvilken hjemmel sundhedspersonalet kan få videregivet eller om muligt selv indhente helbredsoplysninger om patienten fra dennes journal til brug for den sundhedsfaglige behandling på en sundheds- eller omsorgsplads og tilsvarende, hvilke oplysninger kan det sundhedsfaglige personale på sygehuset få videregivet eller indhente i det tilfælde, hvor borgeren genindlægges på sygehuset efter ophold på en sundheds- eller omsorgsplads. Eksempelvis bør det i den forbindelse beskrives, om ministeriet vurderer, at en borger, der overgår fra en sygehusafdeling til en sundheds- og omsorgsplads kan antages at være i aktuel behandling, uanset at patienten ikke længere behandles i sygehusvæsnet.

Til slut skal det bemærkes, at der er en opmærksomhed på tilbagekaldelser af medicin. Når Lægemiddelstyrelsen foretager tilbagekaldelser, bedes der ofte om tilbagekaldelser fra *depot og medicinrum*. Da lægemidlet og borgeren kan flytte sig, er der behov for at afgrænse sygehusapotekers ansvar ift. tilbagekaldelser.

4. Styrkede regionale kompetencer til at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb

Med sundhedsreformens målsætninger er det en central opgave for regionerne at arbejde målrettet for en bedre lægedækning i hele landet. Her er det afgørende, at regionerne sikres de nødvendige handlemuligheder, og i det lys er det hidtidige regelsæt omkring de regionale råd for lægers videreuddannelse utidsvarende. På den baggrund er Regeringen og Danske Regioner med Forårsaftalen om implementering af sundhedsreformen enige om at arbejde for, at regionernes kompetencer til at fordele og tilrettelægge uddannelsesforløb i speciallægeuddannelsen styrkes, samt at de regionale videreuddannelsesråd fortsat skal rådgive regionerne om forhold vedrørende den lægelige videreuddannelse.

Derfor er Danske Regioner glade for, at regionerne med lovforslaget får enentydig kompetence til at tilrettelægge og fordele uddannelsesforløb, hvilket styrker regionernes muligheder for at sikre lægedækning gennem uddannelsesplanlægning. Det giver regionerne mulighed for mere målrettet styring af, hvor uddannelsesforløb placeres og kan dermed bl.a. understøtte sundhedsvæsenets langsigtede rekrutteringsbehov. Samtidig giver det regionerne bedre muligheder for at tilbyde mere håndholdte, sammenhængende og individuelt tilpassede forløb, som kan være en del af løsningen på rekrutteringsudfordringer i bestemte geografier og efterspørges af de nye generationer af læger.

Danske Regioner har samtidig en række bemærkninger til lovforslaget, som fremgår af det følgende.

Kompetencen til at træffe afgørelse om godkendelse af uddannelsesafdelinger mv.

Lovforslagets § 34, stk. 2, er affattet således: »Stk. 2. De regionale videreuddannelsesråd har til opgave at rådgive regionerne i forhold vedrørende den lægelige videreuddannelse, samt godkende uddannelsesafdelinger i regionen m.v.«

Danske Regioner bifalder, at de regionale videreuddannelsesråd fortsat tillægges en central rolle i at sikre faglig rådgivning, idet rådene udgør et væsentligt samarbejdsforum om den lægelige videreuddannelse i regionerne. Det er imidlertid afgørende for regionernes arbejde med at sikre lægedækning, at der ikke er tvivl om, at regionerne entydigt har ansvaret og beslutningskompetencen i relation til den lægelige videreuddannelse – herunder kompetencen til at godkende uddannelsesafdelinger i regionen.

For at sikre lægedækning, herunder robuste akuthospitaler, er det afgørende, at planlægningen og driften af sundhedsvæsenet understøtter muligheden for at uddanne speciallæger i hele landet. Bl.a. er det nødvendige patientgrundlag og tilstedeværelse af speciallæger en forudsætning for at varetage uddannelse af læger i en afdeling/praksis. Ved at forankre kompetencen til at træffe afgørelse om godkendelse af uddannelsesafdelinger i regionsrådet, kan det være med til at understøtte et stærkere fokus på uddannelse og langsigtet kompetenceforsyning i driften af sundhedsvæsenet.

Samlet set anbefaler Danske Regioner, at de regionale videreuddannelsesråd med lovændringen alene tillægges en rådgivende funktion i forhold vedrørende den lægelige videreuddannelse, herunder om godkendelse af uddannelsesafdelinger mv. Samtidig vil videreuddannelsesrådene fremadrettet udføre opgaver efter bemyndigelse fra regionsrådene. Det forudsættes i den forbindelse, at der foretages de relevante ændringer i bestemmelserne om rådernes opgaver jf. bekendtgørelse nr. 302 om de regionale råd for lægers videreuddannelse, bekendtgørelse nr. 96 om uddannelse af speciallæger, bekendtgørelse nr. 1256 om lægers kliniske basisuddannelse og bekendtgørelse nr. 406 om speciallæger samt i eventuelle følgeændringer i øvrige bekendtgørelser.

Med etableringen af Region Østdanmark bliver Region Midtjylland og Region Nordjylland de eneste regioner, som ikke har eget regionalt videreuddannelsesråd. Danske Regioner er opmærksom på, at lovændringen vil indebære et tæt samspil mellem de to regionsråd og det fælles videreuddannelsesråd.

Med en justering af lovforslaget, hvor regionsrådene får det samlede ansvar for at varetage den lægelige videreuddannelse, vil det/de involverede regionsråd fastsætte, hvordan beslutningsprocesserne tilrettelægges mest hensigtsmæssigt (herunder om der er kompetencer, som skal uddelegeres og til hvem), og hvordan opgavevaretagelsen og samarbejdet mellem videreuddannelsesrådet, dennes sekretariat og de involverede regioner skal organiseres.

Mulighed for at klage til Sundhedsstyrelsen

Det fremgår af lovudkastet, at beslutninger om fordeling og tilrettelæggelse af uddannelsesforløb, truffet af regionsrådet, kan påklages til Sundhedsstyrelsen. Det er en videreførelse af klagebestemmelserne i dag, hvor beslutninger truffet af det regionale råd for lægers videreuddannelse kan påklages til Sundhedsstyrelsen. Danske Regioner bemærker, at det ikke er praksis, at afgørelser truffet af Regionsrådene underlægges administrativ klageadgang til Sundhedsstyrelsen, fx beslutninger om drift og placering af hospitalsfunktioner. På den baggrund bør bestemmelsen udgå.

Med venlig hilsen

Anders Kühnau
Formand, Danske Regioner

Mads Duedahl
Næstformand, Danske Regioner

Bilag Titel:	Kommissorium for Kontaktforum. godkendt
Dagsordens titel	Regionernes opgaver i forbindelse med omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet
Dagsordenspunkt nr	11
Bilag nr	1
Antal bilag:	2

Kommissorium for Kontaktforum

1. Baggrund

Det følger af epx-aftalen af 18. februar 2025, at der skal ske en større strukturel omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet med henblik på at understøtte god geografisk dækning af socialt og fagligt bæredygtige uddannelser på økonomisk bæredygtige institutioner. Omlægningen indebærer en reformproces med sammenlægning og spaltning af eksisterende institutioner og afdelinger samt udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser.

9. januar 2026
Sagsnr.: 25/33670
DAK

Børne- og Undervisningsministeriet

Det fremgår af *1. delaftale om etablering af et nyt uddannelses- og institutionslandskab på ungdoms- og voksenuddannelsesområdet* fra 11. juni 2025 (1. delaftale), at Børne- og Undervisningsministeriet skal koordinere omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet, og at regionerne skal inviteres til at bidrage til den statslige koordination i forlængelse af regionernes eksisterende opgaver på uddannelsesområdet.

Som bidrag til at løse opgaven organiseres samarbejdet med regionerne i et fast forum – Kontaktforum – hvor hver af regionerne og Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) er repræsenteret. Kontaktforum vil danne rammen for koordinering af og samarbejde om processen og opgaver i relation til omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet.

2. Formål og mål

Formålet med nedsættelse af et Kontaktforum mellem STUK og regionerne er at sikre en ramme for et tæt samarbejde om og koordination af omlægningen af det nye uddannelses- og institutionslandskab, herunder at sikre ramme for understøttelse af regionernes rolle som facilitatorer af den lokale omlægningsproces. Kontaktforum skal også bidrage til at understøtte videndeling og overordnet koordinering mellem regionerne, BUVK og opmandsfunktionen.

Regionerne bidrager til den strukturelle omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet med deres særlige viden om institutioner og lokale forhold. Dertil kommer, at regionerne indgår i arbejdet ved at facilitere gennemførelsen af centrale spor i selve omlægningsprocessen.

STUK igangsætter og understøtter løbende den decentrale proces og bidrager med sit kendskab til indhold af omlægningsprocessen, herunder operationalisering af pejlemærker og datamateriale. Herved sikres en oplyst proces, som skal bidrage til at skabe det bedst mulige grundlag for omlægningen.

Målet er, at der via Kontaktforum sikres, at der gennemføres en koordineret og samtidig lokalt forankret proces, der er i overensstemmelse med de politisk besluttede pejlemærker for den strukturelle omlægning af uddannelses – og institutionslandskabet samt for udbudsplacering af hhv. epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser.

3. Kontaktforums opgaver

Kontaktforums opgaver omfatter overordnet inddragelse af regionerne i omlægningsprocessen samt at koordinere og drøfte fremdriften i de lokale processer på tværs af regionerne.

Kontaktforum skal understøtte erfaringsudveksling og fælles forståelse af 1. delaftales mål og rammer. Forummet skal desuden afstemme behov for viden, data og anden information mellem STUK, regionerne og institutionerne.

Lokal omlægningsproces

Regionerne skal understøtte og bidrage til faciliteringen af de lokale omlægningsprocesser, bl.a. igennem afholdelsen af møder indenfor udvalgte geografiske områder i regionen og med enkelte institutioner, hvis der viser sig behov herfor.

Den konkrete facilitering sker bl.a. ved, at regionerne tager initiativ til dialog og invitere til afklaringsrunder, møder og drøftelser, hvilket sker med afsæt i større geografiske områder og i mindre bilaterale fora. Den konkrete tilgang afhænger af, hvad der vurderes mest hensigtsmæssigt i lyset af den samlede omlægningsproces – og under hensyntagen til, at alle offentlige institutioner inddrages og høres undervejs.

Kontaktforum skal her fungere som bindeled og sikre et tæt samspil mellem sekretariatet og regionerne samt understøtte videndeling vedrørende opmandsfunktionen.

Regionerne skal bidrage til at understøtte fremdrift i de lokale drøftelser og adressere eventuelle udfordringer og spørgsmål, der kan opstå.

Løbende koordinering og drøftelser

I forbindelse med omlægningsprocessen vil der blive udarbejdet materiale og data, der skal understøtte den lokale proces. Der vil løbende være drøftelser og sparring om dette og evt. andre elementer fx kommunikation i processen.

Bilaterale møder

Kontaktforum danner ramme for koordinering af omlægningsprocessen. I regi af kontaktforum vil der også kunne aftales bilaterale møder med drøftelser om lokale problemstillinger samt understøttelse af regionale og lokale processer via materiale og data.

Tilkendegivelser fra institutionerne

STUK skal have tilbagemeldinger på udfaldet af de lokale drøftelser om omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet samt tilkendegivelser på udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser. Regionerne indsamler de lokale tilkendegivelser og videreformidler dem samlet til STUK. STUK og regionerne kan aftale nærmere om proces for indsamling af disse tilbagemeldinger. Regionerne vil – i forlængelse af deres nuværende rolle – være høringspart og komme med anbefalinger til ministeren fsva. placering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser.

Tidsplan

STUK fastsætter den overordnede proces, men Kontaktforum har til opgave at afstemme de lokale processer inden for denne ramme.

4. Organisering

Kontaktforum består af regionerne, som udgangspunkt repræsenteret ved 1 medarbejder og uddannelseschefen, 2 repræsentanter fra Danske Regioner samt repræsentanter fra STUK.

Forummet er forankret i epx-sekretariatet (STUK), og sekretariatschef Frederik Stobbe har det overordnede ansvar. Epx-sekretariatet står for indkaldelse til møder

5. Mødefrekvens

Mødefrekvensen aftales efter behov.

6. Ophør af Kontaktforum

Kontaktforum ophører som udgangspunkt ved udgangen af 2. kvartal 2028, da der planlægges efter, at der til den tid forelægger en endelig beslutning om omlægningsproces for uddannelses- og institutionslandskabet samt udbudsplacering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser.

Hvis det vurderes nødvendigt, vil der i starten af 2028 blive taget stilling til muligheden for at forlænge tidsperioden for Kontaktforum.

Relateret document 2/2

Dokument Navn:	Oversigt over arbejdsfordeling. Bilag til kommissorium.pdf
Dokument Titel:	Oversigt over arbejdsfordeling. Bilag til kommissorium
Dokument ID:	1831729

Arbejdsfordeling ved omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet

Nedenfor beskrives arbejdsfordelingen mellem Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK), opmanden, regionerne og institutionerne ved omlægning af uddannelses- og institutionslandskabet som følge af 1. epx-delaftale.

Styrelsens opgaver

- Igangsætter den decentrale, lokale proces om omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet ved at udmelde tidsplan for omlægningsprocessen, operationalisering af pejlemærker og datamateriale.
- Udarbejder materiale og data til understøttelse af den lokale proces.
- Koordinerer og sikrer samspil med regioner undervejs i processen.
- Bistår opmanden med faglig og administrativ støtte, herunder planlægning af møder, dokumentation og udarbejdelse af materiale.
- Sikrer løbende kommunikation og vejledning til institutioner mv.
- Udarbejder beslutningsoplæg til ministeren om et nyt uddannelses- og institutionslandskab, herunder placering af epx, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser samt behandling af fusioner og spaltninger.

Opmandens opgaver

- Kan ved behov aktiveres og indgå i lokale drøftelser, hvis der er opstået uenighed.
- Er løbende i dialog med regionerne og STUK om processen.

19. januar 2026
Sagsnr.: 25/33670
DAK

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Kalvebod Brygge 47, 1560 København V

Telefon: +45 33 92 50 00
Mail: stuk@stukuvvm.dk
www.stukuvvm.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og Undervisningsministeriet

- Bistår med at afklare spørgsmål og håndtere udfordringer i den lokale proces.
- Skal ved behov hjælpe med at finde løsninger lokalt om for eksempel placering af uddannelser, sammenlægning eller opdeling af institutioner.
- Udarbejder anbefalinger for konkrete geografiske områder og institutioner, hvor opmanden har været involveret, og hvor der enten er opnået enighed, eller hvor der fortsat er uenighed.

Regionernes opgaver

- Understøtter og bidrager til faciliteringen af de lokale omlægningsprocesser.
- Tager initiativ til dialog med institutionerne og sikrer at alle institutioner inddrages og høres undervejs i processen.
- Inviterer til afklaringsrunder, møder og drøftelser, hvilket kan ske med afsæt i større geografiske områder og i mindre bilaterale fora.
- Understøtter fremdrift i de lokale drøftelser og adresserer udfordringer og spørgsmål, der kan opstå.
- Indsamler institutionernes tilbagemeldinger på udfaldet af de lokale drøftelser om omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet samt tilkendegivelser på udbudsplacering af epk, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser mhp. videreformidling til STUK.
- Udarbejder anbefalinger til udbudsplacering af epk, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser til ministeriets beslutning.

Institutionernes opgaver

- Institutionerne indgår i dialog og lokale drøftelser med andre institutioner om behov for fusion og spaltninger samt udbudsplacering af epk, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser.
- Institutionerne indsender tilkendegivelser om udfaldet af de lokale drøftelser om omlægningen af uddannelses- og institutionslandskabet samt tilkendegivelser på udbudsplacering af epk, gymnasiale enkeltfag og almene voksenuddannelser til regionerne.
- Institutionerne indsender diverse materialer til formel godkendelse af fusion og udspaltninger.

Bilag Titel:	Aftale om indrapportering af efterspørgsel efter sundhedspersoner fra trejdelande
Dagsordens titel	Indrapportering af efterspørgsel efter sundhedspersoner fra tredjelande
Dagsordenspunkt nr	19
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

Aftale om indrapportering af efterspørgsel efter sundhedspersoner fra tredjelande

Indledning

Denne aftale mellem KL, Danske Regioner og Indenrigs- og Sundhedsministeriet sætter rammerne for vurderingen af behovet for at fastsætte en kvote for en given faggruppe.

Baggrund

Indenrigs- og sundhedsministeren kan efter autorisationslovens § 4 b, stk. 1, fastsætte en kvote for antallet af ansøgninger om autorisation, som Styrelsen for Patientsikkerhed årligt kan modtage fra personer, som er uddannet i og er statsborger fra tredjelande.

Formålet med en sådan kvote vil være at sikre, at der er sammenhæng mellem det antal af udenlandske sundhedspersoner, der rejser til Danmark for at opnå dansk autorisation, og det behov, der vurderes at være fremadrettet for sundhedspersoner inden for den pågældende faggruppe i regioner og kommuner, og som der er kapacitet til at tilbyde de nødvendige evalueringsansættelser.

Om der for de enkelte faggrupper fastsættes en kvote vil afhænge af, om det aktuelle eller fremtidige behov for den pågældende gruppe i den danske sundheds- eller plejesektor vurderes at være mindre end det antal ansøgninger om autorisation, som Styrelsen for Patientsikkerhed løbende modtager fra personer fra den pågældende faggruppe. Fremtidigt behov dækker over de kommende 1-5 år.

Vurderingen af den forventede efterspørgsel vil skulle basere sig på tilgængelige data, fremskrivninger og skøn fra arbejdsgivere og aftagere af udenlandsk uddannede sundhedspersoner.

Der vil desuden skulle tages højde for det allerede foreliggende rekrutteringsgrundlag, herunder danskuddannede sundhedspersoner, sundhedspersoner, der er omfattet af reglerne i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer (herefter anerkendelsesdirektivet) og allerede indgivne, kvalificerede autorisationsansøgninger fra tredjelande, som ikke er færdigbehandlet i Styrelsen for Patientsikkerhed.

Aftalens indhold

1. KL, Danske Regioner og Indenrigs- og Sundhedsministeriet er enige om, at KL og Danske Regioner som udgangspunkt årligt vurderer og indrapporterer hhv. regionernes og kommunernes efterspørgsel efter personale fra udvalgte

sundhedsfaglige grupper fra tredjelande i forhold til de kommende 1-5 år, herunder på specialniveau hvis relevant.

Indrapporteringen skal ske til Indenrigs- og Sundhedsministeriet til brug for ministeriets vurdering af behovet for fastsættelsen af en eller flere kvoter. Vurderes behovet for autoriserede sundhedspersoner inden for en given faggruppe at være dækket i en periode fremadrettet, sådan at der i en given periode ikke vil være behov for at rekruttere yderligere sundhedspersoner fra tredjelande, vil kvoten blive fastsat til 0.

Parterne er enige om, at der ikke medfølger finansiering til opgaven med indrapporteringen.

2. Til brug for KL og Danske Regionernes indrapportering af efterspørgsel efter sundhedspersoner fra tredjelande, stiller Indenrigs- og Sundhedsministeriet følgende data til rådighed:

- Autorisationsansøgningsdata for personer med en uddannelse fra et tredjeland eller EU/EØS (samlet antal autorisationsansøgninger, ansøgninger som afventer vurdering af, hvorvidt der kan gives tilladelse til at påbegynde autorisationsprocessen og ansøgninger som har fået tilladelse til at påbegynde autorisationsprocessen)
- Antal udstedte evalueringsautorisationer
- Opholdstilladelser: Antal meddelte førstegangstilladelser med henblik på at opnå dansk autorisation fordelt på tidspunktet for udløb af opholdstilladelsen (for sygeplejersker, læger og tandlæger)
- Prognoser og dimensioneringsplaner, herunder besættelsesprocent (tilgængelig på Sundhedsstyrelsens hjemmeside)

3. KL, Danske Regioner og Indenrigs- og Sundhedsministeriet er endvidere enige om, at KL og Danske Regioner efter behov vurderer efterspørgslen efter social- og sundhedsassistenter og social- og sundhedshjælpere til brug for etablering af konkrete rekrutteringsforløb i forbindelse med rekrutteringspartnerskaber med Indien og Filippinerne. Der er endvidere behov for, at KL og Danske Regioner på sigt vurderer evt. efterspørgsel efter sygeplejersker i forbindelse med rekrutteringspartnerskaber.

Dialog om indrapportering af efterspørgsel til brug for etablering af konkrete rekrutteringsforløb vil foregå i en særskilt proces med KL, Danske Regioner Ældreministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Bilag Titel:	Årsrapport 2025 Danske Regioner
Dagsordens titel	Danske Regioners regnskab 2025
Dagsordenspunkt nr	21
Bilag nr	1
Antal bilag:	3

DANSKE
REGIONER

Årsrapport 2025

Indholdsfortegnelse

Foreningsoplysninger	3
Påtegninger	
Ledelsespåtegning	5
Uafhængige revisors revisionspåtegning	6
Ledelsesberetning	
Ledelsesberetning	9
Årsregnskab	
Anvendt regnskabspraksis	10
Resultatopgørelse	14
Balance	15
Noter	17

Foreningsoplysninger

Danske Regioner
Dampfærgevej 22
Postboks 2593
2100 København Ø

Telefon: 35 29 81 00
Telefax: 35 29 83 00
Hjemmeside: www.regioner.dk
E-mail: regioner@regioner.dk

CVR-nummer: 55832218
Oprettet 1. januar 2007
Hjemsted: København

Regnskabsperiode: 1. januar 2025 - 31. december 2025

Direktion:

Adm. Dir. Adam Wolf
Direktør Rikke M. Friis
Direktør Helene Probst

Bestyrelse:

Anders Kühnau - formand
Mads Duedahl - 1. næstformand
Trine Birk Andersen - 2. næstformand
Lars Gaardhøj
Bo Libergren
Mette With Hagensen
Mogens Nørgård
Leila Lindén
Anders G. Christensen
Randi Mondorf
Camilla Hove Lund
Christoffer Buster Reinhardt
Per Larsen
Martin Jakobsen
Karin Friis Bach
Peter Westermann
Tormod Olsen

Pengeinstitut:

Nordea, Hovedvejen 112, 2600 Glostrup

Revision:

BDO Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Rabalderstræde 7. 2. sal, 4000 Roskilde

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for 1. januar - 31. december 2025 for Danske Regioner.

Årsrapporten aflægges i overensstemmelse med årsregnskabslovens klasse A og den på side 10-13 i årsregnskabet anvendte regnskabspraksis.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af Danske Regioners aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2025 samt af resultatet af Danske Regioners aktiviteter for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2025.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for de forhold, beretningen omhandler.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København, den 26. februar 2026

Adam Wolf
Adm. Direktør

Kenneth Jensen
Administrationschef

Bestyrelse:

den 26. februar 2026

Anders Kühnau
Formand

Mads Duedahl
1. næstformand

Trine Birk Andersen
2. næstformand

Lars Gaardhøj

Bo Libergren

Mette With Hagensen

Mogens Nørgård

Leila Lindén

Anders G. Christensen

Randi Mondorf

Camilla Hove Lund

Christoffer Buster Reinhardt

Per Larsen

Martin Jakobsen

Karin Friis Bach

Peter Westermann

Tormod Olsen

DEN UAFHÆNGIGE REVISORS REVISIONSPÅTEGNING

Til Bestyrelsen for Danske Regioner

Konklusion

Vi har revideret årsregnskabet for Danske Regioner, CVR-nr. 55832218, for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2025, der omfatter resultatopgørelse, balance, noter og anvendt regnskabspraksis. Årsregnskabet udarbejdes efter årsregnskabslovens klasse A og den på side 10-13 i årsregnskabet anvendte regnskabspraksis.

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af foreningens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2025 samt af resultatet af foreningens aktiviteter for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2025 i overensstemmelse med årsregnskabslovens klasse A og den på side 10-13 i årsregnskabet anvendte regnskabspraksis.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet". Vi er uafhængige af foreningen i overensstemmelse med International Ethics Standards Board for Accountants' internationale retningslinjer for revisorers etiske adfærd (IESBA Code) og de yderligere etiske krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav og IESBA Code. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Ledelsens ansvar for årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabslovens klasse A og den på side 10-13 i årsregnskabet anvendte regnskabspraksis. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere foreningens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere foreningen, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som regnskabsbrugerne træffer på grundlag af årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlingerne som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlingerne, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af foreningens interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om foreningens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at foreningen ikke længere kan fortsætte driften.

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af årsregnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med ledelsen om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav for klasse A og den på side 10 – 13 i årsregnskabet anvendte regnskabspraksis. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Roskilde, den 26. februar 2026

BDO Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 45719375

Per Lund
Statsautoriseret revisor
MNE-nr. mne21386

Ledelsens årsberetning

Danske Regioner blev oprettet efter etableringen af de 5 regioner pr. 1. januar 2007. Foreningen skal

- a) understøtte og udvikle det regionale demokratiske niveau i Danmark,
- b) varetage regionernes fælles interesser, herunder sikre de økonomiske rammer, og støtte regionerne i deres opgaveløsning, så de har bedst mulige vilkår for at løse deres opgaver effektivt og på et højt fagligt niveau,
- c) varetage regionernes interesser vedrørende de regionalt ansattes løn- og ansættelsesforhold,
- d) alene eller i samarbejde med andre oprette og drive virksomheder, der kan bistå regionerne ved løsningen af disse opgaver.

Regnskabet er opstillet i overensstemmelse med principperne i årsregnskabslovens bestemmelser for klasse A-virksomheder og den på side 10-13 i årsregnskabet anvendte regnskabspraksis.

Danske Regioners resultatopgørelse udviser et driftsunderskud på 16,6 millioner kroner.

De finansielle poster udgør 15,0 millioner kroner, idet der er indtægter på 18,9 millioner kroner, omkostninger på 0,1 millioner kroner og kurstab på 3,8 millioner kroner. Dermed udviser foreningens drift et underskud på godt 1,6 millioner kroner. Udgiften til projektbevillingerne Ekstraordinær klimaindsats (Grønne Hospitaler) og Tværregional juridisk enhed udgjorde 3,0 millioner kroner. Årets resultat er dermed et underskud på 4,6 millioner kroner.

Medicinrådets andel af driftsresultatet for 2025 udgør et mindreforbrug på 6,3 millioner. kr. jf. note 20.

Årets resultat er primært påvirket af et højt afkast på kapitalforvaltningen og lavere driftsudgifter end budgetteret.

Antallet af fuldtidsmedarbejdere i sekretariatet med tilknyttede enheder og Medicinrådet er faldet fra 281,6 i 2024 til 260,7 i 2025. Årsagen er primært Behandlingsrådets overgang til Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut primo 2025.

Der er over finansloven i 2025 ydet et tilskud på 3,85 mio. kr., der er anvendt til delvis kompensation af udgifterne til drift af Regionernes Lønnings- og Takst Nævn (RLTN).

Danske Regioners balance pr. 31. december 2025 balancerer med 552,7 mio. kr. Egenkapitalen udgør ultimo 2025 282,8 mio. kr. mod 306,1 mio. kr. primo året.

Der er ikke siden regnskabsafslutningen indtruffet forhold eller transaktioner med væsentlig indflydelse på foreningens finansielle stilling, hvortil der ikke allerede er taget hensyn i årsrapporten.

Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for 2025 er aflagt i overensstemmelse med principperne i årsregnskabslovens bestemmelser for klasse A-virksomheder.

Årsrapporten er udarbejdet efter samme regnskabspraksis som sidste år.

Om den anvendte regnskabspraksis kan oplyses følgende:

Resultatopgørelsen

Indtægter og omkostninger periodiseres, så det enkelte regnskabsår så vidt muligt kun indeholder årets indtægter og udgifter.

Nettoomsætning

Indeholder opkrævede kontingenter beregnet efter befolkningsopgørelser pr. 1. januar i regnskabsåret, tilskud samt fakturerede indtægter vedrørende ydelse af sekretariatsbistand.

Personaleomkostninger

Indeholder samtlige personaleomkostninger, inklusiv feriepenge og pensioner samt andre omkostninger til social sikring mv. til foreningens medarbejdere.

Endvidere indgår beregnede omkostninger som følge af ændringer i feriepengeforpligtelser og pensionsforpligtelser.

I personaleomkostninger er fratrasket modtagne godtgørelser fra offentlige myndigheder.

Afskrivninger

Indeholder årets omkostninger til lineære afskrivninger på anlægsaktiver, beregnet over aktivernes levetid. Inventar, IT m.v. afskrives fra året efter anskaffelsesåret.

Andre driftsomkostninger

Indeholder driftsomkostninger til huse, fremmede tjenesteydelser, mødeaktiviteter og konferencer, IT driftsomkostninger, og øvrige driftsomkostninger.

Finansielle poster

Indeholder renter m.v. af likvide beholdninger samt periodiserede renter og modtaget udbytte af værdipapirbeholdninger (kapitalforvaltning) samt realiserede og urealiserede kursgevinster/tab.

Danske Regioner har indgået aftale om Repo finansiering med Nordea. Aftalen er baseret på en obligationsbeholdning på et særskilt depot. Ved træk på aftalen nedskrives depotbeholdningen. Der optages dermed ikke en særskilt passivpost på balancen.

Projekter

Projekter vedrører flerårige bevillinger givet af bestyrelsen i form af en trækningsret på formuen.

Skat

Danske Regioner er ikke skattepligtige af erhvervsindtægter, idet Danske Regioner ifølge SKAT anses for at være ubetinget og fuldstændigt fritaget for skattepligt.

Balancen

Aktiver

Immaterielle anlægsaktiver

Software m.v. er indregnet i balancen til kostpris og afskrives efterfølgende over aktivets økonomiske levetid.

Materielle anlægsaktiver

Ejendomme er indregnet til anskaffelsessummen pr. 1. januar 2007 tillagt opskrivning med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Forbedringer på ejendomme, øvrige anlægsaktiver, herunder IT-udstyr og inventar optages til anskaffelsessummen med fradrag af akkumulerede afskrivninger.

Levetider

Der anvendes lineære afskrivninger af anskaffelsessummen over følgende levetider

Aktivtype	Levetider (år)
Immaterielle aktiver	3-5
Bygninger	60-70
Tekniske installationer	3-25
Indretning af erhvervslejemål	10
Inventar, it-udstyr mv.	3
Kopiprintere, AV udstyr og teknisk udstyr i mødecenter	5
Særindretninger 4. sal og mødelok. Kajbygning	10

Værdipapirer

Finansielle anlægsaktiver består af investeringsforeningsbeviser og obligationer. Værdipapirerne forvaltes af Nordea og er indregnet til kursværdi pr. 31.12.2025. Kursreguleringer optages i resultatopgørelsen.

Tilgodehavender

Tilgodehavender måles til amortiseret kostpris, hvilket sædvanligvis svarer til nominel værdi. Værdien reduceres med nedskrivning til imødegåelse af forventede tab.

Likvide beholdninger

Likvide beholdninger omfatter indskud i pengeinstitutter.

Likviderne indregnes i overensstemmelse med indestående i pengeinstitutter. Likvide beholdninger i udenlandsk valuta indregnes til den officielle kurs.

Passiver

Egenkapital, Opskrivningshenlæggelser

Vedrører tidligere opskrivinger af ejendomme til den offentlige vurdering pr. 1. oktober 2006.

Hensatte forpligtelser, tjenestemandsforsikringer

Danske Regioners tjenestemandspensionsforpligtelse er delvis dækket ved forsikring i Sampension A/S. Tjenestemandspensionsforpligtelsen er optaget til indskudsværdien ultimo 2025 af den manglende forsikringsmæssige dækning. Forpligtelsen omfatter tjenestemandspensionister.

Sampension ændrede i 2020 grundlagsrenten i forsikringsdepotet til 0 %. Som konsekvens heraf er beregningen af pensionsforpligtelsen fra og med 2020 foretaget med EIOPAs rentekurve.

Regulering af forpligtelserne foretages via resultatopgørelsen.

Langfristede gældsforpligtelser

Langfristede gældsforpligtelser vedrører deposita på udlægning, måles til nominel værdi.

Andre gældsforpligtelser, som omfatter gæld til leverandører, andre myndigheder samt anden gæld, måles til nominel værdi.

Gæld i udenlandsk valuta reguleres til kursen ultimo regnskabsåret.

Kortfristet gæld

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kommuner og regioner optages med restværdien på balancetidspunktet.

Feriepengeforpligtelsen opgøres for personale med ret til ferie med løn på baggrund af registreringer i lønsystemet.

Ændringen i feriepengeforpligtelsen fra primo til ultimo er indregnet i resultatopgørelsen.

Interimskonti

Interimskonti indeholder overenskomstmidler til udvikling af fælles regionale personale udviklingsprojekter samt midler til tværregionale projekter.

Noter til resultatopgørelse og balance

Der er udarbejdet noter til henholdsvis resultatopgørelse og balance i det omfang, der er væsentlige forhold, som bør belyses.

Resultatopgørelse

	Note	2025	2024
Nettoomsætning	1	282.385.055	278.930.548
Bruttoresultat		282.385.055	278.930.548
Omkostninger			
Personaleomkostninger	2	219.394.560	238.236.352
Afskrivninger	7+8	8.158.020	9.914.219
Andre driftsomkostninger	3	71.451.661	64.820.231
Omkostninger i alt		299.004.241	312.970.802
Driftsresultat		-16.619.186	-34.040.254
Finansielle poster			
Finansielle indtægter	4	18.934.083	18.995.325
Finansielle omkostninger	5	137.991	981.718
Kursgevinster/tab		-3.801.320	16.439.275
Finansielle poster, netto		14.994.772	34.452.883
Resultat af foreningens drift		-1.624.415	412.629
Projekter mv.	6	2.950.654	8.409.447
Årets resultat		-4.575.069	-7.996.818
Forslag til resultatdisponering:			
Overføres til egenkapitalen		-4.575.069	-7.996.818
Disponeret i alt		-4.575.069	-7.996.818

Balance pr. 31. december

	Note	2025	2024
Aktiver			
Software	7	1.307.446	1.452.775
Immaterielle anlægsaktiver		<u>1.307.446</u>	<u>1.452.775</u>
Grunde og bygninger		161.666.431	165.167.679
Øvrige anlægsaktiver		2.371.349	4.115.280
Materielle anlægsaktiver	8	<u>164.037.780</u>	<u>169.282.959</u>
Værdipapirer	9	297.452.615	336.020.310
Finansielle anlægsaktiver		<u>297.452.615</u>	<u>336.020.310</u>
Anlægsaktiver i alt		<u>462.797.841</u>	<u>506.756.044</u>
Tilgodehavender fra tjenesteydelser		66.315.349	84.931.753
Andre tilgodehavender		4.471.518	7.324.630
Tilgodehavender		<u>70.786.867</u>	<u>92.256.383</u>
Likvide beholdninger	10	19.068.674	3.178.768
Omsætningsaktiver i alt		<u>89.855.540</u>	<u>95.435.151</u>
Aktiver i alt		<u>552.653.382</u>	<u>602.191.196</u>

	Note	2025	2024
Passiver			
Egenkapital		234.186.819	242.183.638
Behandlingsrådet til Sundhedsvæs.K.I. primo 25.		-18.694.221	0
Overført resultat		-4.575.069	-7.996.818
Opskrivningshenlæggelse		71.931.170	71.931.170
Egenkapital i alt		<u>282.848.699</u>	<u>306.117.989</u>
Tjenestemandspensioner		26.654.007	31.053.470
Hensatte forpligtelser i alt		<u>26.654.007</u>	<u>31.053.470</u>
Deposita	11	1.258.820	1.222.156
Langfristede gældsforpligtelser		<u>1.258.820</u>	<u>1.222.156</u>
Kortfristet gæld	12	35.023.192	36.144.538
Interimskonti	13	142.592.879	166.061.639
Periodeafgrænsningsposter		64.275.783	61.591.402
Kortfristede gældsforpligtelser		<u>241.891.854</u>	<u>263.797.580</u>
Gældsforpligtelser i alt		<u>243.150.674</u>	<u>265.019.735</u>
Passiver i alt		<u>552.653.382</u>	<u>602.191.196</u>

Leje- og eventualforpligtelser	14
Pantsætning og sikkerhedsstillelser	15
Regnskab for RVMR*	16
Regnskab for RSI**	17
Regnskab for RFI***	18
Regnskab for FL-tilskud til RLTN	19
Regnskab for Medicinrådet	20
Regnskab for IT Rådet	21
Regnskab for Lærings og kvalitetsteams	22
Regnskab for Behandlingsrådet	23

*) Regionernes Videntcenter for Miljø og Ressourcer

**) Regionernes Sundheds it

***) Regionernes Fælles Indkøb

Noter

	2025	2024
1 Nettoomsætning		
Kontingent Danske Regioner	160.005.998	154.098.288
Kontingent Medicinrådet	56.600.000	57.200.000
Kontingent Behandlingsrådet	0	26.444.003
Kontingent RVMR	9.524.798	9.158.460
Kontingent RSI	5.696.999	5.478.001
Kontingent IT Rådet	966.000	928.999
Kontingent RFI	4.590.000	4.413.000
Kontingent Kvalitetsindsatsen	912.080	877.087
Tilskud til drift af RLTN	3.850.000	3.800.000
Sekretariatsbidrag	13.852.803	13.208.386
Øvrige indtægter	26.386.377	3.324.324
	<u>282.385.055</u>	<u>278.930.548</u>
2 Personaleomkostninger		
Lønninger	195.183.088	207.190.591
Øvrige personaleomkostninger	29.250.412	27.767.011
Brutto personaleomkostninger	<u>224.433.500</u>	<u>234.957.602</u>
Regulering af hensættelse af pension	-4.399.463	1.882.058
Regulering af feriepengehensættelse	-639.477	1.396.692
	<u>-5.038.940</u>	<u>3.278.750</u>
Personaleomkostninger i alt	<u>219.394.560</u>	<u>238.236.352</u>
Antal fuldtidsbeskæftigede i gennemsnit	<u>260,7</u>	<u>281,6</u>
Antal tjenestemandspensionister	15	15
3 Andre driftsomkostninger		
Driftsomkostninger ejendomme	14.304.895	15.521.471
Bestyrelsespulje	3.088.607	685.491
Beredskabspulje	651.781	905.302
Forskningspuljer	1.324.563	361.498
Øvrige fremmede tjenesteydelser	14.277.751	12.885.271
Mødeaktiviteter	9.848.668	9.667.486
Øvrige udgifter	24.069.020	21.403.702
Tilskud	3.886.377	3.390.009
	<u>71.451.661</u>	<u>64.820.231</u>

	2025	2024
4 Finansielle indtægter		
Afkast kapitalforvaltning	-16.471.439	-16.604.409
Lejeindtægt Regionernes Hus	-2.462.644	-2.390.916
	<u>-18.934.083</u>	<u>-18.995.325</u>
5 Finansielle omkostninger		
Renter, gebyrer	137.991	981.718
	<u>137.991</u>	<u>981.718</u>
6 Projekter mv.		Tidligere anvendt
Projektbevillinger (bevilling)		
Ekstraordinær klimaindsats (8 mio. kr.)	955.234	5.440.127
Tværrregional juridisk enhed (4 mio. kr.)	1.995.420	109.473
Projektbevilling i alt (12,0 mio. kr.)	2.950.654	5.549.600
7 Immaterielle anlægsaktiver	2025	2024
Kostpris 1.1	15.067.903	15.067.903
Tilgang i årets løb	468.750	0
Afgang i årets løb	0	0
Kostpris 31.12	<u>15.536.653</u>	<u>15.067.903</u>
Af- og nedskrivninger 1.1	13.615.128	12.975.180
Af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	0
Årets af- og nedskrivninger	614.079	639.948
Af- og nedskrivninger 31.12	<u>14.229.207</u>	<u>13.615.128</u>
Regnskabsmæssig værdi 31.12	<u>1.307.446</u>	<u>1.452.775</u>

Materielle anlægsaktiver

	Grunde og bygninger	Øvrige anlægsaktiver
Regionernes hus		
Kostpris 1.1	261.109.278	42.848.937
Tilgang i årets løb	913.042	1.195.631
Afgang i årets løb	0	0
Kostpris 31.12	<u>262.022.321</u>	<u>44.044.569</u>
 Af- og nedskrivninger 1.1	 98.575.613	 38.733.657
Af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	0
Årets af- og nedskrivninger	4.357.846	2.939.563
Af- og nedskrivninger 31.12	<u>102.933.459</u>	<u>41.673.220</u>
 Regnskabsmæssig værdi 31.12.25	 <u>159.088.861</u>	 <u>2.371.349</u>
 Offentlig ejendomsværdi pr. 31.12.25	 170.000.000	

	Grunde og bygninger	Øvrige anlægsaktiver
Gripsholm		
Kostpris 1.1	3.650.000	0
Tilgang i årets løb	0	0
Afgang i årets løb	0	0
Kostpris 31.12	<u>3.650.000</u>	<u>0</u>
 Af- og nedskrivninger 1.1	 1.015.986	 0
Af- og nedskrivninger på afhændede aktiver	0	0
Årets af- og nedskrivninger	56.444	0
Af- og nedskrivninger 31.12	<u>1.072.430</u>	<u>0</u>
 Regnskabsmæssig værdi 31.12.25	 <u>2.577.570</u>	 <u>0</u>
 Offentlig ejendomsværdi pr. 31.12.25	 8.545.000	

Materielle anlægsaktiver	Grunde og bygninger	Øvrige anlægsaktiver
Regionernes hus	159.088.861	2.371.349
Gripsholm	2.577.570	0
Regnskabsmæssig værdi 31.12.25	<u>161.666.431</u>	<u>2.371.349</u>
Offentlig ejendomsværdi pr. 31.12.25	178.545.000	

9	2025	2024
Finansielle anlægsaktiver		
Aktier i Sampension KP Livsforsikring a/s	20.000	20.000
Aktier i portefølje Nordea	79.630.770	98.015.992
Obligationer	217.801.845	237.984.318
	<u>297.452.615</u>	<u>336.020.310</u>
10		
Likvide beholdninger		
Checkdisponible indskud	141.339	139.476
Bankkonto	16.164.097	1.834.335
Portefølje Nordea	2.763.238	1.204.957
	<u>19.068.674</u>	<u>3.178.768</u>
11		
Langfristet gæld		
Reg. Hus - Sundhed.dk depositum	1.258.820	1.222.156
	<u>1.258.820</u>	<u>1.222.156</u>
12		
Kortfristet gæld		
Moms	1.634.654	1.413.277
Øvrige kreditorer	18.498.658	17.591.142
Feriepengeforpligtigelse	14.889.879	17.140.120
	<u>35.023.192</u>	<u>36.144.538</u>

13

Interimskonti**2025****2024**

Overenskomstparter	85.372.851	105.071.151
Eksterne Institutioner	0	2.050.544
Rejsesygesikring (SOS)	5.311.581	2.180.806
Projekter	51.908.446	56.759.139
	<u>142.592.879</u>	<u>166.061.639</u>

Noter hvortil der ikke henvises til i regnskabet

14

Leje- og eventualforpligtelser

Huslejekontrakt i Bruxelles	Uopsigelig husleje kontrakt udløber 31. december 2027. Årlig husleje € 50.900.
Huslejekontrakt Medicinrådet, Dampfærgevej 21, 3., 2100 Kbh. Ø	Uopsigelig husleje kontrakt udløber 31. august 2027. Årlig husleje kr. 4.143.197 incl. moms.

Der er indgået aftale om Repo finansiering med udløb i januar 2026.
Indfrielsesbeløbet er 84.676.217,32 kr.

15

Pantsætninger og sikkerhedsstillelse

Ingen

16

Regnskab RVMR**2025****2024**

Indtægter kontingent	9.524.798	9.158.460
Personaleudgifter	5.165.477	4.871.300
Fremmede tjenesteydelser	1.605.744	1.348.992
Afholdte konferencer	1.235.869	1.158.324
Øvrige driftsudgifter	1.570.517	1.452.906
Udgifter i alt:	<u>9.577.608</u>	<u>8.831.523</u>
Uforbrugte midler til overførsel	<u>-52.810</u>	<u>326.937</u>

17

Regnskab RSI**2025****2024**

Indtægter kontingent	5.696.999	5.478.001
Personaleudgifter	4.685.536	4.043.378
Fremmede tjenesteydelser	298.281	226.000
Øvrige driftsudgifter	666.784	653.735
Udgifter i alt:	5.650.601	4.923.113
Uforbrugte midler til overførsel	46.398	554.888

18

Regnskab RFI

Indtægter kontingent	4.590.000	4.413.000
Personaleudgifter	3.672.031	3.034.165
Fremmede tjenesteydelser	0	0
Øvrige driftsudgifter	1.089.118	1.050.206
Udgifter i alt:	4.761.150	4.084.371
Uforbrugte midler til overførsel	-171.150	328.629

19

Regnskab Drift af RLTN

Tilskud FL § 16.71.06	3.850.000	3.800.000
Vederlag	487.893	376.242
Mødediæter, transport	142.783	123.107
Nævnsmøder	0	0
Øvrige mødeudgifter	252.895	165.881
Personaleudgifter, sekretariat	21.617.221	20.696.851
Administration, husleje mv.	3.375.119	3.204.312
Advokat mv.	2.734.025	857.228
Udgifter i alt:	28.609.936	25.423.622
Nettoudgifter i alt:	24.759.936	21.623.622

20

Regnskab Medicinrådet**2025****2024**

Indtægter kontingent

56.600.000

57.200.000

Øvrige indtægter

22.671.406

10.000.000

Indtægter i alt:

79.271.406

67.200.000

Løn

51.941.462

48.824.390

Øvrige personaleudgifter

5.324.745

4.646.787

Personale udgifter i alt:

57.266.208

53.471.178

Husleje m.m.

5.346.487

5.221.910

Fremmede tjenesteydelser

3.284.497

2.813.237

Mødeaktiviteter

1.004.614

1.045.454

Øvrige driftsudgifter

6.031.134

5.552.362

Driftsudgifter i alt:

15.666.731

14.632.963

Udgifter i alt:

72.932.939

68.104.141

Uforbrugte midler til overførsel

6.338.467

-904.141

21

Regnskab IT Rådet**2025****2024**

Indtægter kontingent

966.000

928.999

Personaleudgifter

782.762

547.120

Fremmede tjenesteydelser

128.755

25.156

Øvrige driftsudgifter

129.174

110.262

Udgifter i alt:

1.040.691

682.538

Uforbrugte midler til overførsel

-74.691

246.461

22

Regnskab Læring og Kvalitetsteams	2025	2024
Indtægter kontingent	912.080	877.087
Personaleudgifter	759.303	604.319
Fremmede tjenesteydelser	0	0
Øvrige driftsudgifter	118.807	110.400
Udgifter i alt:	878.109	714.719
Uforbrugte midler til overførsel	33.971	162.368

23

Regnskab Behandlingsrådet*	2025	2024
Indtægter kontingent	0	26.444.003
Løn	0	21.430.786
Øvrige personaleudgifter	0	2.774.421
Personale udgifter i alt:	0	24.205.208
Husleje m.m.	0	1.586.383
Fremmede tjenesteydelser	0	1.621.881
Mødeaktiviteter	0	715.822
Øvrige driftsudgifter	0	7.991.031
Driftsudgifter i alt:	0	11.915.117
Udgifter i alt:	0	36.120.324
Uforbrugte midler til overførsel	0	-9.676.321

*) Behandlingsrådet er pr. 1.1.2025 overgået til Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut.

Relateret document 2/3

Dokument Navn:	Danske Regioner - Protokol 2025.pdf
Dokument Titel:	Danske Regioner - Protokol 2025
Dokument ID:	1838328

Tlf: 46 37 30 33
roskilde@bdo.dk
www.bdo.dk

BDO Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Rabalderstræde 7, 2. sal
DK-4000 Roskilde
CVR-nr. 45719375

DANSKE REGIONER

CVR-nr. 55 83 22 18

Udskrift af revisionsprotokol

Side 168 - 174

Vedrørende årsregnskabet 2025

Revisionsprotokollat til årsregnskabet 2025

Som foreningens revisor har vi udført revisionen af årsregnskabet for 2025. Årsregnskabet udviser et resultat på -4,6 mio. kr., samlede aktiver på 552,7 mio. kr. og en egenkapital ved årets udgang på 282,8 mio. kr.

I forbindelse med afslutningen af revisionen skal vi redegøre for følgende:

1. Konklusion på den udførte revision
2. Særlige forhold vedrørende årsregnskabet
3. Foruddefineret risiko
4. Den udførte revision, art og omfang
5. Revision af foreningens interne IT-kontroller
6. Formalia
7. Assistance, rådgivning
8. Revisors uafhængighedserklæring mv.

1. Konklusion på den udførte revision

Vi har afsluttet revisionen af årsregnskabet for 2025.

Godkender bestyrelsen årsregnskabet i den nuværende form, vil vi forsyne det med en påtegning uden forbehold, omtale af væsentlig usikkerhed vedrørende fortsat drift, fremhævelse af forhold og andre rapporteringsforpligtelser.

2. Særlige forhold vedrørende årsregnskabet

Revisionen har ikke givet anledning til at fremhæve særlige forhold, der er af betydning for ledelsens vurdering af årsregnskabet. Det skal dog bemærkes, at Behandlingsrådet fra 2025 ikke længere er en del af Danske Regioners regnskab. Når regnskabet for 2025 sammenholdes med 2024, giver det derfor nogle større udsving mellem regnskabsårene, blandt andet i omsætningen og på lønningerne, hvilket vi har forstået, at såvel daglig ledelse om bestyrelse er opmærksomme på.

Alle under revisionen konstaterede fejl og mangler m.v. er indarbejdet i årsregnskabet, og der er derfor ingen væsentlige ikke-korrigerede forhold at rapportere til bestyrelsen om.

3. Foruddefineret risiko

Vi har, i henhold til de internationale revisionsstandarder, identificeret en betydelig risiko for væsentlige fejlinformationer i årsregnskabet, som følge af ledelsens tilsidesættelse af kontroller.

Med henblik på at afdække den identificerede risiko for væsentlig fejlinformation i årsregnskabet, som følge af ledelsens tilsidesættelse af kontroller, har vi udført følgende revisionshandlinger:

- Udført analyse af posterings i finansbogholderiet i årets løb med henblik på identifikation af usædvanlige posterings uden for foreningens normale drift
- Foretaget stikprøvevis kontrol af væsentlige posterings og andre justeringer, der er foretaget i forbindelse med regnskabsafslutning, til underliggende dokumentation
- Forespurgt ledelsen samt nøglepersoner i Danske Regioner til, hvorvidt de er bekendte med eller har haft mistanke om upassende og usædvanlig aktivitet i forbindelse med regnskabsaflæggelsen
- Foretaget vurdering af, hvorvidt ledelsen har udvist neutralitet i forbindelse med udøvelsen af væsentlige regnskabsmæssige skøn

- Foretaget retrospektiv gennemgang af regnskabsmæssige skøn udøvet af ledelsen

Danske Regioner har fremlagt relevant underliggende dokumentation på vores anmodning, som understøtter indregning og måling af indtægter, omkostninger, aktiver og forpligtelser i årsregnskabet, og vi har ikke identificeret usædvanlige posterings eller posterings uden for foreningens normale drift i forbindelse med vores revision.

Det er endvidere vores vurdering, at Danske Regioner har udvist neutralitet i forbindelse med udøvelsen af væsentlige regnskabsmæssige skøn.

4. Den udførte revision, art og omfang

Revisionens formål, udførelse, rapportering mv. fremgår af revisionsaftale af 28. maj 2020, som senest er opdateret i revisionsprotokol af 13. marts 2025.

Ved planlægningen af vores revision har vi fastlagt en revisionsstrategi ud fra en vurdering af væsentlighed og risiko. Vores revision vil derfor hovedsageligt fokusere på regnskabslementer og områder i årsregnskab, hvor vi vurderer risikoen for væsentlig fejlinformation for størst.

Den udførte revision og resultatet heraf er beskrevet i det følgende:

Nettoomsætning

Nettoomsætningen udgør 282,4 mio. kr. mod 278,9 mio. kr. i 2024, og der er ved den løbende og afsluttende revision foretaget kontrolarbejder med henblik på en vurdering af, om de indtægter, der tilkommer Danske Regioner, indgår i årsregnskabet og er optaget i overensstemmelse med den fastlagte regnskabspraksis.

Vi har analyseret resultatopgørelsen og gennemgået bilag i det omfang, vi har fundet det nødvendigt.

Vi har gennemgået forretningsgangen for nettoomsætning, som skal sikre hensigtsmæssige og betryggende procedurer og interne kontroller.

Personaleomkostninger

Vedrørende personaleomkostninger, der dækker over lønninger og vederlag mv., og som udgør 219,4 mio. kr. mod 238,2 mio. kr. i 2024, har vi foretaget kontrolarbejder med henblik på at sikre os, at de udbetalte lønninger er i overensstemmelse med de indgåede lønaftaler og de til os øvrige meddelte oplysninger.

Personaleomkostningerne er samlet faldet med 18,8 mio. kr. i forhold til sidste år. Dette dækker over et fald i de samlede lønninger som følge af, at Behandlingsrådet ikke indgår i regnskabet for 2025, samt et fald i både tjenestemandspensionsforpligtelsen og feriepengeforpligtelsen.

Vi har gennemgået forretningsgangen for løn og lønkontrol. Forretningsgangen skal bl.a. sikre, at der udbetales korrekt løn og vederlag til ansatte og politikere.

Vedrørende afregning, afstemning og lønoplysning af de ansattes A-indkomst, A-skat og andre udbetalte ydelser har vi ligeledes stikprøvevis kontrolleret, at disse er korrekte.

De udbetalte honorarer til bestyrelsen er gennemgået.

Det er på baggrund af gennemgangen vores vurdering, at lønninger og vederlag generelt er udbetalt i overensstemmelse med gældende overenskomster, indgåede aftaler mv.

Andre driftsomkostninger

Andre driftsomkostninger udgør 71,5 mio. kr. mod 64,8 mio. kr. i 2024. Stigningen kan primært henføres til bestyrelsespulje, øvrige fremmede tjenesteydelser samt øvrige udgifter.

Vi har analyseret og stikprøvevis undersøgt udvalgte konti og gennemgået bilag i det omfang, vi har fundet det nødvendigt, bl.a. med henblik på at vurdere korrekt skæring og periodisering af omkostninger.

Vi har gennemgået forretningsgangen for omkostninger, herunder indkøb af varer og tjenesteydelser og foretaget en vurdering og test af interne kontroller. Gennemgangen har ikke givet anledning til kommentarer.

Balancen

Åbningsbalancen

Formålet med revisionen er at sikre, at der er kontinuitet i regnskabsaflæggelsen.

Vi har kontrolleret, at der er sammenhæng mellem bogføringsbalancen pr. 31. december 2024, der dannede grundlag for årsregnskabet 2024, og åbningsbalancen i bogføringen for 2025.

Balancens enkelte poster

Anlægsaktiver

Vi har gennemgået anlægsaktiverne, der pr. 31. december 2025 har en regnskabsmæssig værdi på 462,8 mio. kr. mod 506,8 mio. kr. ultimo 2024. Faldet i anlægsaktiverne skyldes primært et fald i de finansielle anlægsaktiver, samt at årets afskrivninger på de materielle anlægsaktiver overstiger årets tilgange.

Vi har stikprøvevis kontrolleret den fysiske tilstedeværelse af de i anlægskartoteket opførte aktiver samt stikprøvevis kontrolleret årets tilgange til underliggende bilag m.v.

Vi har foretaget stikprøvevis kontrol af de foretagne afskrivninger og herunder kontrolleret, om anlægsaktiverne afskrives i overensstemmelse med anvendt regnskabspraksis. De foretagne afskrivninger er efter vores vurdering tilstrækkelige til dækning af årets værdiforringelse.

Ledelsen har overfor os bekræftet, at man finder værdiansættelsen af aktiverne forsvarlig, herunder de scrapværdier, som er opgjort for ejendomme, og som er uændrede fra tidligere år, hvilket vi kan tilslutte os.

De finansielle anlægsaktiver består af aktie- og obligationsbeholdninger, som er faldet med 38,6 mio. kr. i 2025. Danske Regioner har trukket 60 mio. kr. ud fra beholdningen i 2025. Herudover har der været afkast i året. Værdipapirbeholdningerne er regnskabsmæssigt klassificerede som anlægsaktiver, idet vi har fået bekræftet af den daglige ledelse, at det fortsat er Danske Regioners strategi og intention at fastholde beholdningerne som minimum yderligere 1 år.

Omsætningsaktiver

Omsætningsaktiverne, der pr. 31. december 2025 udgør 89,9 mio. kr., omfatter væsentligst tilgodehavender og likvide beholdninger.

Den 31. oktober 2025 foretog vi et uanmeldt revisionsbesøg, hvor de likvide beholdninger blev afstemt. Beholdningernes tilstedeværelse konstateredes.

Vi har påset, at mellemværender med pengeinstituttet er optaget til saldiene pr. 31. december 2025

og er afstemt med pengeinstituttets noteringer. Vi har indhentet engagementsoversigt fra pengeinstituttet.

Vi har gennemgået forretningsgangen for afstemning af konti i pengeinstituttet. Forretningsgangen skal bl.a. sikre, at der jævnligt foretages afstemning med pengeinstituttets noteringer i henhold til den vedtagne forretningsgang.

Tilgodehavender udgør pr. 31. december 2025 i alt 70,8 mio. kr. mod 92,3 mio. kr. sidste år.

Vi har gennemgået debitorlisten pr. 31. december 2025. Ledelsen har overfor os bekræftet, at der ikke er særlige risici forbundet med værdiansættelsen af tilgodehavenderne, og vi kan efter vores gennemgang tilslutte os de i årsregnskabet foretagne værdiansættelser.

Egenkapital

Egenkapitalen pr. 31. december 2025 udgør 282,9 mio.kr., der fremkommer ved, at egenkapitalen pr. 1. januar 2025 på 306,1 mio. kr. er reduceret med årets resultat for 2025, der udgør et underskud på 4,6 mio. kr. samt reduceret med afregningen vedr. Behandlingsrådet til Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut, som udgør 18,7 mio. kr.

Der er i forbindelse med overflytning af Behandlingsrådet til Sundhedsvæsenets Kvalitetsinstitut udarbejdet en refusionsopgørelse, som danner grundlaget for afregningen på de 18,7 mio. kr. Afregningen består i det væsentligste af Behandlingsrådets egenkapital, forpligtelser, deposita samt øvrige regnskabsposter vedr. Behandlingsrådet pr. 31.12.2024. Da parterne har været enige om refusionsopgørelsen, har der ikke været krav om revisionspåtegning af denne. Refusionsopgørelsen danner grundlag for reguleringen på egenkapitalen.

Hensatte forpligtelser

Der er hensat 26,7 mio. kr. til tjenestemandspensionsforpligtelser, hvilket er et fald på 4,4 mio. kr. i forhold til 2024. Faldet kan primært henføres til udviklingen i renten. Der er ikke ændret i de grundlæggende principper for beregningen.

Vi har stikprøvevis gennemgået grundlaget for de foretagne hensættelser.

Vi kan efter vores gennemgang tilslutte os de af ledelsen foretagne værdiansættelser.

Gældsforpligtelser

Vi har gennemgået de langfristede og kortfristede gældsforpligtelser og klassificeringen heraf.

Kortfristede gældsforpligtelser, der udviser en samlet saldo på 241,9 mio. kr., består især af feriepengeforpligtelse, interimskonti samt sædvanlige gældsposter. Vi har gennemgået afstemningerne og stikprøvevis foretaget sammenholdelse til eksterne kontoudtog m.v.

Vi har gennemgået anden gæld og skyldige beløb samt påset, at alle væsentlige gældsposter er afstemt med oplysninger fra kreditorerne.

Interimskonti, der pr. 31. december 2025 udviser en samlet gæld på 142,6 mio. kr., består af gæld til overenskomstparter, rejsesygesikring og gæld vedrørende igangværende projekter. Vi har stikprøvevis påset, at der foreligger bekræftelser på de i regnskabet indregnede mellemværender.

Den langfristede gæld udgør 1,3 mio. kr. pr. 31. december 2025 og vedrører alene Sundhed.dk's depositum vedr. lejemål i Regionernes Hus.

Pantsætninger og eventualposter

Vi har gennemgået pantsætninger og eventualposter, og vi har i den forbindelse modtaget en ledelseserklæring til kontrol af fuldstændighed af de modtagne oplysninger.

Besvigelser

I forbindelse med planlægning og udførelsen af vores revision har vi forespurgt ledelsen om risikoen for besvigelser. Ledelsen har oplyst, at den ikke har kendskab til besvigelser eller igangværende undersøgelser af formodede besvigelser.

Vi kan oplyse, at vi under revisionen af årsregnskabet ikke er stødt på forhold, der kunne indikere besvigelser eller forsøg herpå. Besvigelser er betegnelsen for en bevidst handling udført af en eller flere personer blandt den daglige ledelse, den overordnede ledelse, medarbejdere eller tredjeparter, hvor vildledning for at opnå en uberettiget eller ulovlig fordel er involveret. Revisionen af årsregnskabet fokuserer alene på besvigelser, der fører til væsentlig fejlinformation i regnskabet. Vi har således ikke foretaget juridiske vurderinger af, hvorvidt besvigelser faktisk er forekommet.

Ledelsens regnskabserklæring

I forbindelse med aflæggelsen af årsregnskabet har Danske Regioners daglige ledelse over for os afgivet en skriftlig bekræftelse (regnskabserklæring) om årsregnskabets fuldstændighed, såsom oplysninger om pantsætninger, garantistillelser, retssager, besvigelser, begivenheder efter balancedagen, samt andre vanskeligt reviderbare områder.

Bestyrelsesprotokol

Bestyrelsens beslutningsprotokol indtil mødet den 18. december 2025 har vi gennemgået.

Vi har påset, at revisionsprotokollat vedrørende revisionen af årsregnskabet for 2024 er underskrevet af bestyrelsen den 13. marts 2025.

5. Revision af foreningens interne IT-kontroller

Omfang

Revisionen har omfattet revision af Danske Regioners generelle it-kontroller og udvalgte applikationskontroller for de it-systemer, der har betydning for organisationens regnskabsføring og regnskabsafregning.

- Microsoft Business Central: Procedurer og kontroller for anskaffelse, ændring og vedligeholdelse, adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder, logisk adgangskontrol og systemadministration.
- SD-Løn: Procedurer og kontroller adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, brugerrettigheder og systemadministration.
- Microsoft AD: Procedurer og kontroller for patchmanagement, adgangssikkerhed, herunder brugeradministration, logisk adgangskontrol og systemadministration.
- Netværkssikkerhed.
- Outsourcing af centrale it-systemer, herunder Danske Regioners egne kontroller samt indhentelse og vurdering af revisorerklæringer fra it-serviceleverandører.

Det udførte arbejde

Vi har foretaget forespørgsler hos it-ledelsen, medarbejdere med ansvar og opgaver inden for it samt systembrugere.

Vi har udført revisionshandlinger i form af inspektioner, observationer og udførelse af kontroller, herunder gennemgang af modtagne dokumenter og materialer, efterprøvelse af interne it-kontroller og dokumentation herfor samt test af de interne it-kontrollers funktionalitet, hvor dette er relevant.

Konklusion

Det er vores opfattelse, at Danske Regioner generelt har implementeret hensigtsmæssige interne it-kontroller, der medvirker til at opretholde informationernes integritet og sikkerheden af data, som it-systemerne behandler i forhold til regnskabsføringen og regnskabsaflæggelsen.

Vores konklusion er afgivet under forudsætning af, at den endnu ikke modtagne revisorerklæring for de dele af Danske Regioners it-anvendelse, som EG er ansvarlige for vedrørende 2025, er uden forbehold eller supplerende oplysninger.

6. Formalia

Ledelsesansvar

Vi er ikke i forbindelse med vores revision blevet bekendt med handlinger eller undladelser, hvor der efter vores opfattelse er en begrundet formodning om, at medlemmer af bestyrelsen kan ifalde erstatnings- eller strafansvar.

7. Assistance og rådgivning

Vi har ud over revision af årsregnskabet ikke udført andre opgaver i 2025.

8. Revisors uafhængighedserklæring mv.

Undertegnede erklærer:

at vi opfylder de i lovgivningen indeholdte uafhængighedsbetingelser, og
at vi under vores revision har modtaget alle de oplysninger, vi har anmodet om.

Roskilde, den 26. februar 2026

BDO Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

Per Lund

Statsautoriseret revisor

København, den 26. februar 2026

Anders Kühnau
Formand

Mads Duedahl
1. næstformand

Trine Birk Andersen
2. næstformand

Lars Gaardhøj

Bo Libergren

Mette With Hagensen

Mogens Nørgård

Leila Lindén

Anders G. Christensen

Randi Mondorf

Camilla Hove Lund

Christoffer Buster Reinhardt

Per Larsen

Martin Jakobsen

Karin Friis Bach

Peter Westermann

Tormod Olsen

Relateret document 3/3

Dokument Navn:	Budget og resultatoversigt 2025.pdf
Dokument Titel:	Budget og resultatoversigt 2025
Dokument ID:	1837738

Danske Regioners budget og regnskab 2025

Kr.	Budget 2025	Regnskab 2025
Kontingent	159.700.000	160.005.998
Øvrige kontingenter	78.000.000	78.289.877
Sekretariatsbidrag	13.450.000	13.852.803
Tilskud til drift af RLTN	3.850.000	3.850.000
Indtægter vedr. blodplasma	3.300.000	3.886.377
Div. Indtægter	26.100.000	22.500.000
Nettoomsætning	284.400.000	282.385.055
Omkostninger		
Personaleomkostninger	216.300.000	219.394.560
Afskrivninger	8.100.000	8.158.020
Driftsomkostninger ved huse	15.500.000	14.304.895
Fremmede tjenesteydelser	24.700.000	19.342.701
Mødeaktiviteter	10.900.000	9.848.668
Øvrige udgifter	39.100.000	24.069.020
Tilskud andre	3.200.000	3.886.377
Omkostninger i alt	317.800.000	299.004.241
Driftsresultat (- underskud)	-33.400.000	-16.619.187
Finansielle poster		
Finansielle indtægter	8.500.000	18.934.083
Finansielle omkostninger	-1.500.000	-137.991
Kursgevinster på aktier og obligationer	0	-3.801.320
Finansielle poster, netto	7.000.000	14.994.772
Resultat af foreningens drift (- underskud)	-26.400.000	-1.624.416
Projekter m.v.	4.000.000	2.950.654
Årets resultat (- underskud)	-30.400.000	-4.575.069

Bilag Titel:	Høring 2027 Bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv(
Dagsordens titel	Høringssvar - Bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension mv. for varetagelse af regionale hverv
Dagsordenspunkt nr	24
Bilag nr	1
Antal bilag:	2

NOTAT

26-01-2026

EMN-2026-00086

1829514

Louise Garby-Holm

Danske Regioners høringssvar til bekendtgørelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet om vederlag, diæter, pension, mv for varetagelse af regionale hverv

Danske Regioner har modtaget bekendtgørelse fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet om vederlag, diæter, pension, mv for varetagelse af regionale hverv i høring. Danske Regioner har bedt om regionernes input til et fælles høringssvar.

Høringssvaret er afsendt med forbehold for behandling i Danske Regioners bestyrelse den 26.februar 2026.

De angivne bestemmelser i bekendtgørelsen stemmer overens med de rammer, der er fastlagt i sundhedsreformen samt hvad Danske Regioners bestyrelse tidligere er blevet orienteret om i forhold til fordeling af pulje til øvrige udvalg, hvorfor Danske Regioner overordnet set kan bakke op om bekendtgørelsens indhold.

Danske Regioner bemærker imidlertid, at bekendtgørelsen på enkelte områder ændrer rammerne for vederlæggelse af regionale hverv udover hvad der er aftalt i aftale om sundhedsreform:

- Vederlæggelsen af næstformænd og fungerende næstformænd for regionsrådet gjort **obligatorisk** (§§ 30 og 40).
- Der er indsat regler om **eftervederlag til udvalgsformænd** for stående udvalg herunder sundhedsråd. Ændringen sidestiller stående udvalg i regionen med kommunale udvalg. Udvalgsformænd for særlige udvalg har ikke adgang til eftervederlag. Dette følger ligeledes af den kommunale vederlagsbekendtgørelse (§ 36).

Danske Regioner tager de to ændringer til efterretning.

Der er imidlertid ligeledes indsat et **særligt regelsæt** for den situation, hvor der ikke er stående **udvalg, men alene særlige udvalg** i regionen (§ 38).

I disse tilfælde angiver bekendtgørelsen, at puljen til øvrige udvalg være på 75 % af regionens oprindelige ramme. Danske Regioner finder det uhensigtsmæssigt, at pulje til udvalg i regionerne begrænses i tilfælde, hvor regionsrådet måtte beslutte udelukkende at nedsætte særlige udvalg. Puljen til øvrige udvalg i regionen er i forvejen meget begrænset og det er uhensigtsmæssigt at begrænse den yderligere. Danske Regioner vil derfor opfordre ministeriet til at genoverveje dette.

Endvidere vedlægges en række bemærkninger af mere teknisk karakter.

Med venlig hilsen

Anders Kühnau
Formand, Danske Regioner

Mads Duedahl
Næstformand, Danske Regioner

Bemærkninger af teknisk karakter

§§ 9 og 10: Indenrigsministeriet henviser i sine kommentarer til tilkendegivelsesbrevet, der er udsendt til Danske Regioner og KL, men det findes hensigtsmæssigt, hvis skemaet med beregningen af regionernes andele fra tilkendegivelsesbrevet kunne fremgå som bilag til bekendtgørelsen. Der oplystes i § 10, stk. 4, en række andele der primært giver mening, hvis man samtidig sidder med tilkendegivelsesbrevet.

§ 21. Det er Danske Regioners vurdering, at denne bestemmelse med fordel kan formuleres anderledes, da den er vanskelig at læse.

§ 23, stk. 1: Det fremgår, at stedfortrædere (i dette tilfælde i et sundhedsråd) modtager forholdsmæssigt vederlag for den periode, hvor den pågældende er medlem. Ministeriet henviser til § 10, stk. 1, 1. pkt. i BKG 1326/2025 og § 12, stk. 1 i BKG 1353/2025, som henviser til kommunestyrelsesloven § 28, stk. 1. Kommunestyrelsesloven § 28, stk. 2, omtaler forfald i mindst 1. måned, hvorfor Region Midtjylland ønsker en uddybning af, hvordan § 23, stk. 1, skal fortolkes og administreres.

Ordlyden kan fortolkes således, at forholdsmæssigt betyder $1/365$. Er dette korrekt, vil det udgøre mindre end diætsatsen. Hertil kommer, at formuleringen af bestemmelsen er vanskelig og dermed vanskelig at administrere.

I forhold til stedfortrædere for regionsrådsmedlemmer i § 8 skelnes der mellem stedfortrædere over en måned og stedfortrædere for et enkelt møde. Tilsvarende gælder for stedfortrædere for forretningsudvalgsmedlemmer, jf. § 15, og stedfortrædere i stående og særlige udvalg, jf. § 34, hvor der også skelnes mellem stedfortrædere i en længere periode og stedfortrædere for et enkelt møde.

§ 31, stk. 5: Det foreslås, at man ændrer den hidtidige praksis, hvorefter evt. vederlag til formænd og næstformænd for stående udvalg og/eller særlige udvalg også i styrelsesvedtægten skal angives som en procentdel af vederlaget til formanden for regionsrådet, sådan at det fremover blot fremgår af styrelsesvedtægten, hvorvidt disse ydes vederlag eller ej (uden angivelse som en procentdel af formandens vederlag).

§ 63: Danske Regioner er usikre på hvorfor denne bekendtgørelse allerede påtænkes at træde i kraft pr. 1. marts 2026. Som følge heraf lægges der samtidig op til, at den nugældende regionale vederlagsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 1326 af 13. november 2025) ophæves, men det er denne,

som der henvises til i bekendtgørelse nr. 1353 om supplerende regulering for 2026 af vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv (2026-bekendtgørelsen) – blandt andet i § 4, hvor der er en opstilling af de bestemmelser, som ikke reguleres i 2026-bekendtgørelsen, herunder f.eks. tillægsvederlag, diæter, erstatning for dokumenteret tabt arbejdsfortjeneste og stedfortrædere m.v.. Det findes umiddelbart uhensigtsmæssigt, at der i 2026-bekendtgørelsen henvises til en bekendtgørelse, som ophæves. Alternativt bør 2026-bekendtgørelsen konsekvensrettes.

§ 64: Det angives, at bekendtgørelsen har virkning for vederlæggelsen for perioden fra og med den 1. januar 2027. Formuleringen ”for vederlæggelsen” kan potentielt give anledning til tvivl og kan med fordel præciseres, måske blot med henvisning til 2026-bekendtgørelsen. For vederlæggelsen for 2026 bør der rettelig henvises til 2026-bekendtgørelsen (nr. 1353) og ikke bekendtgørelse nr. 1326, som er foreslået ophævet i § 63, stk. 2.

Særligt vedrørende magistratsmedlemmer

Det fremgår af bestemmelserne § 19, stk. 2, og § 23, stk. 3, at borgmestre, magistratsmedlemmer, formænd for stående udvalg i en kommune, der styres efter reglerne i § 64a i loven om kommunernes styrelse, og fungerende indehavere af disse erhverv, ikke modtager det givne vederlag.

Region Midtjylland ønsker en uddybning af dette, sammenholdt med § 14 j, stk. 5, i regionsloven. Dette særligt henset til, at magistraten i Aarhus også består af personer, der ikke er rådmænd.

Regionen har tidligere henvendt sig til Sundheds- og Indenrigsministeriet og har modtaget nedenstående tilbagemelding, som kan fortolkes uoverensstemmende med bekendtgørelsen.

”5. En stedfortræder for såvel et kommunalt som regionalt medlem af et forberedende sundhedsråd - bortset fra borgmestre m.v., der varetager hvervet som kommunalt medlem af et forberedende sundhedsråd - modtager vederlag svarende til vederlaget som medlem af et forberedende sundhedsråd efter de nærmere regler i § 10 i bekendtgørelse nr. 1326 af 13. november 2025 om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv (i det følgende BKG 1326/2025), jf. § 12, stk. 1 og 2, i BKG 1353/2025.

Henvisningen i § 12 i BKG 1353/2025 til § 10 i BKG 1326/2025 indebærer bl.a., at det fastsatte udvalgsvederlag for medlemskab af et forberedende sundhedsråd ydes forholdsmæssigt for den periode, hvor stedfortræderen er medlem af det forberedende sundhedsråd, jf. § 10, 1. pkt., i BKG 1326/2025.

Henvisningen i § 12 i BKG 1353/2025 til § 10 i BKG 1326/2025 indebærer endvidere, at regionsrådet kan beslutte, at den nævnte forholdsmæssige

vederlæggelse af en stedfortræder for deltagelse i enkelte møder i et forberedende sundhedsråd pr. mødedag ikke kan udgøre mindre end diætsatsen for deltagelse i møder på ikke over 4 timer, jf. § 10, 2. pkt., jf. § 4, 1. og 2. pkt., i BKG 1326/2025.”

Relateret document 2/2

Dokument Navn:	Faktaark - Vederlag i ny struktur fra 2027 (2025-pl).docx
Dokument Titel:	Faktaark - Vederlag i ny struktur fra 2027 (2025-pl)
Dokument ID:	1836225

Vederlag i ny sundhedsstruktur fra 2027

Faktaarket er udarbejdet på baggrund af *Bekendtgørelse om vederlag, diæter, pension m.v. for varetagelsen af regionale hverv*, som udarbejdet i overensstemmelse med det aftalte i sundhedsreformen.

Indledning

Med sundhedsreformens omlægning af den regionale struktur følger en ny vederlagsmodel i regionerne med virkning fra 1. januar 2027.

Fastlagte overordnede bindinger pr. 1. januar 2027 ifgl. reformen:

- Vederlag til regionsrådsformænd, regionsrådsnæstformænd og regionsrådsmedlemmer fastholdes på det nuværende niveau og fastlægges fortsat centralt ved bekendtgørelse.
- Antal medlemmer i forretningsudvalgene fastlægges som et interval centralt ved bekendtgørelse. Der er fastlagt en vederlagspulje på 4,4 mio. kr. til forretningsudvalg i hele landet. Puljen fordeles mellem regionerne baseret på det maksimale antal af mulige medlemmer i forretningsudvalgene jf. tabel 1 nedenfor.
- For Region Østjylland er forretningsudvalgets medlemstal for 2026-2029 i overgangsloven fikseret til 17 medlemmer.
- Formænd for forretningsudvalg er også regionsrådsformænd, og modtager ikke særskilt vederlag for formandsposten i forretningsudvalget. Det vil fremadrettet være næstformænd for forretningsudvalgene, som skal modtage et særskilt vederlag svarende til 130 pct. af det vederlag, der gives til menige medlemmer af forretningsudvalg. Det finansieres inden for regionens respektive andel af vederlagspuljen.
- Vederlag i de nye sundhedsråd til formænd, næstformænd og medlemmer fastlægges centralt ved bekendtgørelse.
- Vederlag til kommunale repræsentanter i sundhedsrådene finansieres af regionerne. De kommunale repræsentanter modtager et vederlag på samme niveau som de regionale repræsentanter. Kommunale repræsentanter, der i forvejen er aflønnet af kommunen svarende til en fuldtidsstilling, f.eks. en borgmester, et magistratsmedlem eller en rådmand, vil dog ikke modtage særskilt vederlag for at sidde i et sundhedsråd.
- Der er fastlagt en vederlagspulje på 2,77 mio. kr. til vederlag til øvrige stående udvalg, som behandler ikke-sundhedsrelaterede opgaver samt midlertidige udvalg (§17, stk. 4-udvalg). Puljens fordeling er, at 1/5 skal fordeles ligeligt mellem regionerne, svarende til cirka 554.000 kr. og 4/5 fordeles efter antal regionsrådsmedlemmer, svarende til cirka 2.215.000 kr.

Vederlag i ny sundhedsstruktur fra 2027 og frem

I reformen er der fastlagt vederlag for regionsråd, forretningsudvalg, sundhedsråd og øvrige udvalg. Alle beløbene er angivet i 2025-niveau.

Regionsråd

Regionsrådsformænd: Regionsrådsformænd får i de nye regioner et vederlag, der svarer til niveauet i dag. En regionsrådsformand får 1.385.000 kr. i vederlag. Der vil i den nye regionale struktur være fire formænd, og dermed udgifter for i alt 5,5 mio. kr.

Næstformænd i regionsråd: Vederlag til regionsrådsnæstformænd fastholdes på nuværende niveau, svarende til 10 pct. af regionsrådsformandens vederlag, dvs. 138.500 kr. Der vil være to næstformænd per regionsråd. Det svarer til vederlag på godt 1,1 mio. kr. Næstformænd modtager udover dette vederlag også et vederlag for at sidde i regionsrådet og evt. andre udvalgsposter.

Regionsrådsmedlemmer: Vederlag til regionsrådsmedlemmer vil blive fastholdt på nuværende niveau på 135.000 kr. Der er i alt 130 regionsrådsmedlemmer (fratrasket regionsrådsformænd), hvilket giver udgifter for i alt 17,6 mio. kr.

Forretningsudvalg

Formænd for forretningsudvalg: Regionsrådsformænd er også formænd for forretningsudvalg i deres respektive regioner. De modtager ikke særskilt vederlag herfor.

Næstformænd i forretningsudvalg og medlemmer af forretningsudvalg: Der skal i hvert forretningsudvalg vælges en næstformand, hvilket er nyt ift. i dag. Medlemmer og næstformænd af forretningsudvalg får vederlag inden for rammerne af en centralt fastlagt vederlagspulje til forretningsudvalg. I reformen er det besluttet, at denne pulje udgør 4,4 mio. kr. fra 2027.

Puljen vil blive fordelt mellem regionerne ud fra det maksimale antal medlemmer af forretningsudvalget i hver region. Forretningsudvalgene kan være mellem:

- 7 og 11 medlemmer i Region Nordjylland
- 9 og 15 medlemmer i Region Midtjylland og Region Syddanmark
- 13 og 19 medlemmer i Region Østjylland¹

For at sikre lighed i vederlæggelsen på tværs af regionerne mellem den enkelte næstformand og de enkelte medlemmer af forretningsudvalget, forudsat at det maksimale antal medlemmer af forretningsudvalget fastsættes af hvert regionsråd i sin styrelsesvedtægt, er følgende model for fordelingen af puljen fastsat:

Den samlede vederlagspulje divideres med de samlede antal vederlagsandele, hvor hvert medlem tæller med faktoren 1 og hver næstformand med faktoren 1,3. Dette giver følgende fordeling af vederlagsandelene mellem de fire regioner jf. tabel 1.

¹ I reformen er det dog fastlagt, at forretningsudvalget i Region Østjylland skal have 17 medlemmer i valgperioden 2026-2029, hvorefter de kan ændre antallet før i den kommende valgperiode.

Tabel 1: Baggrund for fordeling af pulje til forretningsudvalg

	Maksimalt antal FU-medlemmer ekskl. regionsrådsformanden	Vedlagsandele til næstformand	Vederlagsandele til menige medlemmer	Vederlagsandele i alt
Region Nordjylland	10	1,3	9	10,3
Region Midtjylland	14	1,3	13	14,3
Region Syddanmark	14	1,3	13	14,3
Region Østdanmark	18	1,3	17	18,3
I alt	56	5,2	52	57,2

Kilde: Danske Regioners beregninger baseret på oplysninger i 'Aftale om sundhedsreform 2024, s. 90 og bilag 5.

Fordelingen af puljen er præsenteret i tabel 2.

Tabel 2: Fordeling af pulje til forretningsudvalg baseret på det maksimale antal mulige medlemmer

	Maksimalt antal FU-medlemmer ekskl. regionsrådsformanden	Regionens andel af puljen baseret på maks. antal FU-medlemmer	Regionsandel af pulje, årligt
Region Nordjylland	10 (10,3)	18%	797.789
Region Midtjylland	14 (14,3)	25%	1.107.611
Region Syddanmark	14 (14,3)	25%	1.107.611
Region Østdanmark	18 (18,3)	32%	1.417.431
I alt	56 (57,2)	100%	4.430.000

Kilde: Danske Regioners beregninger baseret på oplysninger i 'Aftale om sundhedsreform 2024, s. 90 og bilag 5.

Puljen vil indenfor regionen skulle fordeles ligeligt mellem forretningsudvalgets medlemmer. Dog vil næstformænd i forretningsudvalgene modtage et særskilt vederlag svarende til 130 pct. af det vederlag, der gives til menige medlemmer af forretningsudvalget. Det skal iflg. reformen ses i lyset af udvalgets øgede tværgående ansvar i den nye struktur. Næstformanden får ikke yderligere vederlag sfa. medlemskab af forretningsudvalget.

Niveauet for vederlag til de enkelte medlemmer og næstformænd i forretningsudvalg afhænger af antal af medlemmer i hvert forretningsudvalg. Det er op til regionen af fastlægge dette. I tabel 3 er der foretaget beregninger af de forskellige scenarier for antal medlemmer og konsekvensen heraf for vederlag til FU-medlemmer og næstformand. Oversigten viser hvordan vederlaget bliver, afhængig af, om regionen vælger det laveste antal medlemmer eller det højeste antal mulige FU-medlemmer i hver region.

Hvis fx Region Syddanmark vælger at have 15 medlemmer i forretningsudvalget vil vederlaget blive hhv. 100.692 kr. for næstformanden og 77.455 for medlemmerne af FU, når man fordeler puljen til vederlag i FU efter de opstillede kriterier. Vederlaget pr. medlem stiger, hvis antallet af medlemmer er lavere.

Tabel 3: Scenarier for vederlag af FU-medlemmer pba. lavest og højst antal FU-medlemmer

	<u>Lavest antal mulige FU-medlemmer</u>		<u>Højest antal mulige FU-medlemmer</u>	
	Næstformand	Medlem	Næstformand	Medlem
Region Nordjylland (7-11 medlemmer)	164.623	126.633	100.692	77.455
Region Midtjylland (9-15 medlemmer)	173.481	133.447	100.692	77.455
Region Syddanmark (9-15 medlemmer)	173.481	133.447	100.692	77.455
Region Østdanmark (13-19 medlemmer)	149.810	115.238	100.692	77.455

Kilde: Danske Regioners beregninger baseret på oplysninger i 'Aftale om sundhedsreform 2024, s. 90 og bilag 5.

Sundhedsråd

Formænd for sundhedsråd: I hvert af de 17 nye sundhedsråd skal der være en regional formand, hvilket er fastlagt i reformen. Det er også fastlagt et vederlag på 302.000 per formand.

Vederlaget for sundhedsrådsformænd svarer overordnet til vederlagsniveauet for udvalgsformænd i mellemstore kommuner. Dermed er der i alt vederlag for 5,1 mio. kr. hertil.

Næstformænd i sundhedsråd: I hvert sundhedsråd skal der derudover være én næstformand. Niveauet er fastlagt til 69.000 kr. per næstformand. Dermed er der udgifter på omkring 1,2 mio. kr. Næstformænd modtager udover dette vederlag ikke yderligere vederlag for medlemskabet af sundhedsrådet. Næstformændene skal være regionale politikere.

Sundhedsrådsmedlemmer: Vederlag til regionale og kommunale sundhedsrådsmedlemmer er fastsat til 53.000 kr. per medlem. I reformen er det fastlagt, at der skal være 133 regionale sundhedsrådsmedlemmer. Heraf skal i alt 34 af de regionale repræsentanter være næstformænd og formænd i de 17 sundhedsråd. Dermed skal 99 menige regionale medlemmer have vederlag som medlem.

Regionerne skal finansiere vederlag til de kommunale repræsentanter i sundhedsrådene. I reformen er fastlagt, at der skal være 116 kommunale sundhedsrådsmedlemmer. Kommunale sundhedsrådsmedlemmer skal ikke modtage et vederlag, hvis de i forvejen er aflønnet som borgmester, magistratsmedlemmer eller rådmænd.

De fleste kommunale sundhedsrådsmedlemmer er på nuværende tidspunkt borgmestre, magistratsmedlemmer eller formænd for stående udvalg i en kommune. Der er ud fra den nuværende sammensætning ét kommunalt medlem af sundhedsråd Aarhus, som skal modtage vederlag fra regionen.

Det svarer samlet til udgifter på 5,3 mio. kr.

Øvrige udvalg

Med sundhedsreformen fastlægges en vederlagspulje centralt, som regionerne kan anvende på vederlag til øvrige stående udvalg, som behandler ikke-sundhedsrelaterede opgaver, samt midlertidige udvalg (§17, stk. 4 udvalg). Puljen er fastlagt til 2,77 mio. kr. Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ikke i sundhedsreformaftalen taget stilling til, hvordan puljen skal fordeles mellem regionerne. Fordelingen fremgår nu af bekendtgørelsen. Puljens fordeling er, at 1/5 skal fordeles ligeligt mellem regionerne, svarende til cirka 554.000 kr. og 4/5 fordeles efter antal

regionsrådsmedlemmer, svarende til cirka 2.215.000 kr. Det medfører følgende fordeling jf. tabel 4.

Tabel 4: Fordeling af pulje til forretningsudvalg baseret på det maksimale antal mulige medlemmer

	Regionsrådsmedlemmer	Puljeandel, årligt
Region Nordjylland	25	551.739
Region Midtjylland	31	650.928
Region Syddanmark	31	650.928
Region Østdanmark	47	915.432
I alt	134	2.769.026

Kilde: Danske Regioners beregninger baseret på oplysninger i 'Aftale om sundhedsreform 2024, s. 90 og bilag 5.

Opsummering af vederlag i alt

I tabel 5 er de beskrevet, fastlagte niveau for vederlag opsummeret for regionerne i alt.

Tabel 5: Danske Regioners beregninger for vederlag fra 2027 og frem, hele landet

	Vederlag pr person	Antal	I alt
Regionsråd			
Regionsrådsformænd (jf. reform)	1.385.000	4	5.540.000
Næstformænd (jf. reform)	138.500	8	1.108.000
Regionsrådsmedlemmer (fratrasket formænd) (jf. reform)	135.000	130	17.550.000
I alt			24.198.000
			Pulje i alt
Forretningsudvalg			
Formænd (regionsrådsformænd) (jf. reform)			0
Pulje til næstformænd og medlemmer i alle regioner (fastlagt niveau i reform, se fordeling i tabel 1)			4.430.000
I alt			4.430.000
	Vederlag pr person	Antal	I alt
Sundhedsråd			
Formænd for sundhedsråd (jf. reform)	302.000	17	5.134.000
Næstformænd for sundhedsråd (jf. reform)	69.000	17	1.173.000
Regionale sundhedsrådsmedlemmer fratrasket sundhedsrådsformænd og -næstformænd	53.000	99	5.247.000
Kommunale sundhedsrådsmedlemmer*	53.000	1	53.000
I alt			11.607.000
Udvalg til ikke sundhedsrelaterede opgaver og midlertidige udvalg			
Vederlagspulje til øvrige udvalg og midl. udvalg (jf. reform)			2.770.000
I alt			2.770.000
Vederlag i alt			43.005.000

Kilde: Danske Regioners beregninger baseret på oplysninger i 'Aftale om sundhedsreform 2024'

*De fleste kommunale sundhedsrådsmedlemmer er borgmestre, magistratsmedlemmer eller formænd for stående udvalg i en kommune. Der er et kommunalt medlem af sundhedsråd Aarhus, som skal modtage vederlag fra regionen.

Regional fordeling af udgifter til vederlag i den nye struktur

Tabel 6 viser udgifter til vederlag i hver region i den nye struktur. Der er således taget udgangspunkt i oplysninger fra reformen om antal medlemmer i hvert regionsråd samt antal sundhedsråd og antal medlemmer i hver region. Ift. antal sundhedsrådsmedlemmer er der tages udgangspunkt i, hvilke kommunale politikere, der er valgt til at sidde i sundhedsrådene fra 2026-2030.

Det fremgår af reformen, at antallet af regionsrådsmedlemmer med reformen på landsplan samlet set reduceres fra 205 til 134. De fire nye regionsråd bliver med følgende antal medlemmer:

- 25 medlemmer i Region Nordjylland
- 31 medlemmer i både Region Syddanmark og Region Midtjylland
- 47 medlemmer i Region Østdanmark

Der oprettes 17 sundhedsråd på landsplan, og antal medlemmer i hvert sundhedsråd er fastlagt i reformen. Der er mellem 9-21 medlemmer i sundhedsrådene, som er fastlagt i bilag 2 i reformen på side 83.

Puljen til forretningsudvalg er fordelt mellem regionerne i forhold til det højst antal mulige medlemmer i forretningsudvalgene, som er fastlagt i reformen (se tabel 1 og 2).

Den fastlagte pulje på 2,77 mio. kr. til øvrige stående udvalg og midlertidige udvalg vedr. ikke-sundhedsrelaterede opgaver indgår i tabellen nedenfor på baggrund af den fordeling, der er præsenteret og beskrevet i tabel 4.

Tabel 6: Danske Regioners beregninger for vederlag fra 2027 og frem (regionsfordelt)

	Region Øst	Region Nord	Region Syd	Region Midt	I alt
Regionsråd					
Regionsrådsformand	1.385.000	1.385.000	1.385.000	1.385.000	5.540.000
Næstformænd (2 i hver)	277.000	277.000	277.000	277.000	1.108.000
Regionsrådsmedlemmer (i alt 130)	6.210.000	3.240.000	4.050.000	4.050.000	17.550.000
					24.198.000
Forretningsudvalg					
Andel af fastlagt pulje til forretningsudvalg	1.417.431	797.789	1.107.611	1.107.611	4.430.000
					4.430.000
Sundhedsråd					
Formænd for sundhedsråd	1.812.000	604.000	1.208.000	1.510.000	5.134.000
Næstformænd for sundhedsråd	414.000	138.000	276.000	345.000	1.173.000

Regionale sundhedsrådsmedlemmer fratrasket sundhedsrådsformænd og -næstformænd	2.438.000	530.000	1.166.000	1.113.000	5.247.000
Kommunale sundhedsrådsmedlemmer*				53.000	53.000
					11.607.000
Udvalg til øvrige opgaver					
Vederlagspulje til stående udvalg og midl. Udvalg	915.432	551.739	650.928	650.928	2.770.000
					2.770.000
I alt	14.868.863	7.523.528	10.120.539	10.491.539	43.005.000

Kilde: Danske Regioners beregninger baseret på oplysninger i 'Aftale om sundhedsreform 2024'

*De fleste kommunale sundhedsrådsmedlemmer er borgmestre, magistratsmedlemmer eller formænd for stående udvalg i en kommune. Der er et kommunalt medlem af sundhedsråd Aarhus, som skal modtage vederlag fra regionen.

Bilag Titel:	Forslag til lov om udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger
Dagsordens titel	Høringssvar - Lovforslag om hjemmel for kunstig intelligens til beslutningsstøtte
Dagsordenspunkt nr	25
Bilag nr	1
Antal bilag:	2

UDKAST

Forslag

til

Lov om udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger i den offentlige forvaltning

Anvendelsesområde og definitioner

§ 1. Denne lov gælder for alle dele af den offentlige forvaltning, jf. forvaltningslovens § 1, stk. 1.

Stk. 2. I overensstemmelse med forvaltningslovens § 1, stk. 2, gælder denne lov desuden for al virksomhed, der udøves af

1) selvejende institutioner, foreninger, fonde m.v., der er oprettet ved lov eller i henhold til lov, og

2) selvejende institutioner, foreninger, fonde, m.v., der er oprettet på privatretligt grundlag, og som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, intensivt offentligt tilsyn og intensiv offentlig kontrol.

Stk. 3. Denne lov gælder desuden for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger m.v., efter anden lovgivning og regler i overensstemmelse med forvaltningslovens § 1, stk. 3.

§ 2. I denne lov forstås ved:

1) AI-system: et maskinbaseret system, som er udformet med henblik på at fungere med en varierende grad af autonomi, og som efter idriftsættelsen kan udvise en tilpasningsevne, og som til eksplicite eller implicite mål af det input, det modtager, udleder, hvordan det kan generere output såsom forudsigelser, indhold, anbefalinger eller beslutninger, som kan påvirke fysiske eller virtuelle miljøer.

2) Personoplysninger: enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person ("den registrerede"); ved identificerbar fysisk person forstås en fysisk person, der direkte eller indirekte kan identificeres, navnlig ved en identifikator som f.eks. et navn, et identifikationsnummer, lokaliseringsdata, en onlineidentifikator eller et eller flere elementer, der er særlige for denne fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet.

3) Behandling: enhver aktivitet eller række af aktiviteter — med eller uden brug af automatisk behandling — som personoplysninger eller en samling af personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, organisering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring,

genfinding, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring, begrænsning, sletning eller tilintetgørelse.

4) Beslutningsstøtte: enhver form for forslag eller anbefaling til afgørelser eller tiltag overfor den registrerede, som er genereret af et AI-system, og som en fysisk person inddrager i den samlede faglige vurdering, som ligger til grund for afgørelsen eller tiltaget, uden at AI-systemet selv træffer afgørelse eller iværksætter tiltaget.

5) Udvikling: enhver aktivitet der bidrager til udviklingen af et AI-system, herunder skabelse, træning, afprøvning og validering. Udvikling omfatter også lignende aktiviteter, der foretages efter AI-systemet er taget i brug, herunder gentræning og videreudvikling.

6) Anvendelse: enhver anvendelse af et AI-system, herunder drift, efter det er taget i brug.

Udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger

§ 3. Myndigheder inden for den offentlige forvaltning kan udvikle og anvende AI-systemer, herunder gøre brug af beslutningsstøtte, på baggrund af personoplysninger, myndigheden behandler, for at understøtte myndighedens opgavevaretagelse efter anden lovgivning.

Stk. 2. Vedkommende minister skal på eget ressort fastsætte specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes rettigheder og interesser i forbindelse med behandling omfattet af stk. 1, når behandlingen omfatter personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1 og artikel 10, og sådanne foranstaltninger er påkrævet i henhold til databeskyttelsesreglerne.

Undtagelse til den registreredes rettigheder

§ 4. Vedkommende minister kan fastsætte regler om, at bestemmelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 12 og artikel 15-21 ikke gælder, hvis ét af forholdene i databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, gør sig gældende. Regler udstedt i medfør af 1. pkt., indeholder, hvor det er relevant, specifikke bestemmelser vedrørende de forhold, som fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 2.

Ikrafttræden

§ 5. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

UDKAST

Territorialbestemmelse

§ 6. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

UDKAST

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse	
1.	Indledning
1.1.	Formål og baggrund
2.	Lovforslagets hovedpunkter
2.1.	Anvendelsesområde og definitioner
2.1.1.	Gældende ret
2.1.1.1.	Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
2.1.1.2.	Forordningen om kunstig intelligens
2.1.1.3.	Forvaltningsloven
2.1.2.	Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.2.	Udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger
2.2.1.	Gældende ret
2.2.1.1.	Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
2.2.1.1.1.	Behandlingen af almindelige personoplysninger og kravet om et supplerende retsgrundlag
2.2.1.1.2.	Behandling af særlige kategorier af personoplysninger (følsomme personoplysninger) samt behandling personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser
2.2.2.	Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
2.3.	Undtagelse til den registreredes rettigheder
2.3.1.	Gældende ret

UDKAST

2.3.1.1.	Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
2.3.1.1.1.	Generel undtagelsesbestemmelse
2.3.1.1.2.	Undtagelsesbestemmelser til den registreredes rettigheder
2.3.2.	Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
3.	Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
3.1.	Den registreredes rettigheder
4.	Ligestillingsmæssige konsekvenser
5.	Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
6.	Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
7.	Administrative konsekvenser for borgerne
8.	Klimamæssige konsekvenser
9.	Miljø- og naturmæssige konsekvenser
10.	Forholdet til EU-retten
11.	Hørte myndigheder og organisationer m.v.
12.	Sammenfattende skema

1. Indledning

I 2025 nedsatte regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), KL og Danske Regioner "Den Digitale Taskforce for Kunstig Intelligens" (Taskforcen). En del af Taskforcens målbillede er at skabe klarhed om de juridiske rammer i forhold til brugen af kunstig intelligens og sikre en tids-svarende lovgivning.

Myndigheder i den offentlige forvaltnings mulighed for at anvende kunstig intelligens til deres opgavevaretagelse er i dag fragmenteret, og til tider uklar, som følge af en manglende generel databeskyttelsesretlig hjemmel hertil. Det kan bl.a. hæmme udrulningen af kunstig intelligens i den offentlige sektor samt skabe tvivl om rammerne for anvendelse af kunstig intelligens med variation i gældende praksis til følge. Det indebærer, at der i dag anvendes offentlige ressourcer på opgaver, som kunstig intelligens ville kunne bidrage til at effektivisere eller øge kvaliteten af.

Det vurderes, at der generelt kan være en række potentialer forbundet med myndighedernes anvendelse af AI-systemer, der f.eks. kan bidrage til at gøre den offentlige sektor bedre for borgere og virksomheder samt gøre den offentlige sektor mere effektiv. Det gælder både i forbindelse med sagsbehandling og i opgavevaretagelsen i sin helhed – både i forhold til anvendte ressourcer og i løftet af kvaliteten i disse opgaver.

Hidtil er nye databeskyttelsesretslige hjemler til brug af kunstig intelligens til myndigheder i den offentlige forvaltnings opgavevaretagelse blevet tilvejebragt ved, at der løbende indføres databeskyttelsesretslige hjemler i sektorlovgivningen. Denne tilgang medfører, at der bruges ressourcer på at etablere databeskyttelsesretslige hjemler i relevant sektorlovgivning med risiko for en vis asymmetri i lovgivningen, således at kunstig intelligens ikke kan bruges ens på tværs af sektorområder.

På den baggrund foreslås indførelse af en generel databeskyttelsesretlig hjemmel, der vil fungere som et nationalt supplerende retsgrundlag, og give myndigheder i den offentlige forvaltning muligheden for at gøre brug af kunstig intelligens ved behandling af personoplysninger ved myndighedernes opgavevaretagelse efter anden lovgivning.

1.1. Formål og baggrund

Formålet med dette lovforslag er at skabe en generel databeskyttelsesretlig hjemmel, der samtidig giver et tydeligere retsgrundlag for myndigheder i den offentlige forvaltning mulighed for at udvikle og anvende AI-systemer ved behandling af personoplysninger for at understøtte myndighedernes opgavevaretagelse efter anden lovgivning.

En generel databeskyttelsesretlig hjemmel vil indebære, at myndigheder i den offentlige forvaltning – som led i myndighedens allerede fastlagte og afgrænsede opgavevaretagelse – vil kunne beslutte at behandle personoplysninger ved brug af kunstig intelligens i form af et AI-system til bl.a.

beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger.

Det skal understreges, at lovforslaget ikke ændrer på allerede eksisterende krav i anden lovgivning, som myndighederne i den offentlige forvaltning er underlagt i forbindelse med deres opgavevaretagelse og sagsbehandling i øvrigt, herunder f.eks. efter de forvaltningsretlige krav til afgørelser, der følger af lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 om forvaltningsloven.

Lovforslaget ændrer heller ikke på, at de øvrige regler i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer overholdes, f.eks. i forhold til kravet om at gennemføre en konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse efter artikel 35.

Derudover vil lovforslaget ikke adressere eventuelle generelle problemstillinger for myndigheder i den offentlige forvaltning i forhold til deres mulighed for at videregive personoplysninger til en anden offentlig myndighed, problemstillinger relateret til samkøring af personoplysninger, problemstillinger relateret til tredjelandsoverførelser efter databeskyttelsesforordningen m.v.

Herudover vil etableringen af et supplerende nationalt retsgrundlag ikke i udgangspunktet ændre på den retssikkerhed, som borgerne i dag har, herunder f.eks. i forhold til klagemuligheder, aktindsigt og partshøring efter de almindelige forvaltningsretlige regler. Lovforslaget vil helt overordnet gøre det muligt for myndigheder i den offentlige forvaltning at anvende AI-systemer på samme måde, som myndigheder i dag anvender andre elektroniske hjælpemidler i deres sagsbehandling m.v.

Med en generel databeskyttelsesretlig hjemmel etableres der et generelt supplerende nationalt retsgrundlag, som kan adressere problemstillingen vedrørende manglende databeskyttelsesretlig hjemmel, der bl.a. er afledt af databeskyttelsesretten, herunder af Datatilsynets praksis. Der henvises i den forbindelse til lovforslagets almindelige bemærkninger i pkt. 2.2.1.1.1. for en nærmere beskrivelse af Datatilsynets praksis på området.

Behandlingen af personoplysninger er i dag reguleret af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 289 af 8. marts 2024 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om

fri udveksling af sådanne oplysninger), som supplerer reglerne i databeskyttelsesforordningen.

Databeskyttelsesforordningen opstiller i artikel 6, stk. 1 litra a-f, en række betingelser for, hvornår en dataansvarlig lovligt kan behandle personoplysninger. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e. I forlængelse af denne bestemmelse følger det, at behandlingen af personoplysninger kun er tilladt, hvis der er etableret et supplerende retsgrundlag, der forpligter eller berettiger myndighedernes behandling af personoplysninger til at udføre en myndighedsopgave, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3.

Lovforslaget indeholder derfor en generel databeskyttelsesretlig hjemmel for myndigheder i den offentlige forvaltning til at udvikle og anvende AI-ved behandlingen af personoplysninger i overensstemmelse med kravet i artikel 6, stk. 3, i databeskyttelsesforordningen. Hjemlen vedrører myndigheder i den offentlige forvaltnings mulighed for at anvende AI-systemer til bl.a. beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger.

I tilknytning hertil indeholder lovforslaget en forpligtigelse om, at de forskellige ressortministre i en bekendtgørelse skal fastsætte specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes rettigheder og interesser, såfremt behandling af personoplysninger ved udvikling og anvendelse af et AI-system omfatter særlige kategorier af personoplysninger (efter databeskyttelsesforordningens artikel 9) eller personoplysninger om straffedomme og lovovertrædelser (databeskyttelsesforordningens artikel 10), og såfremt sådanne foranstaltninger er påkrævet i henhold til databeskyttelsesreglerne.

Det skal således, når et bestemt AI-system skal anvendes på et givent område, overvejes, om der er behov for at fastsætte yderligere foranstaltninger og i givet fald hvilke foranstaltninger, idet kravene og behovet må forventes at divergere fra område til område. Dette giver ressortministrene mulighed for at tilpasse og justere adgangen til at behandle disse særlige kategorier af personoplysninger, der – grundet oplysningernes natur – kræver særlig beskyttelse.

Ved vurderingen af, om det efter databeskyttelsesreglerne er nødvendigt at fastsætte yderligere foranstaltninger, vil det være relevant at overveje, om der allerede følger passende foranstaltninger af den relevante sektorlovgivning, som finder anvendelse på den pågældende behandling. I visse sektorer

kan der f.eks. allerede være fastsat særlige regler eller foranstaltninger, der indeholder fornødne og passende garantier for beskyttelsen af den registreredes rettigheder og interesser i forbindelse med sektorens øvrige behandling af personoplysninger. I sådanne tilfælde vil der kunne være begrænset behov for at fastsætte yderligere foranstaltninger i forbindelse med anvendelsen af et AI-system til den pågældende behandling i en bekendtgørelse.

Udover at danne retsgrundlag for behandling af personoplysninger til udvikling og anvendelse af AI-systemer, indeholder lovforslaget en mulighed for, at ressortministrene ved bekendtgørelse kan vælge at etablere undtagelser til en række af bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen. Der vil således være mulighed for ressortministrene at gøre helt eller delvist undtagelse til en række af den registreredes rettigheder i databeskyttelsesforordningen under nærmere bestemte betingelser.

Denne undtagelsesmulighed etableres i lovforslaget, da det er vurderet nødvendigt af hensyn til myndighederne i den offentlige forvaltning. Det skyldes særligt, at den tekniske opbygning af AI-systemer kan gøre det svært i alle tilfælde at tilgodese den registreredes rettigheder, f.eks. i forhold til retten til indsigt eller retten til sletning, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 15 og 17.

2. Lovforslagets hovedpunkter

2.1. Anvendelsesområde og definitioner

2.1.1. Gældende ret

2.1.1.1. Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Behandling af personoplysninger reguleres af databeskyttelsesforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF med senere ændringer) og databeskyttelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 289 af 8. marts 2024 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger).

Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven finder anvendelse for al behandling af personoplysninger, der helt eller delvis foretages ved hjælp af automatisk databehandling, og for anden ikkeautomatisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Ved personoplysninger forstås enhver information, der kan henføres til en identificeret eller identificerbar person (den registrerede), jf. databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1.

Det bemærkes i den sammenhæng, at det af databeskyttelseslovens § 1, stk. 3, fremgår, at regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning, som ligger inden for databeskyttelsesforordningens rammer for særregler om behandling af personoplysninger, går forud for reglerne i databeskyttelsesloven.

Reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven er teknologineutrale. Der er således ikke fastsat særlige regler om behandling af personoplysninger ved anvendelse af bestemte teknologier som f.eks. kunstig intelligens, jf. databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 15.

Databeskyttelsesforordningen fastsætter regler om viderebehandling af personoplysninger til andre formål end det, hvortil oplysningerne oprindeligt er indsamlet, jf. artikel 6, stk. 4, i databeskyttelsesforordningen.

Anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger skal leve op til de krav, der følger af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven og regler i særlovgivningen.

Endelig skal det bemærkes, at der på visse områder og sektorer findes anden lovgivning, som regulerer behandlingen af personoplysninger udover reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven. Dette omfatter bl.a. retshåndhævelsesdirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2016/680/EU af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med kompetente myndigheders behandling af personoplysninger med henblik på at forebygge, efterforske, afsløre eller retsforfølge strafbare handlinger eller fuldbyrde strafferetlige sanktioner og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af Rådets rammeafgørelse 2008/977/RIA), som er gennemført i dansk ret ved lov nr. 410 af 27. april 2017 om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger (retshåndhævelsesloven). Den foreslåede ordning vil ikke kunne finde anvendelse i strid med sådan særlovgivning.

2.1.1.2. Forordningen om kunstig intelligens

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 2024-06-13 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens) med senere ændringer, fastsætter de materielle regler og krav, der gælder for udvikling og anvendelse af AI-systemer i EU.

Forordningen om kunstig intelligens etablerer en fælles retlig ramme baseret på en risikobaseret tilgang. Kravene til AI-systemer varierer således afhængigt af det risikoniveau, som det enkelte system vurderes at indebære. Visse AI praksisser, der anses for at indebære en uacceptabel risiko, er forbudt, mens anvendelsen af højrisiko-AI-systemer er underlagt en lang række særlige krav. Forordningen om kunstig intelligens fastsætter forpligtelser for en række aktører i AI-værdikæden, herunder udbydere, importører og distributører af AI-systemer.

AI-systemer, som er omfattet af bilag I eller bilag III i forordningen om kunstig intelligens, anses som udgangspunkt for at være højrisiko-AI-systemer, medmindre en undtagelse efter artikel 2 om undtagelser til forordningens anvendelsesområde eller artikel 6, stk. 3, litra a-d, om fire konkrete undtagelsessituationer i forordningen om kunstig intelligens finder anvendelse.

Dette lovforslag omfatter ikke alene AI-systemer, der er klassificeret som højrisiko efter forordningen om kunstig intelligens. Det medfører, at kravene til højrisiko-AI-systemer ikke vil finde anvendelse i alle tilfælde. De AI-systemer, der i medfør af denne lov gives databeskyttelsesretlig hjemmel til at behandle personoplysninger, kan imidlertid i mange tilfælde være omfattet af højrisiko-kategorierne efter forordningen om kunstig intelligens og dermed være underlagt kravene i kapitel III, afdeling 2 i forordningen om kunstig intelligens.

Kravene til højrisiko-AI-systemer i kapitel III, afdeling 2 omfatter bl.a. krav om risikostyring, passende datastyring, teknisk dokumentation, registrering, menneskeligt tilsyn samt foranstaltninger til sikring af robusthed, nøjagtighed og cybersikkerhed.

Det bemærkes endvidere, at AI-systemer, som er omfattet af dette lovforslag, kan være underlagt gennemsigtighedsforpligtelserne efter artikel 50, i forordningen om kunstig intelligens. Der gælder efter artikel 50 særlige oplysningskrav for visse AI-systemer, herunder AI-systemer, der er udviklet til at interagere med mennesker, samt AI-systemer, der genererer eller manipulerer indhold.

Det bemærkes, at gennemsigtighedsforpligtelserne i artikel 50 i forordningen om kunstig intelligens kan finde anvendelse uafhængigt af, om det pågældende AI-system er klassificeret som et højrisiko-AI-system.

Forordningen om kunstig intelligens definerer generelt en række begreber, som anvendes i dette lovforslag.

Det følger af artikel 3, nr. 1, i forordningen om kunstig intelligens, at et "AI-system" defineres som et maskinbaseret system, som er udformet med henblik på at fungere med en varierende grad af autonomi, og som efter idriftsættelsen kan udvise en tilpasningsevne, og som til eksplicite eller implicite mål af det input, det modtager, udleder, hvordan det kan generere output såsom forudsigelser, indhold, anbefalinger eller beslutninger, som kan påvirke fysiske eller virtuelle miljøer.

Det følger af artikel 3, nr. 11, i forordningen om kunstig intelligens, at "ibrugtagning" defineres som levering af et AI-system til anvendelse for første gang enten direkte til idriftsætteren eller til egen brug i Unionen i overensstemmelse med dets tilsigtede formål.

2.1.1.3. Forvaltningsloven

Det følger af § 1, stk. 1, i lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 om forvaltningsloven (forvaltningsloven), at loven gælder for alle dele af den offentlige forvaltning. Det følger af § 1, stk. 2, at forvaltningsloven desuden gælder for al virksomhed, der udøves af 1) selvejende institutioner, foreninger, fonde m.v., der er oprettet ved lov eller i henhold til lov, og 2) selvejende institutioner, foreninger, fonde m.v., der er oprettet på privatretligt grundlag, og som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, intensivt offentligt tilsyn og intensiv offentlig kontrol.

Det følger hertil af forvaltningslovens § 1, stk. 3, at vedkommende minister efter forhandling med justitsministeren kan fastsætte regler om, at loven helt eller delvis skal gælde for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger m.v., som ikke er omfattet af stk. 2, såfremt at udgifterne ved deres virksomhed overvejende dækkes af statslige, regionale eller kommunale midler, eller i det omfang de ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelser på det offentliges vegne.

2.1.2. Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at det vil være afgørende, at den foreslåede ordning finder anvendelse på hele den offentlige forvaltning. Det vurderes derfor hensigtsmæssigt, at afgrænsningen af begrebet "offentlig forvaltning" er sammenfaldende med begrebet i § 1, stk. 1-2, i lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 om forvaltningsloven, som er fastsat i overensstemmelse med lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020 om offentlighed i forvaltningen (Offentlighedsloven).

UDKAST

Lovforslaget vil herefter omfatte alle forvaltningsmyndigheder, uanset om de tilhører den statslige eller den kommunale forvaltning, og uanset om der er tale om almindelige forvaltningsmyndigheder, særlige nævn eller råd - f.eks. taksationskommissioner, landvæsensretter og ankenævn - eller særlige forvaltningsenheder - f.eks. ATP og Danmarks Nationalbank. Loven vil også omfatte myndigheder, hvis virksomhed udelukkende er af rådgivende karakter – som f.eks. Retslægerådet – samt midlertidige udvalg og kommissioner.

Hertil er det Digitaliseringsministeriets vurdering, at loven vil skulle gælde for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger m.v., efter anden lovgivning og regler i overensstemmelse med forvaltningslovens § 1, stk. 3.

Formålet med den foreslåede afgrænsning vil således være at sikre, at lovforslaget omfatter en tilsvarende bred kreds af offentlige myndigheder ligesom tilfældet er med forvaltningsloven.

Det er endvidere Digitaliseringsministeriets vurdering, at den foreslåede ordning ikke vil skulle ophæve anden gældende sektorlovgivning, som regulerer det samme anvendelsesområde. Det anses for hensigtsmæssigt, at allerede etablerede lovhjemler på retsområder med særlige eller specifikke behov fortsat vil blive opretholdt, idet disse i visse tilfælde vil være udformet under hensyntagen til netop sådanne særlige forhold.

Lovforslagets anvendelsesområde og formål vil tage udgangspunkt i hensynet til at understøtte kvaliteten i opgavevaretagelsen. Derudover vil det kunne bidrage til at lette de administrative byrder for myndigheder i den offentlige forvaltning, der vil være omfattet af lovforslaget. Bevarelsen af allerede gældende sektorlovgivning på området vil derfor ikke stride imod lovforslagets formål.

Den foreslåede ordning vil således finde anvendelse sideløbende med anden sektorlovgivning uden, at dette vil påvirke lovens anvendelsesområde eller den fortsatte anvendelse af den pågældende sektorlovgivning.

Det bemærkes, at det i forbindelse med en eventuel fremtidig revision af sektorlovgivning, som regulerer det samme anvendelsesområde, kan være relevant for ressortministrene at overveje, om udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger i stedet bør ske med hjemmel i dette lovforslag. Det kan særligt være relevant i tilfælde, hvor den foreslåede ordning i dette lovforslag vil sikre et højere beskyttelsesniveau for den registreredes rettigheder og interesser, og indebære en højere grad

af detaljeringsniveau og dermed øget transparens, eller hvor hensynet til ensartethed i lovgivningen i øvrigt taler herfor.

Digitaliseringsministeriet bemærker desuden, at lovforslaget ikke vil påvirke de allerede eksisterende begrænsninger for videregivelse af personoplysninger blandt myndigheder i den offentlige forvaltning. Derfor må myndighederne i den offentlige forvaltning alene videregive personoplysninger til andre myndigheder, såfremt der er hjemmel hertil efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer, herunder når der er forenelige formål med behandlingen efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 4.

Heraf følger det, at de personoplysninger der behandles i forbindelse med udvikling af AI-systemer, heller ikke må videregives, medmindre der er hjemmel til videregivelsen. I så fald bør myndighederne sikre sig, at behandlingen er forenelig med det oprindelige formål.

Det bemærkes, at såfremt personoplysninger anonymiseres tilstrækkeligt, forud for behandlingen, f.eks. i forbindelse med udviklingen af et AI-system, som en del af træningsdatasættet, vil de anonymiserede oplysninger ikke være omfattet af databeskyttelsesforordningens anvendelsesområde. Såfremt personoplysninger er anonymiserede tilstrækkeligt i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen, vil oplysningerne ligeledes ikke være omfattet af dette lovforslag.

Myndighederne skal derfor altid sikre sig, at videregivelse sker i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningen, såfremt der er tale om personoplysninger. Herunder skal myndighederne selv vurdere, hvorvidt oplysninger fortsat er omfattet af databeskyttelsesforordningen, f.eks. som følge af anonymisering, eller fordi AI-systemet ikke i sig selv udgør personoplysninger.

Det er endvidere Digitaliseringsministeriets vurdering, at der skal etableres et fælles begrebsgrundlag for visse af de anvendte begreber i lovforslaget. Den foreslåede ordning vil derfor, hvor muligt, tage udgangspunkt i allerede gældende ret, herunder harmoniserede EU-begreber, med henblik på at sikre sammenhæng, ensartethed og klarhed.

UDKAST

Den foreslåede ordning vil anvende begrebet ”AI-system” i overensstemmelse med EU-retten, dvs. efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens) med senere ændringer. Dette vil understøtte en dynamisk og fremadrettet forståelse af begrebet i takt med den teknologiske udvikling.

Lovforslaget vil herudover anvende de samme grundlæggende begreber for ”personoplysninger” og ”behandling”, som allerede er defineret i databeskyttelsesretten. Dermed vil ordningen bygge på velkendte begreber, som allerede er indarbejdet i myndighedernes praksis. Dette vil lette implementeringen og understøtte en sammenhængende anvendelse af databeskyttelsesreglerne i forbindelse med brugen af kunstig intelligens.

Den foreslåede ordning vil hertil indeholde en nærmere afgrænsning af, hvornår brugen af et AI-system vil kunne anses som ”beslutningsstøtte”. Begrebet er endnu ikke defineret i øvrig lovgivning og søges derfor afgrænset i nærværende lovforslag. ”Beslutningsstøtte” vil omfatte de situationer, hvor et AI-system anvendes som et fagligt understøttende redskab for en sagsbehandler, uden at systemet selv træffer afgørelser eller iværksætter tiltag over for borgeren. Det vil være en grundlæggende forudsætning, at afgørelser og tiltag fortsat beror på en individuel og konkret vurdering foretaget af en sagsbehandler.

Anvendelse af AI-systemer som beslutningsstøtte kan ofte indebære en evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende borgeren, men er dog ikke afgrænset hertil. Den foreslåede ordning vil derfor ligeledes skulle ses i sammenhæng med artikel 4, nr. 4, i databeskyttelsesforordningen. Den foreslåede ordning vil ikke omfatte tilfælde, hvor afgørelser eller tiltag træffes automatisk og udelukkende på grundlag af et AI-systems output uden menneskelig involvering, herunder eftersyn og kontrol. Den foreslåede ordning vil derfor ikke give hjemmel til at træffe automatiske afgørelser, dvs. afgørelser uden menneskelig involvering.

I forhold til kravet om, hvor stor den menneskelige involvering skal være, førend der er tale om beslutningsstøtte og ikke automatisk sagsbehandling, er ikke fastlagt klart i retspraksis. Det må derfor forventes, at fremtidig retspraksis vil bidrage til at præcisere, hvilken grad af menneskelig involvering

der kræves for, at anvendelsen af et AI-system kan anses som beslutningsstøtte efter den foreslåede ordning og ikke automatisk sagsbehandling, f.eks. efter databeskyttelsesforordningens artikel 22 om automatiske individuelle afgørelser, herunder profilering.

Lovforslaget vil endvidere omfatte både ”udvikling” og ”anvendelse” af AI-systemer. ”Udvikling” vil omfatte de aktiviteter, der knytter sig til skabelse, træning, afprøvning og videreudvikling af AI-systemer, mens ”anvendelse” vil omfatte brugen af AI-systemerne i praksis f.eks. i forbindelse med myndigheders sagsbehandling og øvrige forvaltningsopgaver efter ibrugtagning.

2.2.Udvikling og anvendelse af AI-systemer ved behandling af personoplysninger

2.2.1. Gældende ret

2.1.1.1. Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

I databeskyttelsesforordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF med senere ændringer) og databeskyttelsesloven (bekendtgørelse nr. 289 af 8. marts 2024 af lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger) fastsættes grundlæggende regler om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og regler om fri udveksling af personoplysninger.

Det bemærkes indledningsvist, at databeskyttelsesforordningens artikel 5 fastsætter en række grundlæggende principper for behandlingen af personoplysninger. Disse principper omfatter lovlighed, rimelighed og gennemsigtighed, formålsbegrænsning, dataminimering, rigtighed, opbevaringsbegrænsning, integritet og fortrolighed, samt ansvarlighed. Samtlige principper skal overholdes i forbindelse med behandling af personoplysninger. Myndigheder i den offentlige forvaltnings behandling af personoplysninger ved udvikling og anvendelse af AI-systemer, skal derfor også foregå i overensstemmelse med principperne.

Det indebærer bl.a., at myndigheder i den offentlige forvaltning skal overveje, hvilke personoplysninger der er nødvendige for at kunne udvikle et tilstrækkeligt pålideligt AI-system. Myndighederne bør alene anvende de personoplysninger, der er nødvendige, tilstrækkelige og relevante for at kunne udvikle AI-systemet til at kunne udføre den tiltænkte opgave. Samtidig skal myndighederne tage hensyn til eventuelle risici forbundet med

behandling af oplysninger i et AI-system. Herunder skal myndighederne bestræbe sig efter at udvikle AI-systemer, der understøtter beskyttelsen af personoplysninger ved at integrere passende tekniske eller organisatoriske foranstaltninger.

Herudover følger det bl.a. af databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 38, at børn generelt bør nyde særlig beskyttelse af deres personoplysninger, eftersom de ofte er mindre bevidste om de pågældende risici, konsekvenser og garantier og deres rettigheder for så vidt angår behandling af personoplysninger. Dermed bør myndigheder i den offentlige forvaltning udvise tilstrækkelig forsigtighed og ansvarlighed, når disse behandler personoplysninger om børn.

I det følgende beskrives de konkrete regler efter databeskyttelsesforordningen og -loven for lovlig behandling af forskellige typer af personoplysninger. Dette omfatter behandlingen af almindelige personoplysninger, særlige kategorier af personoplysninger og personoplysninger om straffedomme og lovovertrædelser.

2.2.1.1.1. Behandlingen af almindelige personoplysninger og kravet om et supplerende retsgrundlag

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, at behandling af personoplysninger kun er lovlig, hvis og i det omfang, ét af forholdene i artikel 6, stk. 1, litra a-f, gør sig gældende. For myndigheder i den offentlige forvaltnings behandling af personoplysninger er særligt databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, relevant.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, at en behandling af personoplysninger kun er lovlig, hvis og i det omfang, behandlingen er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Dertil skal det bemærkes, at grundlaget for behandling i henhold til artikel 6, stk. 1, litra e, skal fremgå af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, dvs. at der skal være et supplerende retsgrundlag, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3.

Formålet med den pågældende behandling skal være fastlagt i dette supplerende retsgrundlag eller for så vidt angår den behandling, der er omhandlet i artikel 6, stk. 1, litra e, være nødvendig for udførelsen af en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt. Det supplerende retsgrundlag kan

indeholde specifikke bestemmelser med henblik på at tilpasse anvendelsen af bestemmelserne i databeskyttelsesforordning, bl.a. de generelle betingelser for lovlighed af den dataansvarliges behandling, hvilke typer oplysninger der skal behandles, berørte registrerede, hvilke enheder personoplysninger må videregives til, og formålet hermed, formålsbegrænsninger, opbevaringsperioder og behandlingsaktiviteter samt behandlingsprocedurer, herunder foranstaltninger til sikring af lovlig og rimelig behandling såsom i andre specifikke databehandlingssituationer. EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret skal opfylde et formål i samfundets interesse og stå i rimeligt forhold til det legitime mål, der forfølges.

Det fremgår af databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 45, at databeskyttelsesforordningen ikke indebærer, at der kræves en specifik lov til hver enkelt behandling efter artikel 6, stk. 1, litra e. Det kan være tilstrækkeligt med én lov som grundlag for adskillige databehandlingsaktiviteter.

Der ses ikke at foreligge domme fra EU-Domstolen (EUD), som specifikt og udtømmende tager stilling til, hvilke krav det såkaldte supplerende retsgrundlag skal leve op til for at være i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3. EU-Domstolen har dog i dom af 24. februar 2022 i sagen C-175/20, *Valsts ierņēmumu dienests*, udtalt, at de krav, der generelt gælder til supplerende national lovgivning, er, at der skal fastsættes klare og præcise regler, der regulerer rækkevidden og anvendelsen af den omhandlede foranstaltning, og som opstiller minimumskrav, således at de personer, hvis personoplysninger er berørt, råder over tilstrækkelige garantier, der gør det muligt effektivt at beskytte disse personoplysninger mod risikoen for misbrug. Lovgivningen skal dertil være retligt bindende i national ret og skal navnlig angive, under hvilke omstændigheder og på hvilke betingelser der kan vedtages en foranstaltning om behandling af sådanne oplysninger, hvorved det sikres, at indgrebet begrænses til det strengt nødvendige.

Datatilsynet har i sin praksis ad flere omgange udtalt sig om spørgsmålet om kravene til det supplerende retsgrundlag i forbindelse med myndigheder i den offentlige forvaltnings anvendelse af kunstig intelligens.

Datatilsynet forholdt sig bl.a. i en sag i 2023 til Københavns Kommunes udvikling og anvendelse af en AI-løsning, der kunne identificere borgere med behov for vedligeholdende træning og rehabiliterende indsats. Særligt forholdt Datatilsynets sig til hjemmelskravet i forhold til både udviklingsfasen og idriftsættelsen (anvendelsen).

I forhold til udviklingen af den pågældende AI-løsning fandt Datatilsynet, at der var hjemmel hertil i de eksisterende bestemmelser i serviceloven, der forpligter kommunen til at træffe afgørelse om og levere vedligeholdende træning og rehabiliterende indsats. Det skyldes, at udviklingen af løsningen ikke indebærer direkte konsekvenser for borgerne, hvorfor den behandling af personoplysninger, som skete, ikke kunne anses for indgribende.

Hvad angik idriftsættelsen (anvendelsen) af AI-løsningen, bemærkede Datatilsynet indledningsvist, at brug af AI-løsninger ikke generelt kan siges at være indgribende overfor borgeren. Imidlertid vil brug af AI til løsningen eller understøttelsen af myndighedsopgaver, der er borgerrettede, ofte være indgribende for borgerne. Det gælder bl.a., når sådanne løsninger bruges som beslutningsstøtte i administrativ sagsbehandling.

Datatilsynet bemærkede herefter bl.a. i forhold til den konkrete løsning, at brug af AI-løsninger til beslutningsstøtte indebærer en risiko for, at medarbejderne tillægger løsningens vurdering af en sag større betydning end deres egen vurdering, hvilket udgør yderligere risiko for borgeren. Dertil taler behandlingen af store mængder personoplysninger og af særlige kategorier af personoplysninger for at anse behandlingen for indgribende. Det er bl.a. ofte tilfældet ved brug af AI-løsninger. Brug af AI-løsninger medfører, at AI-løsninger kan lære, finde sammenhænge og gennemføre sandsynlighedsanalyser og drage konklusioner langt ud over det, som en fysisk sagsbehandler vil være i stand til. Brug af kunstig intelligens i administrativ sagsbehandling er dermed grundlæggende forskellig fra den traditionelle menneskelige sagsbehandling, som har været normen hidtil. Det taler for, at der skal stilles større krav til klarheden af det supplerende retsgrundlag. Eftersom de pågældende bestemmelser i serviceloven ikke omtaler rækkevidden af den behandling af personoplysninger, der kan ske for at udføre det omtalte opgaver, herunder om – og i hvilket omfang – der kan behandles personoplysninger på den måde, som det vil være tilfældet ved brug af den omhandlede AI-løsning, vurderede Datatilsynet, at de konkrete bestemmelser i serviceloven ikke udgjorde et tilstrækkeligt supplerende nationalt retsgrundlag til drift af den pågældende AI-løsning, dvs. der var ikke en tilstrækkelig klar hjemmel til at idriftsætte løsningen.

Datatilsynet havde samme tilgang i en sag fra 2022 om kommunernes anvendelse af værktøjet ”Asta”. AI-profileringsværktøjet havde til formål at foretage en maskinel analyse af, hvad en nyligt ledig dagpengemodtagers risiko var for, at den pågældende persons kontaktførelse med jobcenteret blev langvarigt. Denne information ville Asta præsentere for sagsbehandleren i f.eks. en arbejdsliste, så informationen kunne benyttes som

filtreringskriterie. I sagen vurderede Datatilsynet, at det krævede et klart supplerende nationalt retsgrundlag at kunne anvende det pågældende AI-profileringsværktøj, idet den behandling af personoplysninger, som blev foretaget, måtte anses for indgribende.

Endelig bør det bemærkes, at for så vidt angår behandlingen af et nationalt identifikationsnummer (personnummer) anses disse som almindelige personoplysninger. Medlemsstaterne har dog mulighed for at fastsætte nærmere specifikke betingelser for behandling af personnumre, efter forordningens artikel 87.

Det følger af databeskyttelseslovens § 11, stk. 1, at myndigheder i den offentlige forvaltning kan behandle oplysninger om personnummer med henblik på en entydig identifikation eller som journalnummer. Såfremt disse myndigheders behandling af personnumre ikke følger af databeskyttelseslovens § 11, behandles personnumre i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 6.

2.2.1.1.2. Behandling af særlige kategorier af personoplysninger (følsomme personoplysninger) samt behandling personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser

Der gælder efter databeskyttelsesforordningen specielle regler for behandlingen af særlige kategorier af personoplysninger (følsomme personoplysninger).

Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, at behandlingen af denne kategori af personoplysninger som udgangspunkt er forbudt. Databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, indeholder en udtømmende liste over, hvad der forstås ved særlige kategorier af personoplysninger. Særlige kategorier af personoplysninger omfatter race eller etnisk oprindelse, politisk, religiøs eller filosofisk overbevisning eller fagforeningsmæssigt tilhørsforhold samt behandling af genetiske data, biometriske data med det formål entydigt at identificere en fysisk person, helbredsoplysninger eller oplysninger om en fysisk persons seksuelle forhold eller seksuelle orientering.

Der gælder dog en række undtagelser til dette forbud, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra a-j. Særligt relevant er de undtagelser, der fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra a-c og e-g. Det fremgår heraf, at forbuddet i artikel 9, stk. 1, ikke finder anvendelse, hvis et af følgende forhold gør sig gældende: a) Den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke til behandling af sådanne personoplysninger til et eller flere specifikke formål, medmindre det i EU-retten eller

medlemsstaternes nationale ret er fastsat, at det i stk. 1 omhandlede forbud ikke kan hæves ved den registreredes samtykke, b) behandling er nødvendig for at overholde den dataansvarliges eller den registreredes arbejds-, sundheds- og socialretlige forpligtelser og specifikke rettigheder, for så vidt den har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret eller en kollektiv overenskomst i medfør af medlemsstaternes nationale ret, som giver fornødne garantier for den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser, c) behandling er nødvendig for at beskytte den registreredes eller en anden fysisk persons vitale interesser i tilfælde, hvor den registrerede fysisk eller juridisk ikke er i stand til at give samtykke, [...], e) behandling vedrører personoplysninger, som tydeligvis er offentliggjort af den registrerede, f) behandling er nødvendig, for at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares, eller når domstole handler i deres egenskab af domstol, eller g) behandling er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

Det følger af databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 52, at der bør gives mulighed for at fravige forbuddet mod at behandle særlige kategorier af personoplysninger, når det er fastsat i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og er omfattet af de fornødne garantier, således at personoplysninger og andre grundlæggende rettigheder beskyttes, hvis dette er i samfundets interesse, navnlig behandling af personoplysninger inden for ansættelsesret, socialret, herunder pensioner og med henblik på sundheds-sikkerhed, overvågning og varslings, forebyggelse eller kontrol af overførbare sygdomme og andre alvorlige trusler mod sundheden. En sådan fravigelse kan ske til sundhedsformål, herunder folkesundhed og forvaltning af sundhedsydelser, især for at sikre kvaliteten og omkostningseffektiviteten af de procedurer, der anvendes til afregning i forbindelse med ydelser og tjenester inden for sygesikringsordninger, eller til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål.

Datatilsynet har i 2019 udtalt – på baggrund af bl.a. retspraksis fra EU-Domstolen – at behandling af særlige kategorier personoplysninger, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, kræver et dobbelt behandlingsgrundlag. Med dette skal forstås, at behandlingen af de særlige kategorier af personoplysninger kræver, at der både kan identificeres et lovligt behandlingsgrundlag efter databeskyttelsesforordningens artikel 6 samt, at der kan identificeres et lovligt behandlingsgrundlag efter artikel 9, stk. 2, eller

bestemmelser, der gennemfører databeskyttelsesforordningens artikel 9. For myndighederne i den offentlige forvaltning betyder det, at det supplerende retsgrundlag efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, der giver hjemmel til behandling af personoplysninger, er nødvendigt, førend der lovligt kan ske behandling af de særlige kategorier af personoplysninger. Samtidig skal der også være identificeret et lovligt behandlingsgrundlag på baggrund af en undtagelse i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra a-j.

Det fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 10, at personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger kun må behandles på grundlag af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, hvis det foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandlingen har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Det fremgår i den forbindelse af databeskyttelseslovens § 8, stk. 1, at for så vidt angår behandling af oplysninger om strafbare forhold, må den offentlige forvaltning ikke behandle disse oplysninger, medmindre det er nødvendigt for varetagelsen af myndighedens opgaver.

2.2.2. Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.2.2.1. Det foreslås, at der etableres et generelt retsgrundlag for alle myndigheder i den offentlige forvaltning til at udvikle og anvende AI-systemer ved behandling af personoplysninger. Lovforslaget vil fungere som det supplerende nationale retsgrundlag, der giver hjemmel for myndigheder i den offentlige forvaltning til at behandle personoplysninger efter artikel 6, stk. 1, litra e, og stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer.

Den foreslåede ordning vil medføre, at myndigheder i den offentlige forvaltning herefter vil have et retsgrundlag til at behandle personoplysninger ved brug af AI-systemer til bl.a. beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger.

”Beslutningsstøtte” omfatter f.eks. forslag til afgørelser, udkast til skriftlige produkter, evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger,

og andet, der effektiviserer sagsbehandleres arbejdsproces i forbindelse med beslutningstagning.

Den foreslåede ordning vil ikke omfatte tilfælde, hvor afgørelser eller tiltag træffes automatisk og udelukkende på grundlag af et AI-systems output uden menneskelig involvering, herunder eftersyn og kontrol. Den foreslåede ordning giver derfor ikke hjemmel til at træffe automatiske afgørelser uden menneskelig involvering.

Den foreslåede ordning vil dertil være begrænset til at skabe et retsgrundlag for offentlige myndigheders behandling af personoplysninger til udvikling og anvendelse af AI-systemer, dvs. over for fysiske personer samt enkeltmandsvirksomheder. Det vurderes således, at offentlige myndigheder allerede efter gældende ret har hjemmel til at udvikle og anvende sådanne AI-systemer til brug for beslutningsstøtte overfor juridiske personer, dvs. hvor der ikke behandles personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningen, i det omfang myndigheden efter lovgivningen har hjemmel til at træffe den materielle afgørelse, og hvor der ikke er øvrige retlige hindringer herfor.

Den foreslåede ordning vil desuden medføre, at personoplysninger vil kunne anvendes både til udvikling og til anvendelse af et AI-system. Dermed har myndigheder i den offentlige forvaltning mulighed for selv at udvikle eller få udviklet specialiserede AI-systemer, der er trænet på konkret og relevant træningsdata, herunder personoplysninger i myndighedens historiske sager.

Det er ikke hensigten med den foreslåede ordning at fravige øvrig lovgivning på området, herunder bl.a. de generelle regler om databeskyttelse i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven samt forbud mod visse former for AI-praksis og krav til operatører og fysiske personers rettigheder efter Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens) med senere ændringer eller de forvaltningsretlige krav til afgørelser, der følger af lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 om forvaltningsloven.

Arbejdet med udvikling og anvendelse af konkrete AI-systemer vil således forudsætte, at de generelle regler i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven er overholdt, herunder de grundlæggende principper for behandling af personoplysninger efter artikel 5, gennemførelse af passende

tekniske og organisatoriske foranstaltninger efter artikel 24 og 32 samt reglerne om konsekvensanalyse efter artikel 35. Dette gælder ligeledes de generelle krav i forordningen om kunstig intelligens om højrisiko-AI-systemer efter kapitel 3 og gennemsigtighedsforpligtigelser for visse AI-systemer efter artikel 50. Dette gælder derudover overholdelsen af generelle forvaltningsretlige krav til offentlige it-systemer og de almindelige regler i forvaltningsloven og de forvaltningsretlige principper. Det betyder, at anvendelsen af et AI-system til bl.a. sagsbehandling, afgørelse eller faktisk forvaltningsvirksomhed, også skal være lovlig efter anden relevant lovgivning.

2.2.2.2. Det foreslås derudover, at der etableres en bemyndigelsesbestemmelse, der pålægger ressortministrene at vedtage yderligere foranstaltninger, på eget område, såfremt behandlingen ved udvikling og anvendelse af AI-systemer omfatter særlige kategorier af personoplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, og personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser efter databeskyttelsesforordningens artikel 10, og hvis sådanne foranstaltninger er påkrævet i henhold til databeskyttelsesreglerne.

Formålet med den foreslåede ordning vil være at sørge for, at myndighederne aktivt skal tage stilling til, hvilke foranstaltninger der eventuelt vil være nødvendige for at beskytte den registreredes rettigheder og interesser, før der kan ske behandling af de særlige kategorier af personoplysninger og oplysninger om straffedomme og lovovertrædelser i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g og artikel 10.

Det bemærkes i den forbindelse, at myndigheder i den offentlige forvaltning er forpligtede til at vurdere, hvorvidt der skal fastsættes passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser, når myndighederne ønsker at behandle særlige kategorier af personoplysninger på baggrund af et nationalt retsgrundlag, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g. Derudover er det et krav, at der gives passende garantier for den registreredes rettigheder og interesser for at kunne behandle personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 10. Dermed er det nødvendigt for de enkelte ressortministre at vurdere, om og i givet fald hvilke yderligere foranstaltninger der er nødvendige, førend behandling kan ske lovligt.

Ved vurderingen af, om det efter databeskyttelsesreglerne er nødvendigt at fastsætte yderligere foranstaltninger, vil det være relevant at overveje, om der allerede følger passende foranstaltninger af den relevante

sektorlovgivning, som finder anvendelse på den pågældende behandling. I visse sektorer kan der f.eks. allerede være fastsat særlige regler eller foranstaltninger, der indeholder fornødne og passende garantier for beskyttelsen af den registreredes rettigheder og interesser i forbindelse med sektorens øvrige behandling af personoplysninger. I sådanne tilfælde vil der kunne være begrænset behov for at fastsætte yderligere foranstaltninger i forbindelse med anvendelsen af et AI-system til den pågældende behandling i en bekendtgørelse.

Myndighederne i den offentlige forvaltning varetager forvaltningsopgaver, der spænder over et stort og forskelligartet område. Derfor vil en generel vurdering af, hvilke foranstaltninger der måtte være nødvendige, skulle tage højde for samtlige områder. En sådan vurdering vil ikke kunne rumme samme detaljegrad og præciseringsniveau, som vurderingen ville kunne, når foranstaltninger fastsættes ved bekendtgørelse i de relevante sektorer. Bemyndigelsesbestemmelsen vil derfor bidrage til, at myndighederne i den offentlige forvaltning foretager sig de overvejelser, der kræves for, at der stilles de relevante og fornødne garantier i de konkrete anvendelsestilfælde.

Den foreslåede ordning vil medføre, at ressortministrene vil blive forpligtede til at fastsætte foranstaltninger for beskyttelse af den registreredes rettigheder og interesser, såfremt der behandles personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1 og artikel 10, og det vurderes nødvendigt efter databeskyttelsesreglerne. Ved at fastsætte yderligere regler i den relevante sektorlovgivning, vil der kunne udarbejdes mere nuancerede og konkrete foranstaltninger. Disse foranstaltninger vil i højere grad kunne imødekomme behovet for sikkerhedsforanstaltninger i relation til formålet med behandlingen i de enkelte sektorer.

Det bemærkes, at der ved lovforslaget ikke etableres en generel forpligtelse til, at ressortministrene skal fastsætte yderligere foranstaltninger ved bekendtgørelse på eget område. Forpligtelsen gælder alene, såfremt myndighederne ønsker at behandle personoplysninger efter databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1, og artikel 10, og det vurderes nødvendigt efter databeskyttelsesreglerne at fastsætte yderligere foranstaltninger. Forpligtelsen baseres derfor på den allerede eksisterende forpligtelse i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, og artikel 10, og fastsætter derfor heller ikke yderligere eller skærpede forpligtelser for myndigheder i den offentlige forvaltning.

2.3. Undtagelse til den registreredes rettigheder

2.3.1. Gældende ret

2.3.1.1. Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Reglerne om den registreredes rettigheder følger af kapitel III i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer. Den registreredes rettigheder omfatter oplysningspligten, den registreredes indsigt-ret, ret til berigtigelse, ret til sletning ("retten til at blive glemt"), ret til begrænsning af behandling, underretningspligt i forbindelse med berigtigelse eller sletning af personoplysninger eller begrænsning af behandling, ret til dataportabilitet, ret til at gøre indsigelse og ret til ikke at være genstand for automatiske individuelle afgørelser, herunder profilering.

2.3.1.1.1. Generel undtagelsesbestemmelse

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 23, at der ved lovgivningsmæssige foranstaltninger, kan laves en begrænsning af rækkevidden af bestemte forpligtelser og den registreredes rettigheder for så vidt bestemmelserne heri svarer til rettighederne og forpligtelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 12-22. En sådan begrænsning skal respektere det væsentligste indhold af de grundlæggende rettigheder og frihedsrettigheder og skal være en nødvendig og forholdsmæssig foranstaltning i et demokratisk samfund af hensyn en række nærmere angivne tilfælde.

Begrænsningerne kan f.eks. ske af hensyn til statens sikkerhed, forsvaret, den offentlige sikkerhed, forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed, andre vigtige målsætninger i forbindelse med beskyttelse af Unionens eller en medlemsstats generelle samfundsinteresser, navnlig Unionens eller en medlemsstats væsentlige økonomiske eller finansielle interesser, herunder valuta-, budget- og skatteanliggender, folkesundhed og social sikkerhed, beskyttelse af retsvæsenets uafhængighed og retssager, forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i forbindelse med brud på etiske regler for lovregulerede erhverv, kontrol-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, herunder opgaver af midlertidig karakter, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse i visse tilfælde, beskyttelse af den registrerede eller andres rettigheder og frihedsrettigheder, og håndhævelse af civilretlige krav.

Det følger dertil af databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 2, at enhver lovgivningsmæssig foranstaltning, der er omhandlet i databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, som minimum, hvor det er relevant,

indeholde specifikke bestemmelser vedrørende: a) formålene med behandlingen eller kategorierne af behandling, b) kategorierne af personoplysninger, c) rækkevidden af de indførte begrænsninger, d) garantierne for at undgå misbrug eller ulovlig adgang eller overførsel, e) specifikation af den dataansvarlige eller kategorierne af dataansvarlige, f) opbevaringsperioder og de gældende garantier under hensyntagen til behandlingens karakter, omfang og formål eller kategorier af behandling, g) risiciene for de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, og h) de registreredes ret til at blive underrettet om begrænsningen, medmindre dette kan skade formålet med begrænsningen.

Det følger af databeskyttelsesforordningens præambelbetragtning nr. 73, at specifikke principper og retten til oplysninger, indsigt i og berigtigelse eller sletning af personoplysninger, retten til dataportabilitet, retten til indsigelse, afgørelser baseret på profilering og meddelelse af et brud på persondatasikkerheden til en registreret og visse tilknyttede forpligtelser for de dataansvarlige, kan begrænses af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, for så vidt det er nødvendigt og forholdsmæssigt i et demokratisk samfund af hensyn til den offentlige sikkerhed, herunder beskyttelse af menneskeliv, især som reaktion på naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, forebyggelse, efterforskning og retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed, eller brud på de etiske regler for lovregulerede erhverv, andre af Unionens eller en medlemsstats samfundsinteresser, navnlig Unionens eller en medlemsstats vigtige økonomiske eller finansielle interesser, føring af offentlige registre i offentlighedens interesse, viderebehandling af arkiverede personoplysninger for at tilvejebringe specifikke oplysninger om politisk adfærd under tidligere totalitære regimer eller beskyttelse af den registrerede eller andres rettigheder og frihedsrettigheder, herunder social sikring, folkesundhed og humanitære formål. En sådan begrænsning bør være i overensstemmelse med kravene i chartret og i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder.

2.3.1.1.2. Undtagelsesbestemmelser til den registreredes rettigheder

Ud over den generelle hjemmel til at indføre begrænsninger for den registreredes rettigheder, er der i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer og lovbekendtgørelse nr. 289 af 8. marts 2024 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske

personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven) allerede fastsat konkrete undtagelser til enkelte af den registreredes rettigheder. Disse begrænsninger berører en hel eller delvis undtagelse til de respektive bestemmelser.

I databeskyttelseslovens kapitel 6 er der allerede fastsat konkrete begrænsninger til flere af den registreredes rettigheder. Disse begrænsninger baseres på hjemlen til at begrænse den registreredes rettigheder efter databeskyttelsesforordningens artikel 23.

Derudover fremgår det af databeskyttelseslovens § 22, stk. 2, at undtagelse fra bestemmelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 1-3, (om oplysningspligten), artikel 14, stk. 1-4, (om oplysningspligten), artikel 15 (om den registreredes indsigtret) og artikel 34 (om underretning af brud på persondatasikkerheden til den registrerede) tillige kan gøres, hvis den registreredes interesse i at få kendskab til oplysningerne, findes at burde vige for afgørende hensyn til offentlige interesser. Begrænsningerne kan ske af hensyn til statens sikkerhed, forsvaret, den offentlige sikkerhed, forebyggelse, efterforskning, afsløring eller retsforfølgning af strafbare handlinger eller fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder beskyttelse mod og forebyggelse af trusler mod den offentlige sikkerhed, andre vigtige målsætninger i forbindelse med beskyttelse af Den Europæiske Unions eller en medlemsstats generelle samfundsinteresser, navnlig Den Europæiske Unions eller en medlemsstats væsentlige økonomiske eller finansielle interesser, herunder valuta-, budget- og skatteanliggender, folkesundhed og social sikkerhed, beskyttelse af retsvæsenets uafhængighed og retssager, forebyggelse, efterforskning, afsløring og retsforfølgning i forbindelse med brud på etiske regler for lovregulerede erhverv, kontrol-, tilsyns- eller reguleringsfunktioner, herunder opgaver af midlertidig karakter, der er forbundet med offentlig myndighedsudøvelse i visse tilfælde, beskyttelse af den registreredes eller andres rettigheder og frihedsrettigheder, samt håndhævelse af civilretlige krav.

Det følger af bemærkningerne til databeskyttelseslovens § 22, stk. 2, at bestemmelsen fastsætter, at indskrænkning i den dataansvarliges eller dennes repræsentants oplysningspligt kun kan ske på grundlag af en konkret afvejning af de modstående interesser, som er nævnt i bestemmelsen. På baggrund af en sådan afvejning vil undtagelse kunne gøres, hvis der er nærliggende fare for, at det offentliges interesser vil lide skade af væsentlig betydning, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L68 som fremsat, s. 192.

Det følger desuden af bemærkningerne til databeskyttelseslovens § 22, stk. 2, at indskrænkningen i den registreredes adgang til at blive gjort bekendt med de i databeskyttelsesforordningens artikel 15 nævnte oplysninger efter bestemmelsen, kun ske på grundlag af en konkret afvejning af de modstående interesser, jf. Folketingstidende 2017-18, tillæg A, L68 som fremsat, s. 192.

Af databeskyttelseslovens § 22, stk. 3, fremgår det, at oplysninger, der behandles for den offentlige forvaltning som led i administrativ sagsbehandling, kan undtages fra retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15, stk. 1, i samme omfang som efter reglerne i §§ 19-29 og 35 i lov om offentlighed i forvaltningen.

Derudover er der i databeskyttelsesforordningen etableret specifikke undtagelser til flere af bestemmelserne vedrørende den registreredes rettigheder.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 13, at der gælder en forpligtelse for den dataansvarlige til at afgive en række oplysninger til den registrerede i forbindelse med indhentning af personoplysninger hos den registrerede selv. De konkrete oplysninger, som skal afgives, er oplistet i databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 1-2. Disse oplysninger skal gives på tidspunktet, hvor personoplysningerne indsamles. Det følger desuden af databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 3, at hvis den dataansvarlige agter at viderebehandle personoplysningerne til et andet formål end det, hvortil de er indsamlet, giver den dataansvarlige forud for denne viderebehandling den registreredes oplysninger om dette andet formål og andre relevante yderligere oplysninger, som beskrevet i databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 2. Det følger dog af databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 4, at artikel 13, stk. 1, 2 og 3, ikke finder anvendelse, hvis og i det omfang den registrerede allerede er bekendt med oplysningerne.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 1 og 2, at der gælder en forpligtelse for den dataansvarlige til at afgive en række oplysninger til den registrerede i forbindelse med indhentning af personoplysninger hos andre end den registrerede selv. De konkrete oplysninger, som skal afgives, er oplistet i databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 1-2. Det følger desuden af databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 4, at hvis den dataansvarlige agter at viderebehandle personoplysningerne til et andet formål end det, hvortil de er indsamlet, giver den dataansvarlige forud for denne viderebehandling den registreredes oplysninger om dette andet formål samt andre relevante yderligere oplysninger, som beskrevet i databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 2. Det følger dog af

databeskyttelsesforordningens artikel 14, stk. 5, at stk. 1-4 ikke finder anvendelse, hvis og i det omfang: a) den registrerede allerede er bekendt med oplysningerne, b) meddelelse af sådanne oplysninger viser sig umulig eller vil kræve en uforholdsmæssigt stor indsats, navnlig i forbindelse med behandling til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål underlagt bestemte betingelser og garantier, eller i det omfang den forpligtelse, der er omhandlet i artikel 14, stk. 1, sandsynligvis vil gøre det umuligt eller i alvorlig grad vil hindre opfyldelse af formålene med denne behandling. I sådanne tilfælde træffer den dataansvarlige passende foranstaltninger for at beskytte den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder samt legitime interesser, herunder ved at gøre oplysningerne offentligt tilgængelige, c) indsamling eller videregivelse udtrykkelig er fastsat i EU-ret eller medlemsstaternes nationale ret, som den dataansvarlige er underlagt, og som fastsætter passende foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes legitime interesser, eller d) personoplysningerne skal forblive fortrolige som følge af tavshedspligt i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, herunder lovbestemt tavshedspligt.

Derudover følger af databeskyttelsesforordningens artikel 17, stk. 1, at den registrerede har ret til at få personoplysninger om sig selv slettet af den dataansvarlige uden unødigt forsinkelse, og den dataansvarlige har pligt til at slette personoplysninger uden unødigt forsinkelse. Dette er muligt såfremt mindst ét af forholdene i artikel 17, stk. 1 litra a-f, gør sig gældende. Det følger dog af databeskyttelsesforordningens artikel 17, stk. 3, at stk. 1 og 2 ikke finder anvendelse, i det omfang denne behandling er nødvendig: a) for at udøve retten til ytrings- og informationsfrihed, b) for at overholde en retlig forpligtelse, der kræver behandling i henhold til EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, og som den dataansvarlige er underlagt, eller for at udføre en opgave i samfundets interesse eller som henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt, c) af hensyn til samfundsinteresser på folkesundhedsområdet i overensstemmelse med artikel 9, stk. 2, litra h) og i), samt artikel 9, stk. 3, d) til arkivformål i samfundets interesse, til videnskabelige eller historiske forskningsformål eller til statistiske formål i overensstemmelse med artikel 89, stk. 1, i det omfang den rettighed, der er omhandlet i stk. 1, sandsynligvis vil gøre det umuligt eller i alvorlig grad hindre opfyldelse af denne behandling, eller e) for, at retskrav kan fastlægges, gøres gældende eller forsvares.

2.3.2. Digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

2.3.2.1. Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at en mulighed for at gøre undtagelse eller lave begrænsning til den registreredes rettigheder er relevant i forbindelse med myndigheder i den offentlige forvaltnings udvikling og anvendelse af AI-systemer. AI-systemer er ofte kendetegnet ved komplekse datastrukturer, hvor oplysninger fra mange registrerede potentielt vil indgå i træningsdata, der ikke nødvendigvis tillader adskillelse af de individuelle data. Dermed kan AI-systemernes funktionsmåde gøre det vanskeligt, eller i visse tilfælde sågar umuligt, for myndighederne at håndtere de registreredes rettigheder, når først personoplysningerne er indlejret i et AI-system. Dette gælder f.eks. retten til sletning eller retten til indsigt, der grundet vanskeligheden i at fremfinde eller adskille data, er vanskelige at imødekomme.

Digitaliseringsministeriet skal bemærke, at problemstillingen om håndteringen af den registreredes rettigheder i forbindelse med udvikling og anvendelse af AI-systemer, gør sig gældende for samtlige af den registreredes rettigheder efter kapitel III i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer.

Digitaliseringsministeriet har foretaget en vurdering af, hvorvidt der i lovforslaget kan etableres en generel undtagelse til den registreredes rettigheder, herunder f.eks. en undtagelse til oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 3, og artikel 14, stk. 4, i forbindelse med viderebehandling af tidligere indhentede oplysninger til brug for udvikling af AI-systemer.

Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at der ikke foreligger et tilstrækkeligt retsgrundlag for at etablere en generel databeskyttelsesretlig hjemmel for undtagelse til den registreredes rettigheder. Én eller flere af betingelserne for begrænsning af den registreredes rettigheder efter databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, skal således være opfyldt, førend der kan etableres en sådan generel undtagelsesbestemmelse. Det er i denne forbindelse vurderet, at der ikke findes tilstrækkeligt grundlag for, at en undtagelsesbetingelse generelt kan anvendes i dette tilfælde. Denne vurdering beror på, at en begrænsning i den registreredes rettigheder alene kan indføres, hvis det er nødvendigt og forholdsmæssigt i et demokratisk samfund. En nødvendig begrænsning kan f.eks. være af hensyn til- og for beskyttelse mod trusler mod den offentlige sikkerhed, til beskyttelse af menneskeliv eller som reaktion på naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, eller

af hensyn til en medlemsstats vigtige økonomiske eller finansielle interesser. Ethvert indgreb i den registreredes rettigheder skal dermed være proportionalt til behovet, hvorfor der alene bør laves begrænsninger, der er rettet mod specifikke og konkrete omstændigheder.

Digitaliseringsministeriet bemærker, at det i konkrete tilfælde vil være relevant at vurdere, hvorvidt én eller flere af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, er opfyldt, herunder f.eks. af hensyn til andre vigtige målsætninger i forbindelse med beskyttelse af Unionens eller en medlemsstats generelle samfundsinteresser, efter databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, litra e. I disse tilfælde bør det være muligt at fastsætte begrænsninger eller undtagelser, der er relevant for de konkrete tilfælde, hvortil et AI-system skal udvikles og anvendes. Derudover vil det være en fordel, at de regler, der fastsætter begrænsninger eller undtagelser til den registreredes rettigheder, vil kunne blive udformet efter de specifikke behov, som følger af de forskellige sektorer. Modsat en generel undtagelse, vil ressortministrene således kunne fastsætte mere detaljerede og konkrete regler, der fortsat vil kunne tage højde for den registreredes rettigheder bedst muligt. Det er i øvrigt vurderet, at ressortministrene bør have fleksibilitet til selv at vurdere, i hvilket omfang en undtagelse eller begrænsning til den registreredes rettigheder skal gælde, herunder om begrænsningen skal gælde for hele sektorer eller for særskilte AI-systemer. Det skal samtidig understreges, at den registreredes rettigheder kun bør begrænses i det omfang, hvor det er nødvendigt, således at der f.eks. kan være dele af en rettighed, som opfyldes, mens andre dele ikke opfyldes. Der kan f.eks. være visse dele af artikel 15 om den registreredes ret til indsigt, som i praksis ikke kan opfyldes, mens andre dele vil kunne opfyldes.

Den foreslåede ordning vil medføre, at der vil blive indført en generel adgang for vedkommende minister til at fastsætte regler om undtagelser til en række af den registreredes rettigheder på eget ressort. Den foreslåede ordning vil således medføre, at de relevante ressortministre vil have mulighed for at fastsætte yderligere bestemmelser om begrænsning af den registreredes rettigheder, såfremt dette sker i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 23.

Dermed vil den foreslåede ordning medføre, at relevante undtagelser vil kunne fastsættes på de ressortområder, hvor det efter en konkret vurdering er vurderet relevant, samt, at betingelserne for en undtagelse efter databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, er opfyldt.

Digitaliseringsministeriet skal bemærke, at det ikke i den foreslåede ordning vil være bestemt, hvorvidt undtagelser vil skulle laves på hele sektorområder, eller om disse vil skulle fastsættes efter behovet for de enkelte AI-systemer. Ressortministrene vil derfor få mulighed for at vurdere, om der kan indføres en generel undtagelse på deres respektive ressortområder, hvis der skal tages højde for et gennemgående hensyn, eller om der grundet et AI-systems specifikke funktion eller opbygning, bør indføres undtagelser til den registreredes rettigheder, der alene omfatter behandlingen af personoplysninger i forbindelse med brugen af dette specifikke AI-system.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse alene vil gøre det muligt at fastsætte undtagelser og begrænsninger til reglerne efter databeskyttelsesforordningen. Dette vil være særligt relevant i forbindelse med retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 15. Det vil også betyde, at lovforslaget ikke vil indebære nogen fravigelse af alle almindelige forvaltningsretlige regler og principper, herunder i forvaltnings- og offentlighedsloven. Sagsbehandlingen vil derfor fortsat skulle overholde alle forvaltningsretlige regler og principper, herunder bl.a. kravet om hjemmel og sagslighed, forvaltningslovens sagsbehandlingsregler, proportionalitets- og ligebehandlingsprincip. Disse regler vil fortsat sikre, at en part har ret og mulighed for at fremkomme med sine synspunkter, bestride afgørelsen m.v. i overensstemmelse med, hvad der gælder for afgørelser og beslutninger på området.

2.3.2.2. Det er Digitaliseringsministeriets vurdering, at det ikke er relevant at indføre en generel mulighed for at fravige oplysningspligten efter databeskyttelsesforordningens artikel 13 og 14.

Det bemærkes derfor, at lovforslaget ikke vil omfatte en mulighed for at fastsætte regler, der vil begrænse eller gøre undtagelse til oplysningspligten der følger af databeskyttelsesforordningens artikel 13 og 14.

I konkrete projekter vil en undtagelse til oplysningspligten kunne være relevant. I disse tilfælde vurderes det dog, at § 22, stk. 2, i lovbekendtgørelse nr. 289 af 8. marts 2024 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), vil indeholde en sådan tilstrækkelig undtagelsesmulighed, idet denne bestemmelse allerede vil give mulighed for at undlade at opfylde oplysningspligten i disse tilfælde.

Myndigheder i den offentlige forvaltning vil også i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 4, og artikel 14, stk. 5, konkret kunne

vurdere, om der i specifikke situationer vil kunne gøres undtagelse til oplysningspligten. Dette vil f.eks. være relevant i tilfælde, hvor den registrerede allerede er bekendt med oplysningerne, der fremgår af artikel 13, stk. 1-2, og artikel 14, stk. 1-2, i tilfælde, hvor det er umuligt at informere den registrerede om viderebehandlingen, eller i tilfælde hvor det kræver en uforholdsmæssig stor indsats at oplyse den registrerede.

3. Forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven

Behandlingen af personoplysninger er i udgangspunktet reguleret af Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 2016/679 af 27. april 2016 (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer samt lovbekendtgørelse nr. 289 af 8. marts 2024 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), som supplerer bestemmelserne i databeskyttelsesforordningen.

Med den forslåede ordning får myndigheder i den offentlige forvaltning mulighed for at behandle personoplysninger, som myndigheden i øvrigt har lovligt adkomst til, til udvikling og anvendelse af AI-systemer for at understøtte myndighedens opgavevaretagelse efter anden lovgivning. Dette omfatter behandling af personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6, 9 og 10.

Behandling af personoplysninger er lovlig, hvis én af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra a-f, er opfyldt, herunder hvis behandling er nødvendig af hensyn til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller som led i myndighedsudøvelse (litra e).

Behandling i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, skal have et såkaldt supplerende retsgrundlag, som forpligter eller berettiger myndigheden til at udføre en bestemt myndighedsopgave. Det følger af forordningens artikel 6, stk. 3.

Behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af forordningens artikel 6, stk. 1, må kun foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandling har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder. Ethvert omfattende register over straffedomme må kun føres under kontrol af en offentlig myndighed.

Behandling af særlige kategorier af personoplysninger er som udgangspunkt forbudt, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 1. Dette forbud finder dog ikke anvendelse, bl.a. hvis behandling er nødvendig af hensyn til væsentlige samfundsinteresser på grundlag af EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret og står i rimeligt forhold til det mål, der forfølges, respekterer det væsentligste indhold af retten til databeskyttelse og sikrer passende og specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser, jf. litra g.

Som det fremgår af pkt. 1. til lovforslagets almindelige bemærkninger, er der gode muligheder forbundet med anvendelsen af AI-systemer i sagsbehandlingen – både i forhold til de anvendte ressourcer og i forhold til at øge kvaliteten. Det er derfor Digitaliseringsministeriets opfattelse, at behandling af personoplysninger nødvendiggøres af hensyn til formålet af væsentlig samfundsmæssig betydning.

Den foreslåede bestemmelse skal således anses for at udgøre det supplerende retsgrundlag for behandling i medfør af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, artikel 9, stk. 2, litra g, og artikel 10.

Ordlyden af bestemmelsen i databeskyttelsesforordningens artikel 9, stk. 2, litra g, om at sikre passende og specifikke foranstaltninger, peger i retning af, at der kan være tilfælde, hvor det er nødvendigt at fastlægge yderligere foranstaltninger ved lov end dem, som allerede følger af databeskyttelsesforordningen, for at sikre den registreredes grundlæggende rettigheder og interesser.

Endvidere er det ved behandlingen af oplysninger om strafbare forhold et krav, at behandlingen sker under iagttagelse af ”passende garantier”.

Det skal således, når et bestemt AI-system skal anvendes på et givent område, overvejes, om der er behov for yderligere foranstaltninger og i givet fald hvilke foranstaltninger, idet kravene og behovet må forventes at divergere fra område til område.

Vedkommende minister foreslår derfor at skulle kunne fastsætte de nødvendige specifikke foranstaltninger til et given AI-system efter behov.

At der efter bestemmelsen kan fastsættes nærmere regler, indebærer ikke, at der i hvert tilfælde skal fastsættes regler. Det vil således – ud fra en konkret

vurdering – kunne besluttes, at de krav, der eventuelt følger af anden gældende ret, er tilstrækkelige foranstaltninger.

3.1. Den registreredes rettigheder

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen med senere ændringer fastsætter i artikel 12-22 en række rettigheder for de registrerede. Det drejer sig f.eks. om den registreredes ret til indsigt (artikel 15) og den registreredes ret til sletning (artikel 17).

Et AI-system vil efter sin natur potentielt kunne medføre en begrænsning af den registreredes rettigheder, f.eks. hvis AI-systemets funktionsmåde vil kunne stille den registrerede dårligere i forhold til vedkommendes rettigheder, f.eks. i forhold til retten til indsigt eller sletning. Det skyldes, at AI-systemer ofte er kendetegnet ved komplekse datastrukturer, hvor oplysninger fra mange registrerede indgår i trænings- og modelleringsteknikker, der ikke nødvendigvis tillader adskillelse af den enkelte registreredes data. Det betyder, at den registreredes rettigheder, herunder f.eks. retten til indsigt og retten til sletning, i praksis kan være vanskelig – eller i visse tilfælde umulig – at opfylde, når oplysningerne først er integreret i et AI-system.

Der kan være konkrete AI-systemer, som efter sit formål ligger inden for rammerne af databeskyttelsesforordningens artikel 23, f.eks. hvis formålet med (udviklingen af) systemet i sidste ende er forebyggelse, efterforskning mv. Endvidere kan anvendelsen af et AI-system i sig selv efter omstændighederne kunne anses for at udgøre vigtige målsætninger i forbindelse med en medlemsstats generelle samfundsinteresser, f.eks. hvis effektiviseringsgevinsten ved at anvende et AI-system til løsningen eller understøttelsen af en myndighedsopgave er af en vis størrelse.

For at sikre, at hensynet til den registreredes rettigheder ikke i alle tilfælde indebærer, at et AI-system vil skulle indrettes på en sådan måde, at disse kan iagttages, hvilket enten vil være umuligt eller vil svække AI-systemets præcision, gives vedkommende minister mulighed for konkret at fastsætte undtagelser hertil.

Ved den foreslåede bestemmelse i § 4 fastsættes muligheden for at begrænse eller afvige fra andre af den registreredes rettigheder i databeskyttelsesforordningens artikel 12 og artikel 15-22. En undtagelse efter bestemmelsen i

§ 4 fastsættes af ressortministrene på eget ressortområde og kan alene indføres, såfremt en undtagelse er i overensstemmelse med databeskyttelsesforordningens artikel 23.

Endelig bemærkes det, at det forudsættes, at de øvrige krav i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven iagttages, når der behandles personoplysninger i medfør af de forslåede bestemmelser.

4. Ligestillingsmæssige konsekvenser

Det vurderes, at der foreligger en risiko for, at lovforslaget kan medføre potentielle negative ligestillingsmæssige konsekvenser. Det er nemlig en generel problematik, at AI-systemer kan indeholde automatiseringsbias.

Det følger bl.a. af præambelbetragtning nr. 67 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens) med senere ændringer, at bias f.eks. kan være en iboende del af de underliggende datasæt, navnlig når der anvendes historiske data, eller kan genereres, når systemerne implementeres under virkelige forhold. De resultater, der leveres af AI-systemer, kan påvirkes af sådanne iboende bias, som er tilbøjelige til gradvist at øges og derved videreføre og forstærke eksisterende forskelsbehandling, navnlig for personer, der tilhører bestemte sårbare grupper, herunder racemæssige eller etniske grupper.

Ved at give myndigheder i den offentlige forvaltning en bred adgang til at anvende AI-systemer til at understøtte varetagelsen af deres forvaltningsopgaver efter anden lovgivning, vil risikoen for, at borgere udsættes for forskelsbehandling på baggrund af de iboende bias i AI-systemerne, være til stede.

Det skal understreges, at der i dag eksisterer forskellig lovgivning både nationalt og efter EU-retten, som adresserer problematikken omkring ligestilling og bias i forbindelse med sagsbehandling i den offentlige forvaltning.

Det drejer sig bl.a. om Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF

(databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer, forordningen om kunstig intelligens, lovbekendtgørelse nr. 5 af 6. januar 2025 om ligestilling af kvinder og mænd (ligestillingsloven) og forvaltningsretten. Den relevante lovgivning opstiller ingen garantier for, at der ikke ved anvendelse af AI-systemer til sagsbehandling sker forskelsbehandling på baggrund af en iboende bias i AI-systemet, men fastsætter alene forskellige foranstaltninger med henblik på at begrænse og minimere risikoen for ligestillingsmæssige konsekvenser. Myndighederne skal derfor bl.a. selv konkret vurdere med afsæt i de relevante regelsæt, hvilke mitigerende foranstaltninger, som vil være relevante at implementere for at begrænse eventuel påvirkning fra bias i AI-systemet i forbindelse med beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger.

5. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Det bemærkes overordnet, at lovforslaget ikke indebærer forpligtigelser for det offentlige, idet det ikke indeholder en pligt for myndigheder i den offentlige forvaltning til at udvikle og anvende AI-systemer til varetagelse af deres opgaver efter anden lovgivning. Derfor medfører lovforslaget ikke økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser, som kan henføres til forpligtigelser, der følger af lovforslaget.

Det bemærkes dog, at tilrettelæggelsen af AI-systemer kan have økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for myndigheder i den offentlige forvaltning, som vælger at anvende AI-systemer til at understøtte deres opgavevaretagelse efter anden lovgivning. Dette omfatter både staten, regionerne og kommunerne.

Ved at give myndigheder i den offentlige forvaltning hjemmel til at udvikle og anvende AI-systemer, der behandler personoplysninger, som led i deres opgavevaretagelse efter anden lovgivning, vurderes det, at myndighederne kan opnå effektiviseringsgevinster og frigive tid til kerneopgaven. Dette beror på, at AI-systemer vil kunne frigive tid ved særligt at understøtte områder med hyppige og ensartede sager og processer. Dette kunne f.eks. være tjek og indsamling af dokumentation i sagsbehandlingen, udarbejdelse af referater eller lignende. Samtidig vil en generel databeskyttelsesretlig hjemmel, som tilvejebringes i dette lovforslag medføre, at myndigheder i den offentlige forvaltning i mindre grad forventes at have behov for at indkøbe ekstern bistand for at afklare rammerne for, hvornår og i hvilket omfang de må anvende AI-systemer i deres opgavevaretagelse.

Lovforslaget kan medføre økonomiske omkostninger for de myndigheder, som vælger at udvikle og anvende AI-systemer. Det bemærkes dog, at lovforslaget ikke indebærer forpligtigelser for myndigheder i den offentlige forvaltning til at udvikle og anvende AI-systemer, hvorfor eventuelle økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser ikke kan henføres til forpligtigelser, der følger af lovforslaget. Omkostningerne forbundet med udvikling og anvendelse af AI-systemer kan tage form af implementeringsomkostninger forbundet med evt. indkøb, træning og implementering af AI-systemer i drift. Dertil kan der være omkostninger relateret til oplæring af medarbejdere og løbende vedligehold af AI-systemer. Det vurderes, at disse omkostninger vil være højest i begyndelsen af implementeringsprocessen, hvorefter de vil blive opvejet af de ovennævnte gevinster ved anvendelse af AI-systemer i myndighedernes opgavevaretagelse.

For så vidt angår lovforslagets bemyndigelsesbestemmelser i § 3, stk. 2, og § 4, vil der i forbindelse med udstedelsen af eventuelle bekendtgørelser blive foretaget en vurdering af eventuelle økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige.

Lovforslaget er udarbejdet under hensyntagen til principperne for digitaliseringsklar lovgivning. Det er formålet med lovforslaget at understøtte og øge muligheden for, at myndigheder i den offentlige forvaltning kan gøre brug af AI-systemer i deres opgavevaretagelse.

Lovforslaget overholder princip 1 om enkle og klare regler ved at blive fremsat som en ny hovedlov, der tilvejebringer et generelt hjemmelsgrundlag for udvikling og anvendelse af AI-systemer, der behandler personoplysninger ved myndigheders opgavevaretagelse. Samtidig bygger lovforslaget på entydige og konsistente begreber samt en klar afgrænsning af, hvilke aktører bestemmelserne retter sig mod.

I tilknytning til princip 2 om digital kommunikation bemærkes, at lovforslaget ikke indeholder regler, der stiller krav om obligatorisk digital kommunikation mellem borgere og virksomheder og myndigheder i den offentlige forvaltning. Det kan blive nødvendigt for myndigheder at oplyse borgere om behandling af deres personoplysninger ved udvikling og anvendelse af AI-systemer. Denne kommunikation vil dog afhænge af den enkelte myndighed og de konkrete AI-systemer, hvorfor det ikke er muligt at opstille generelle regler om digital kommunikation i lovforslaget.

Lovforslaget overholder princip 3 om automatisering ved at tilvejebringe hjemmel til, og derved gøre det lettere, at anvende AI-systemer til beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger. Dette vil muliggøre delvis automatisering af myndigheders opgaveløsning under hensyntagen til relevante regler og krav. Hermed understøttes både brugen af selvstændige AI-systemer og AI-systemer, som er indlejret i andre systemer, som myndighederne gør brug af i deres opgavevaretagelse.

Lovforslaget overholder princip 4 om ensartede begreber og genbrug af data ved for det første at genanvende begrebsdefinitioner fra EU-reguleringen og relevant national lovgivning. For det andet lægger lovforslaget ikke op til at indsamle data, og det understøtter i stedet myndigheders brug af den data, de allerede besidder, til udvikling og anvendelse af AI-systemer.

Lovforslaget adresserer ikke princip 5 om sikker håndtering af data. I relation til princip 5 skal det imidlertid fremhæves, at vedkommende minister skal fastsætte specifikke foranstaltninger i de tilfælde, hvor særlige kategorier af personoplysninger behandles, eller hvor myndigheder anser det for nødvendigt at fravige fra den registreredes rettigheder i databeskyttelsesforordningen, såfremt yderligere specifikke foranstaltninger er påkrævede efter databeskyttelsesretten.

Princip 6 om anvendelse af offentlig infrastruktur vurderes ikke at være relevant, idet der på nuværende tidspunkt ikke eksisterer offentlig infrastruktur på lovforslagets anvendelsesområde.

Endelig vurderes princip 7 om forebyggelse af snyd og fejl ikke at være relevant i relation til dette lovforslag. Hertil bør bemærkes, at det som følge af lovforslaget vil være muligt for vedkommende minister at udstede bekendtgørelser, som inden for bestemte områder vil tillade brugen af AI-systemer i f.eks. kontroløjemed eller til udarbejdelse af risikoscorer, som kan understøtte forebyggelse af snyd og fejl.

6. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget har været sendt til Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR), der på det foreliggende grundlag har vurderet, at lovforslaget ikke medfører økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Lovforslaget indeholder dog bemyndigelser til udstedelse af bekendtgørelser, som potentielt kan medføre administrative konsekvenser. Der vil i forbindelse med udstedelsen af bekendtgørelser blive foretaget en vurdering af eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

7. Administrative konsekvenser for borgerne

Det vurderes, at lovforslaget både har positive og potentielt negative administrative konsekvenser for borgerne.

Ved at give myndigheder i den offentlige forvaltning adgang til at bruge AI-systemer til beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger, må det forventes, at sagsbehandlingstiderne i forvaltningen vil blive forkortet. Dette er positivt for borgerne, der bl.a. får lettere og hurtigere adgang til relevante forvaltningsmæssige afgørelser i deres sager. Samtidig kan brugen af AI-systemer, der er trænet til at håndtere konkrete sager efter specifikke parametre, sikre en større ensartethed ved udfaldet af sager. Dette kan være med til at understøtte, at borgerne behandles ens samt at bidrage til højere kvalitet i sager.

Med lovforslagets § 4 indføres der en bemyndigelsesbestemmelse, der giver ressortministrene mulighed for at indføre begrænsninger i den registreredes rettigheder. Såfremt ressortministrene på baggrund af bemyndigelsesbestemmelsen vælger at indføre begrænsninger i den registreredes rettigheder, kan dette medføre et indgreb i borgernes retssikkerhed, herunder særligt i forhold til retten til indsigt og sletning efter artikel 15 og artikel 17 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer.

Det bemærkes desuden, at der ved brug af AI-systemer i forbindelse med sagsbehandling, kan være en potentiel risiko for, at borgere udsættes for forskelsbehandling, grundet muligheden for underliggende bias i AI-systemet. Denne potentielle risiko vil dog kunne blive mitigeret efter anden lovgivning, hvoraf der følger en række forskellige forpligtigelser herfor. Der henvises i den forbindelse til de almindelige bemærkninger pkt. 4. om ligestillingsmæssige konsekvenser.

8. Klimamæssige konsekvenser

Det vurderes, at lovforslaget kan have klimamæssige konsekvenser, hvis omfang dog ikke på nuværende tidspunkt kan fastlægges nærmere. Lovforslagets potentielle anvendelsesområde er bredt, og det er endnu ikke

afklaret, i hvilket omfang og i hvilke sammenhænge lovforslaget forventes anvendt i praksis.

De klimamæssige konsekvenser vil endvidere afhænge af en række faktorer, herunder typen af det konkrete AI-system, AI-systemets udvikling og anvendelse, dets energiforbrug samt antallet af brugere. På denne baggrund vurderes det ikke muligt på nuværende tidspunkt at foretage en nærmere beskrivelse eller kvantificering af de klimamæssige konsekvenser.

9. Miljø- og naturmæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljø- og naturmæssige konsekvenser.

10. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget giver anledning til flere overvejelser i relation til EU-retten.

For så vidt angår overvejelser i relation til lovforslagets forhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer og lovbekendtgørelse nr. 289 af 8. marts 2024 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), henvises til lovforslagets pkt. 3. i de almindelige bemærkninger om forholdet til databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven.

Lovforslaget giver derudover anledning til overvejelser i relation til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens) med senere ændringer.

Forordningen om kunstig intelligens regulerer omsætning, ibrugtagning og anvendelse af AI-systemer. Visse typer af AI-systemer, som vil være dækket af denne lov, skal leve op til krav og forpligtelser, som følger af forordningen om kunstig intelligens.

Forordningen om kunstig intelligens trådte i kraft den 1. august 2024, men reglerne heri finder trinvist anvendelse frem mod 2027. Det indebærer, at AI-systemer, der kan klassificeres som højrisiko efter forordningen om

kunstig intelligens, derfor ikke vil være omfattet af de forpligtelser, der følger af den benævnte risikoklassificering, på det tidspunkt, hvor dette lovforslag forventes at træde i kraft.

I forordningen om kunstig intelligens defineres en række begreber, der omhandler udvikling og anvendelse af AI-systemer, jf. forordningens artikel 3. I lovforslagets § 2 foreslås det, at der opereres med allerede kendte og harmoniserede begreber bl.a. i overensstemmelse med forordningen om kunstig intelligens.

Visse AI-systemer kategoriseres efter forordningen om kunstig intelligens, som højrisiko-AI-systemer. AI-systemer der anvendes af myndigheder i den offentlige forvaltning kan hertil i særlige tilfælde kategoriseres som højrisiko efter bilag III, nr. 5) i forordningen om kunstig intelligens, i forbindelse med vurdering af adgang og benyttelse af væsentlige private tjenester og væsentlige offentlige tjenester og ydelser.

Det følger af præambelbetragtning nr. 58 i forordningen om kunstig intelligens, at de væsentlige offentlige bistandsydelser og tjenester, der er omfattet af bilag III, nr. 5), må forstås som sundhedstjenester, socialsikringsydelser, sociale tjenester, der yder beskyttelse i tilfælde af barsel, sygdom, arbejdsulykker, afhængighed eller alderdom og tab af beskæftigelse samt social bistand og boligstøtte. Der tages i vurderingen hensyn til, at ansøgere af sådanne ydelser og tjenester typisk vil være afhængige af disse og befinder sig i en sårbar situation i forhold til de ansvarlige myndigheder. Det er dermed betydelig afgrænset, hvad der må forstås som en "væsentlig offentlig tjeneste eller ydelse".

Det følger desuden af artikel 6, stk. 3, i forordningen om kunstig intelligens, at uanset stk. 2, betragtes et AI-system, der er omhandlet i bilag III, ikke som højrisiko, hvis det ikke udgør en væsentlig risiko for skade på sundheden, sikkerheden eller fysiske personers grundlæggende rettigheder, herunder ved ikke i væsentlig grad at påvirke resultatet af beslutningstagning.

Det forventes dermed kun at være i et begrænset omfang, at AI-systemer, der udvikles og anvendes af myndigheder i den offentlige forvaltning, vil være omfattet af reglerne om højrisiko-AI-systemer.

Såfremt det vurderes, at et AI-system, der anvendes af myndigheder i den offentlige forvaltning, kan klassificeres som et højrisiko-AI-system, skal de relevante forpligtelser i kapitel III i forordningen om kunstig intelligens efterleves.

UDKAST

Det gøres hertil bemærket, at visse AI-systemer vil være underlagt gennem-sigtighedsforpligtelser. Hertil kan offentlige myndigheder være underlagt krav om at sikre AI-færdigheder blandt deres medarbejdere, såfremt AI-sy-stemer anvendes eller udvikles.

Det bemærkes, at lovforslaget ikke tilsigter at foretage undtagelser fra eller begrænsninger i denne ret.

11. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra [den 12. februar 2026 til den 2. marts 2026 (18 dage)] været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.:

3F, Advokatsamfundet, AE – Arbejderbevægelsen Erhvervsråd, Akademi-kerne, ATP, Cybersikkerhedsrådet, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Dansk IT, Danske Advokater, Danske Handicaporganisationer, Danske Iværksættere, Danske Regioner, Danske Universiteter, DANVA, Dataetisk Råd, Datatilsynet, Den Danske Dommerforening, Det Centrale Handicapråd, Digital Lead, DIRA (Dansk Robot Netværk), Domstolsstyrelsen, Erhvervshus Fyn, Erhvervshus Hovedstaden, Erhvervshus Midtjylland, Erhvervshus Nordjylland, Erhvervshus Sjælland, Erhvervshus Sydjylland, F&P, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), FDIH, Finans Danmark, FOA, Forbrugerrådet Tænk, Fonden Dansk Standard, FSR, Green Power Denmark, GTS-foreningen, HK Danmark, IBIZ-center, Ingeniørforeningen IDA, Institut for menneskerettigheder, IT-Branchen, IT-Politisk Forening, KL, KMD, KOMBIT, Landbrug og Fødevarer, MADE, Microsoft Danmark, Nets DanID, NNIT, Odense Robotics, Prosa, Psykiatrifonden, Rigsrevisionen, Rådet for Digital Sikkerhed, Rådet for Socialt Udsatte, SMV Danmark, TEKNIQ, Teleindustrien og Ældresagen.

12. Sammenfattende skema		
	Positive konsekvenser/mindre-udgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/hvis nej, anfør »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Der forventes positive konsekvenser, såfremt myndigheder i den offentlige forvaltning vælger at udvikle og anvende AI-systemer ved behandling af	Der forventes negative konsekvenser, såfremt myndigheder i den offentlige forvaltning vælger at udvikle og anvende AI-systemer ved behandling af personoplysninger til deres opgavevaretagelse efter anden lovgivning.

UDKAST

	personoplysninger til deres opgavevaretagelse efter anden lovgivning.	Udgifterne vil primært være forbundet med evt. indkøb, træning og implementering af AI-systemer i drift.
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Der forventes positive implementeringskonsekvenser, såfremt myndigheder i den offentlige forvaltning vælger at udvikle og anvende AI-systemer ved behandling af personoplysninger i forbindelse med deres opgavevaretagelse efter anden lovgivning. Det indebærer, at myndigheder i den offentlige forvaltning kan opnå betydelige effektiviseringsgevinster og frigive tid til kerneopgaver.	Der forventes negative implementeringskonsekvenser, såfremt myndigheder i den offentlige forvaltning vælger at udvikle og anvende AI-systemer ved behandling af personoplysninger i forbindelse med deres opgavevaretagelse efter anden lovgivning. Der må forventes implementeringskonsekvenser relateret til oplæring af medarbejdere og løbende vedligehold af AI-systemer. Det vurderes, at disse omkostninger vil være højest i begyndelsen af implementeringsprocessen, hvorefter de vil blive opvejet af effektiviseringsgevinster ved anvendelse af AI-systemer i myndighedernes opgavevaretagelse.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Der forventes positive konsekvenser for borgerne ved hurtigere sagsbehandlingstid, samt bidrage til kvaliteten i afgørelser såfremt muligheden for at udvikle eller anvende AI-systemer udnyttes.	Der forventes potentielle negative konsekvenser for borgerne, såfremt muligheden for at gøre undtagelse til den registreredes rettigheder udnyttes af ressortministrene i senere bekendtgørelser.

UDKAST

Klimamæssige konsekvenser	Ingen	I et uvist omfang forventes der at kunne være klimamæssige konsekvenser.
Miljø- og naturmæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget vil være et supplerende retsgrundlag for behandling af personoplysninger ved brug af AI-systemer i overensstemmelse med artikel 6, stk. 3, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen).	
Er i strid med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering (der i relevant omfang også gælder ved implementering af ikke-erhvervsrettet EU-regulering) (sæt X)	Ja	Nej X

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Det fremgår af § 1, stk. 1 og 2, i lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 om forvaltningsloven, at anvendelsesområdet for forvaltningsloven omfatter en præcis og bred definition på, hvilke myndigheder og organisationer der bør anses som en del af den offentlige forvaltning. Derudover kan vedkommende minister efter forhandling med justitsministeren fastsætte regler om, at forvaltningsloven helt eller delvist skal gælde for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger m.v., på eget område, efter forvaltningslovens § 1, stk. 3.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.1. om gældende ret for nærmere om forvaltningslovens anvendelsesområde.

Det foreslås i § 1, stk. 1, at denne lov gælder for alle dele af den offentlige forvaltning, jf. forvaltningslovens § 1, stk. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil indebære, at begreberne i lovforslaget om den offentlig forvaltning vil være harmoniseret med dansk lovgivning i øvrigt.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at bestemmelsen bygger på eksisterende dansk ret og opererer med etablerede begreber. Hertil medfører bestemmelsen, at lovforslaget vil finde anvendelse på samtlige myndigheder, der udøver offentlig virksomhed efter forvaltningsloven.

Det foreslås i stk. 2, nr. 1, at i overensstemmelse med forvaltningslovens § 1, stk. 2, gælder denne lov desuden for al virksomhed, der udøves af selvejende institutioner, foreninger, fonde m.v., der er oprettet ved lov eller i henhold til lov.

Den foreslåede bestemmelse vil omhandle alle former for virksomhed, der udøves af selvejende institutioner, foreninger, fonde m.v., der er oprettet ved lov eller i henhold til lov.

Endvidere vil den foreslåede bestemmelse være udtryk for en lovfæstelse af gældende ret, da de pågældende selvejende institutioner m.v. er omfattet af den gældende forvaltningslov, idet de henregnes til den offentlige forvaltning.

Det foreslås i stk. 2, *nr. 2*, at i overensstemmelse med forvaltningslovens § 1, stk. 2, gælder denne lov desuden for al virksomhed, der udøves af selvejende institutioner, foreninger, fonde, m.v., der er oprettet på privatretligt grundlag, og som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, intensivt offentligt tilsyn og intensiv offentlig kontrol.

Den foreslåede bestemmelse vil omhandle alle former for virksomheder, der udøves af selvejende institutioner, foreninger, fonde, m.v., der er oprettet på privatretligt grundlag, og som udøver offentlig virksomhed af mere omfattende karakter og er undergivet intensiv offentlig regulering, intensivt offentligt tilsyn og intensiv offentlig kontrol.

Endvidere vil den foreslåede bestemmelse medføre en afgrænsning af begrebet ”offentlig virksomhed”, som vil have en mere omfattende karakter end bestemmelsens nr. 1, og både kan sigte til afgørelsesvirksomhed og til virksomhed, der traditionelt betragtes som faktisk forvaltningsvirksomhed.

Ved vurderingen heraf, vil der bl.a. kunne blive lagt vægt på, om institutionen helt eller delvist er offentligt finansieret, om institutionen er undergivet statslig revision, om det offentlige har adgang til at udpege bestyrelsesmedlemmer, om det offentlige har adgang til at ansætte den daglige leder af institutionen, om det offentlige har instruktionsbeføjelse over for institutionen, om det offentlige skal godkende institutionens vedtægter, om det offentlige eventuelt yder sekretariatsbistand til institutionen, om det offentlige overtager institutionens rettigheder og forpligtelser, hvis den nedlægges, om det offentlige skal godkende institutionens regnskaber, og om institutionens drift og virksomhed er reguleret detaljeret ved regler og retningslinjer udstedt af det offentlige.

Det foreslås i § 1, *stk. 3*, at denne lov gælder desuden for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger m.v., efter anden lovgivning og regler i overensstemmelse med forvaltningslovens § 1, stk. 3.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at loven hertil vil gælde for nærmere angivne selskaber, institutioner, foreninger m.v., hvis udgifterne ved deres virksomhed overvejende dækkes af statslige, regionale eller kommunale midler, eller i det omfang de ved eller i henhold til lov har fået tillagt beføjelse til at træffe afgørelser på det offentliges vegne.

Endvidere vil den foreslåede bestemmelse sikre, at lovforslaget tillige vil dække virksomheder og institutioner, der overvejende dækkes af statslige,

regionale eller kommunale midler. Der vil herunder kunne være tale om direkte tilskud, medlemsbidrag eller egentlige betalinger for modydelser.

Der henvises generelt til de almindelige bemærkninger pkt. 2.1.2. om digitaliseringsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning.

Til § 2

En række af definitionerne i lovforslaget vil skulle fortolkes i overensstemmelse med allerede gældende ret, herunder harmoniserede begreb efter EU-retten.

Det fremgår af artikel 3, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens) med senere ændringer, at der ved et "AI-system" forstås: "et maskinbaseret system, som er udformet med henblik på at fungere med en varierende grad af autonomi, og som efter idriftsættelsen kan udvise en tilpasningsevne, og som til eksplicite eller implicite mål af det input, det modtager, udleder, hvordan det kan generere output såsom forudsigelser, indhold, anbefalinger eller beslutninger, som kan påvirke fysiske eller virtuelle miljøer".

Det fremgår af artikel 3, nr. 11, i forordningen om kunstig intelligens, at der ved "ibrugtagning" forstås: "levering af et AI-system til anvendelse for første gang enten direkte til idriftsætteren eller til egen brug i Unionen i overensstemmelse med dets tilsigtede formål".

Det fremgår af artikel 4, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer, at der ved "personoplysninger" forstås: "enhver form for information om en identificerbar fysisk person ("den registrerede"); ved identificerbar fysisk person forstås en fysisk person, der direkte eller indirekte kan identificeres, navnlig ved en identifikator som f.eks. et navn, et identifikationsnummer, lokaliseringsdata, en onlineidentifikator eller et eller flere elementer, der er særlige for denne fysiske persons fysiske,

fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet”.

Derudover fremgår det af artikel 4, nr. 2, i databeskyttelsesforordningen, at der ved ”behandling” forstås: ”enhver aktivitet eller række af aktiviteter — med eller uden brug af automatisk behandling — som personoplysninger eller en samling af personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, organisering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, genfindning, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring, begrænsning, sletning eller tilintetgørelse”.

Det foreslås i § 2, *nr. 1*, at der i denne lov forstås ved et ”AI-system”: ”et maskinbaseret system, som er udformet med henblik på at fungere med en varierende grad af autonomi, og som efter idriftsættelsen kan udvise en tilpasningsevne, og som til eksplicite eller implicite mål af det input, det modtager, udleder, hvordan det kan generere output såsom forudsigelser, indhold, anbefalinger eller beslutninger, som kan påvirke fysiske eller virtuelle miljøer”.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at hjemlen i lovforslaget til myndigheder i den offentlige forvaltnings behandling af personoplysninger ved brug af kunstig intelligens afgrænses til at omfatte kunstig intelligens, der udgør et AI-system efter legaldefinitionen i artikel 4, nr. 1, i forordningen om kunstig intelligens.

Med den foreslåede bestemmelse vil lovforslaget således operere med en definition af kunstig intelligens, som allerede eksisterer i lovgivningen og et begreb, som er harmoniseret på EU-plan.

EU-Kommissionen har på dens hjemmeside i februar 2025 udgivet retningslinjer (Kommissionens retningslinjer for definition af et AI-system som fastlagt i forordning (EU) 2024/1689 (forordningen om kunstig intelligens)), der nærmere uddyber, hvordan begrebet ”AI-system” skal forstås og fortolkes i praksis. Definitionen i lovforslaget vil derfor skulle fortolkes i overensstemmelse hermed, samt efter gældende retspraksis fra bl.a. EU-Domstolen og administrativ praksis på området m.v.

Det foreslås i § 2, *nr. 2*, at i denne lov forstås ved ”personoplysninger”: ”enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (»den registrerede«); ved identificerbar fysisk person forstås en

fysisk person, der direkte eller indirekte kan identificeres, navnlig ved en identifikator som f.eks. et navn, et identifikationsnummer, lokaliseringsdata, en onlineidentifikator eller et eller flere elementer, der er særlige for denne fysiske persons fysiske, fysiologiske, genetiske, psykiske, økonomiske, kulturelle eller sociale identitet”.

Med den foreslåede bestemmelse vil lovforslaget operere med det samme personoplysningsbegreb, som allerede følger af databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 1. Lovforslaget vil derfor anvende et velkendt begreb, der allerede eksisterer i praksis samt et begreb, som er harmoniseret på EU-plan.

Begrebet ”personoplysninger” vil derfor skulle fortolkes i overensstemmelse med gældende ret, dvs. efter retspraksis og administrativ praksis på området, herunder efter afgørelser fra EU-Domstolen samt efter Datatilsynets praksis m.v.

Det foreslås i § 2, *nr. 3*, at i denne lov forstås ved ”behandling”: ”enhver aktivitet eller række af aktiviteter, med eller uden brug af automatisk behandling, som personoplysninger eller en samling af personoplysninger gøres til genstand for, f.eks. indsamling, registrering, organisering, systematisering, opbevaring, tilpasning eller ændring, genfindning, søgning, brug, videregivelse ved transmission, formidling eller enhver anden form for overladelse, sammenstilling eller samkøring, begrænsning, sletning eller tilintetgørelse”.

Med den foreslåede bestemmelse vil lovforslaget operere med det samme behandlingsbegreb, som allerede følger af databeskyttelsesforordningens artikel 4, nr. 2. Lovforslaget vil derfor anvende et velkendt begreb, der allerede eksisterer i praksis samt et begreb, som er harmoniseret på EU-plan.

Begrebet ”behandling” vil derfor skulle fortolkes i overensstemmelse med gældende ret, dvs. efter retspraksis og administrativ praksis på området, herunder efter afgørelser fra EU-Domstolen samt efter Datatilsynets praksis m.v.

Det foreslås i § 2, *nr. 4*, at i denne lov forstås ved ”beslutningsstøtte”: ”enhver form for forslag eller anbefaling til afgørelser eller tiltag overfor den registrerede, som er genereret af et AI-system, og som en fysisk person inddrager i den samlede faglige vurdering, som ligger til grund for afgørelsen

eller tiltaget, uden at AI-systemet selv træffer afgørelse eller iværksætter tiltaget”.

Den foreslåede bestemmelse vil fastlægge rammerne for forståelsen af begrebet ”beslutningsstøtte” i loven. Der findes ikke, som tilfældet er med en række af de øvrige definitioner i lovforslaget, en legaldefinition af, hvad der forstås ved ”beslutningsstøtte”.

Begrebet vil omfatte situationer, hvor f.eks. en sagsbehandler i den offentlige forvaltning anvender et AI-system, som et redskab til at understøtte den faglige vurdering i forbindelse med afgørelser eller tiltag over for fysiske personer. Det vil f.eks. kunne være ved at forberede en sag helt eller delvist, herunder ved at komme med forslag til afgørelser, forudsigelser eller anbefalinger vedrørende sagen, som en sagsbehandler herefter kan anvende som støtte, når sagsbehandleren skal træffe den endelige afgørelse i sagen.

Det bemærkes i den forbindelse, at beslutningsstøtte, som sker i forbindelse med brugen af et AI-system, som udgangspunkt i en eller anden grad vil involvere en evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger, idet AI-systemet netop er tiltænkt at evaluere bestemte personlige forhold vedrørende en borger, dvs. drage konklusioner på baggrund af et input. Udtrykket ”evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger” vil skulle fortolkes i overensstemmelse med artikel 4, nr. 4, i databeskyttelsesforordningen.

Endelig bemærkes det, at ”beslutningsstøtte” efter den foreslåede bestemmelse ikke vil omfatte tilfælde, hvor afgørelser eller tiltag træffes automatisk og udelukkende på grundlag af forslag eller anbefalinger genereret af et AI-system, dvs. uden involvering af en fysisk person i form af kontrol og eftersyn. Afgørelsen eller tiltaget vil således fortsat skulle bero på en individuel og konkret vurdering foretaget af en fysisk person.

I forhold til grænsen mellem, hvornår der vil være tale om beslutningsstøtte eller automatisk sagsbehandling, dvs. i forhold til graden af menneskelig involvering, må det forventes, at fremtidig retspraksis vil bidrage til at præcisere, hvilken grad af menneskelig involvering der kræves for, at anvendelsen af et AI-system kan anses som beslutningsstøtte og ikke automatiseret sagsbehandling, f.eks. efter databeskyttelsesforordningens artikel 22 om automatiske individuelle afgørelser, herunder profilering.

UDKAST

Det foreslås i § 2, *nr. 5*, at i denne lov forstås ved ”udvikling”: ”enhver aktivitet der bidrager til udviklingen af et AI-system, herunder skabelse, træning, afprøvning og validering”.

Den foreslåede bestemmelse vil fastlægge rammerne for forståelsen af begrebet ”udvikling” i loven. Der findes ikke, som tilfældet er med en række af de øvrige definitioner i lovforslaget, en legaldefinition af, hvad der forstås ved ”udvikling”.

Begrebet vil omfatte enhver aktivitet, som bidrager til udviklingen og skabelsen af et AI-system, f.eks. aktiviteter vedrørende design og kodning af AI-systemet, bearbejdelse af data, træning og evaluering af AI-systemets virkemåde.

I udviklingsfasen trænes et AI-system typisk ved brug af udvalgte datasæt (”træningsdata”) til at identificere bestemte mønstre. Systemet bliver derved i stand til at identificere de samme mønstre, når systemet i driftsfasen modtager input i form af nye data. Ved at analysere disse data kan systemet generere output i form af f.eks. indhold, forudsigelser, anbefalinger eller beslutninger baseret på sandsynligheden for, at et kendt mønster optræder i de nye datasæt.

Begrebet vil også omfatte lignende aktiviteter, der foretages efter, AI-systemet er taget i brug i forbindelse med den enkelte myndigheds varetagelse af forskellige myndighedsopgaver, herunder gentræning og videreudvikling. Udvikling og anvendelse af et AI-system vil således typisk være en iterativ proces bestående af en række faser, der ikke nødvendigvis sker i en bestemt rækkefølge. Der vil i praksis derfor godt kunne være en mere flydende overgang mellem begrebet ”udvikling” og begrebet ”anvendelse”, hvorfor de forskellige faser i AI-systemets livscyklus kan være svære at adskille. Det skal dog understreges, at lovforslaget både vil omfatte udvikling og anvendelse af et AI-system, hvorfor det ikke vil være et krav efter dette lovforslag, at myndigheden konkret kan angive, hvilken fase af AI-systemets livscyklus der er tale om.

Det foreslås i § 2, *nr. 6*, at i denne lov forstås ved ”anvendelse”: ”enhver anvendelse af et AI-system, herunder drift, efter det er taget i brug.

Den foreslåede bestemmelse vil fastlægge rammerne for forståelsen af begrebet ”anvendelse” i loven. Der findes ikke, som tilfældet er med en række

af de øvrige definitioner i lovforslaget, en legaldefinition af, hvad der forstås ved ”anvendelse”.

Begrebet vil omfatte enhver aktivitet, som vedrører anvendelsen af et AI-system, herunder f.eks. i forbindelse med varetagelsen af en myndigheds sagsbehandling og andre forvaltningsopgaver, efter AI-systemet er taget i brug.

Det bemærkes, at ”udvikling” og ”anvendelse” af et AI-system typisk vil være en iterativ proces bestående af en række faser, der ikke nødvendigvis sker i en bestemt rækkefølge. Der vil i praksis derfor godt kunne være en mere flydende overgang mellem begrebet ”udvikling” og begrebet ”anvendelse”, hvorfor de forskellige faser i AI-systemets livscyklus kan være svære at adskille. Det skal dog understreges, at lovforslaget både vil omfatte udvikling og anvendelse af et AI-system, hvorfor det ikke vil være et krav efter dette lovforslag, at myndigheden konkret kan angive, hvilken fase af AI-systemets livscyklus der er tale om.

Begrebet ”anvendelse” vil i øvrigt skulle forstås således, at AI-systemet på dette tidspunkt vil være blevet ibrugtaget efter artikel 3, nr. 11, i forordningen om kunstig intelligens om ”ibrugtagning” af et AI-system. Hvorved forstås: ”levering af et AI-system til anvendelse for første gang enten direkte til idriftsætteren eller til egen brug i Unionen i overensstemmelse med dets tilsigtede formål”.

Til § 3

Der findes i dag ikke generel regulering, der giver myndigheder i den offentlige forvaltning hjemmel til at udvikle og anvende af AI-systemer ved behandling af personoplysninger med henblik på at understøtte disse myndigheder i den offentlige forvaltnings opgavevaretagelse efter anden lovgivning. Der ses dog lignende hjemmel ved behandling af personoplysninger på visse områder i sektorlovgivningen.

Det følger af § 28 i lovbekendtgørelse nr. 289 af 8. marts 2024 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), at myndigheder i den offentlige forvaltning ved udarbejdelse af lovforslag, bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsforskrifter, der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, skal indhente en udtalelse fra Datatilsynet.

Der henvises generelt til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.1. om gældende ret vedrørende databeskyttelsesrettens krav om et supplerende retsgrundlag, jf. artikel 6, stk. 3 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer.

Det foreslås i § 3, *stk. 1*, at myndigheder inden for den offentlige forvaltning kan udvikle og anvende AI-systemer, herunder gøre brug af beslutningsstøtte, på baggrund af personoplysninger, myndigheden behandler, for at understøtte myndighedens opgavevaretagelse efter anden lovgivning.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at myndigheder indenfor den offentlige forvaltning har et supplerende nationalt retsgrundlag til behandling af personoplysninger ved udvikling og anvendelse af AI-systemer til brug for bl.a. beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger. Et supplerende retsgrundlag er nødvendigt for, at myndigheder i den offentlige forvaltning lovligt kan behandle personoplysninger i disse tilfælde, efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 3.

Det betyder samtidig, at den enkelte myndighed herefter ikke vil skulle foretage en selvstændig vurdering af, om den eksisterende relevante sektorlovgivning har den fornødne klarhed til at udgøre et supplerende retsgrundlag efter artikel 6, stk. 3, i databeskyttelsesforordningen.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke give hjemmel til, at myndigheder i den offentlige forvaltning kan udvikle og anvende AI-systemer med henblik på automatiseret sagsbehandling, herunder at træffe automatiske afgørelser. Bestemmelsen vil derfor være afgrænset til, at myndigheder i den offentlige forvaltning kan udvikle og anvende AI-systemer i forbindelse med beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger. I forhold til grænsen mellem, hvornår der er tale om beslutningsstøtte eller automatisk sagsbehandling, dvs. i forhold til graden af menneskelig involvering, må det forventes, at fremtidig retspraksis vil bidrage til at præcisere, hvilken grad af menneskelig involvering der kræves for, at anvendelsen af et AI-system vil kunne anses som beslutningsstøtte og ikke automatiseret sagsbehandling, f.eks. efter databeskyttelsesforordningens artikel 22 om automatiske individuelle afgørelser, herunder profilering.

Den foreslåede bestemmelse vil alene omfatte myndigheder i den offentlige forvaltnings udvikling og anvendelse af "AI-systemer". Hermed vil der blive sikret harmonisering med anden lovgivning, herunder efter artikel 3, nr. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2024/1689 af 13. juni 2024 om harmoniserede regler for kunstig intelligens og om ændring af forordning (EF) nr. 300/2008, (EU) nr. 167/2013, (EU) nr. 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 og (EU) 2019/2144 samt direktiv 2014/90/EU, (EU) 2016/797 og (EU) 2020/1828 (forordningen om kunstig intelligens) med senere ændringer, hvor dette begreb allerede er kendt.

Herudover vil bestemmelsen omfatte "udvikling og anvendelse" af de ovenfor nævnte AI-systemer. Det bemærkes, at der ved udvikling og anvendelse skal forstås samtlige nødvendige trin i AI-systemets livscyklus, herunder afprøvning, test, anvendelse, gentræning og videreudvikling.

At bestemmelsen omfatter "udvikling" vil medføre, at personoplysninger vil kunne anvendes som del af et AI-systems træningsdata. Data vil derfor kunne anvendes til at træne løsningen i at identificere mønstre, der er relevante for løsningens endelige opgave. Til dette vil der f.eks. kunne anvendes data fra myndighedens historiske og lukkede sager.

At bestemmelsen omfatter "anvendelse" vil medføre, at personoplysninger vil kunne indføres i AI-systemet med henblik på at modtage et genereret output i form af indhold, forudsigelser, anbefalinger eller beslutninger, baseret på sandsynligheden for, at et kendt mønster optræder i det nye datasæt. Til dette vil personoplysninger i forbindelse med aktive sager kunne blive anvendt.

I forbindelse med udvikling og anvendelse af et AI-system vil personoplysninger være relevante i sammenspil med hinanden. Personoplysninger i nye sager vil nemlig, når de indføres i AI-systemet, blive sammenholdt med det træningsdatasæt, hvori tidligere indsamlede personoplysninger er indgået. Et AI-system vil kunne generere det nødvendige output på baggrund af de sammenholdte datapunkter.

Den foreslåede bestemmelse vil omfatte anvendelse af AI-systemer til myndigheder i den offentlige forvaltnings "opgavevaretagelse". Opgavevaretagelsen vil omfatte alle de aktiviteter, som er omfattet af de allerede fastlagte og afgrænsede regler i sektorlovgivningen, som myndigheder i den

offentlige forvaltning udfører sine opgaver med hjemmel i. Opgavevaretagelsen vil både kunne omfatte afgørelser og tiltag, men også anden forvaltningsvirksomhed og sagsbehandling, der ikke sker med henblik på at træffe en afgørelse. Det essentielle ved forståelsen af ”opgavevaretagelse” er, at myndigheder i den offentlige forvaltning allerede ved hjemmel i anden lovgivning vil have ret til eller være forpligtede til at foretage denne opgave.

Myndigheder i den offentlige forvaltnings brug af AI-systemer til at varetage opgaver efter anden lovgivning vil bl.a. kunne omfatte beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger, men er ikke afgrænset hertil. Dette vil betyde, at beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger, vil kunne foretages, hvis det sker i forbindelse med myndigheder i den offentlige forvaltnings opgavevaretagelse.

Der henvises til lovforslagets § 2 og bemærkningerne til § 2 for nærmere om de ovenfor nævnte begreber.

Den foreslåede bestemmelse vil endvidere medføre, at myndigheder i den offentlige forvaltning kan behandle personoplysninger, som myndigheden har indsamlet til et formål, f.eks. konkret sagsbehandling, til et andet formål, navnlig udvikling af et AI-system, uden at skulle foretage en nærmere vurdering af, om der er tale om forenelige formål. Dette skyldes, at der i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 4, vil være tale om viderebehandling på baggrund af national ret.

Den foreslåede bestemmelse vil derimod ikke give hjemmel til, at myndigheder kan indsamle nye personoplysninger, som myndigheden ikke efter gældende ret lovligt må indsamle og behandle til brug for AI-systemet, eller at der kan ske fravigelse af andre begrænsninger i den relevante lovgivning, som f.eks. tavshedspligter. Som videre beskrevet i de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.2., vil bestemmelsen ikke indebære en adgang til at fravige øvrig lovgivning, herunder forvaltningsretlige regler og principper samt den relevante lovgivning på området. Bestemmelsen vil alene give adgang til, at der vil kunne udvikles og anvendes AI-systemer til beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger. Øvrige regler om anvendelse af oplysninger – f.eks. på sundhedsområdet eller skatteområdet – vil fortsat finde anvendelse.

Bestemmelsen vil skabe retsgrundlaget for, at myndighederne har ret til at udvikle og anvende AI-systemer til brug for beslutningsstøtte, herunder til evaluering af bestemte personlige forhold vedrørende en borger, ved behandling af personoplysninger til varetagelse af deres lovbestemte opgaver. Bestemmelsen vil ikke tilsigte at skabe hjemmel til, at fysiske personer undergives en pligt til at kommunikere digitalt, underskriftskrav mv.

Det foreslås i § 3, *stk. 2*, at vedkommende minister på eget ressort skal fastsætte specifikke foranstaltninger til beskyttelse af den registreredes rettigheder og interesser i forbindelse med behandling omfattet af *stk. 1*, når behandlingen omfatter personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, *stk. 1*, og artikel 10, og sådanne foranstaltninger er påkrævet i henhold til databeskyttelsesreglerne.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at, såfremt det er nødvendigt efter databeskyttelsesreglerne, kan behandlingen af de særlige kategorier af personoplysninger og personoplysninger om straffedomme og lovovertrædelser alene blive behandlet efter, at myndighederne i en bekendtgørelse har fastsat yderligere foranstaltninger for beskyttelse af den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Med bestemmelsen vil myndigheder i den offentlige forvaltning blive gjort ansvarlige for at overveje behovet for at behandle disse kategorier af personoplysninger. I de tilfælde, hvor behandlingen af personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 9, *stk. 1* og artikel 10, vil blive vurderet at være nødvendige at behandle, vil bestemmelsen medføre, at myndighederne vil kunne stille fornødne garantier for den registreredes rettigheder og frihedsrettigheder, før behandlingen kan ske.

Ved vurderingen af, om det efter databeskyttelsesreglerne er nødvendigt at fastsætte yderligere foranstaltninger, vil det være relevant at overveje, om der allerede følger passende foranstaltninger af den relevante sektorlovgivning, som finder anvendelse på den pågældende behandling. I visse sektorer kan der f.eks. allerede være fastsat særlige regler eller foranstaltninger, der indeholder fornødne og passende garantier for beskyttelsen af den registreredes rettigheder og interesser i forbindelse med sektorens øvrige behandling af personoplysninger. I sådanne tilfælde vil der kunne være begrænset behov for at fastsætte yderligere foranstaltninger i forbindelse med anvendelsen af et AI-system til den pågældende behandling i en bekendtgørelse.

Den foreslåede bestemmelse vil etablere en bemyndigelsesbestemmelse, som for de enkelte ressortministre vil være mulig at anvende enten konkret i forhold til bestemte AI-systemer eller til at fastsætte en mere generel ramme for brugen af AI-systemer inden for et givent ressortområde. I bekendtgørelsen vil bl.a. formålet med behandlingen kunne fremgå, hvilke typer af personoplysninger der kan behandles, angivelse af den dataansvarlige myndighed, kredsen af medarbejdere, som kan foretage behandlingen, samt hvilke foranstaltninger og behandlingsbetingelser, der skal iagttages i forbindelse med behandlingen, f.eks. et krav om løbende menneskeligt tilsyn og kontrol. Dette vil i øvrigt være oplysninger, som forventeligt allerede vil være identificeret, som led i den dataansvarliges udarbejdelse af en databeskyttelsesretlig konsekvensanalyse efter databeskyttelsesforordningens artikel 35. Dertil vil det være forventningen, at der vil være et vist overlap mellem de krav, som vil blive fastsat i de forskellige bekendtgørelser udstedt i medfør af den foreslåede bestemmelse, hvorfor der i vidt omfang vil kunne ske genbrug af krav fra tidligere udstedte bekendtgørelser.

Den foreslåede bestemmelse vil indeholde en bemyndigelsesbestemmelse, som ikke vil være rettet mod én bestemt minister, men til vedkommende ressortminister. Det skyldes, at AI-systemerne vil variere i karakter på tværs af ressort, og det vil derfor være uhensigtsmæssigt – i forhold til at fastsætte de nødvendige specifikke foranstaltninger til AI-systemet og i forhold til effektivitet – at alene én central minister vil skulle være ansvarlig herfor. Det foreslås derfor, for at understøtte den mest effektive løsning – både i forhold til tid, fleksibilitet og indsigt i behovene på de forskellige ressortområder – at bemyndigelsesbestemmelsen vil være rettet mod samtlige ministre. Da myndighederne i den offentlige forvaltning foretager en bred vifte af forskellige opgaver, vil generelle krav i dette lovforslag i forbindelse med behandlingen af særlige kategorier af personoplysninger samt personoplysninger om straffedomme og lovovertrædelser ikke kunne rumme samme præciseringsniveau, som kan fastsættes ved bekendtgørelse i de relevante sektorer.

Bemyndigelsesbestemmelsen vil, modsat en generel hjemmel, kunne understøtte, at de garantier der stilles, retter sig mod konkrete behandlingsformål og, at der dermed kan tages højde for de specifikke behov, der måtte være for beskyttelse af den registreredes rettigheder og interesser. Den foreslåede ordning vil derfor kunne medføre, at der ved bekendtgørelse på sektorområderne, vil blive fastsat regler, med relevante og nuancerede foranstaltninger, der tilmed også kan adressere og potentielt mitigere de risici for de

grundlæggende rettigheder, der er forbundet med den konkrete behandling af personoplysninger. Det vil kunne øge kvaliteten af de foranstaltninger der fastsættes, når de respektive ressortministre etablerer disse regler på eget område.

Det bemærkes, at det er et krav efter databeskyttelsesforordningen, at der stilles fornødne garantier, førend disse særlige kategorier af personoplysninger kan behandles. Derfor vil der ikke med bestemmelsen etableres yderligere forpligtelser for ressortministrene end, hvad der allerede følger af databeskyttelsesreglerne. I stedet vil den foreslåede bestemmelse bidrage til, at der skal stilles konkrete og nuancerede garantier, som vil afhænge af den konkrete behandling og formålet hermed.

Det bemærkes, at der forud for fastsættelsen af regler efter bestemmelsen vil skulle indhentes en udtalelse fra Datatilsynet, jf. databeskyttelseslovens § 28.

Til § 4

Det følger af artikel 23, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer, at den registreredes rettigheder, der fremgår af databeskyttelsesforordningens kapitel III, kan begrænses, såfremt én af betingelserne i artikel 23, stk. 1, litra a-j, er opfyldt. Særligt relevant er databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, litra e, hvoraf der kan indføres begrænsninger til den registreredes rettigheder af hensyn til andre vigtige målsætninger i forbindelse med beskyttelse af Unionens eller en medlemsstats generelle samfundsinteresser, navnlig Unionens eller en medlemsstats væsentlige økonomiske eller finansielle interesser, herunder valuta-, budget- og skatteanliggender, folkesundhed og social sikkerhed. Derudover bør disse lovgivningsmæssige foranstaltninger indeholde specifikke bestemmelser som omfattet af artikel 23, stk. 2, hvor relevant.

Det følger af § 28 i databeskyttelsesloven, at myndigheder i den offentlige forvaltning ved udarbejdelse af lovforslag, bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, skal indhente en udtalelse fra Datatilsynet.

Der henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.3.1. om gældende ret vedrørende muligheden for at foretage begrænsninger i den registreredes rettigheder efter databeskyttelsesforordningen.

Det foreslås i § 4, at vedkommende minister kan fastsætte regler om, at bestemmelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 12 og artikel 15-21 ikke gælder, hvis ét af forholdene i databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, gør sig gældende. Regler udstedt i medfør af 1. pkt., indeholder, hvor det er relevant, specifikke bestemmelser vedrørende de forhold, som fremgår af databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 2.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at den relevante ressortminister har mulighed for at fastsætte regler om undtagelse til én eller flere af den registreredes rettigheder på eget område. Dermed vil ressortministrene kunne beslutte at fastsætte yderligere foranstaltninger omkring undtagelsen af visse af den registreredes rettigheder, såfremt det vurderes nødvendigt for opgavevaretagelsen på deres respektive områder.

Den foreslåede bestemmelse vil være med til at effektivisere udviklingen, herunder videreudviklingen, af AI-systemer. Dette begrundes med, at AI-systemer, efter deres natur, potentielt vil kunne medføre en begrænsning af den registreredes rettigheder grundet AI-systemers komplekse opbygning. Et AI-system er i mange tilfælde opbygget ved komplekse datastrukturer, hvor oplysninger fra mange registrerede indgår i træningsdatasæt. De store træningsdatasæt tillader ikke altid adskillelse af den registreredes oplysninger, hvorfor visse af den registreredes rettigheder i praksis vil være vanskelige at overholde. Dette omfatter f.eks. retten til indsigt og retten til sletning efter databeskyttelsesforordningens artikel 15 og artikel 17.

Det er vurderet, at der ikke bør indføres en generel undtagelse til den registreredes rettigheder direkte i dette lovforslag. Baggrunden for denne vurdering er, at mindst én af betingelserne i databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, skal være opfyldt, før der kan foretages en begrænsning i den registreredes rettigheder. Dette indebærer også, at behovet for begrænsningen skal vejes op imod hensynet til beskyttelsen af den registreredes rettigheder. Dette kan f.eks. være af hensyn til- og for beskyttelse mod trusler mod den offentlige sikkerhed, til beskyttelse af menneskeliv eller som reaktion på naturkatastrofer eller menneskeskabte katastrofer, samt til en medlemsstats vigtige økonomiske eller finansielle interesser. Ethvert indgreb i den registreredes rettigheder skal dermed være proportionalt til det konkrete

behov, hvorfor der alene bør gennemføres begrænsninger til den registreredes rettigheder, der er rettet mod specifikke og konkrete omstændigheder. Det bør derfor være et væsentligt hensyn til den konkrete behandling, førend den registreredes rettigheder kan begrænses i en bekendtgørelse.

Det bemærkes, at det vil være vanskeligt at identificere et generelt hensyn efter databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, der kan vægte højere end hensynet til beskyttelse af den registreredes rettigheder. Det vil dog være nærliggende at vurdere, hvorvidt en begrænsning af den registreredes rettigheder kan være nødvendig af hensyn til en medlemsstats generelle samfundsinteresser efter databeskyttelsesforordningens artikel 23, stk. 1, litra e. I den forbindelse er det vurderet, hvorvidt et generelt ressourcehensyn i forbindelse med viderebehandling af allerede indsamlede oplysninger, kan vægtes højere end hensynet til den registreredes rettigheder. Det kan dog ikke antages, at et ressourcemæssigt hensyn alene kan veje op for hensynet til at beskytte den registreredes rettigheder på et generelt plan. Derfor bør ressortministrene overveje, om et ressourcehensyn eller andre relevante hensyn kan gøre sig gældende på deres specifikke område i en sådan grad, at den registreredes rettigheder kan begrænses eller fraviges.

Den foreslåede bestemmelse vil derfor medføre, at undtagelser og begrænsninger udelukkende kan fastsættes på områder, hvor det er vurderet relevant og, hvor hensynet til den konkrete behandling vejer op for hensynet til at beskytte den registreredes rettigheder. Modsat en generel undtagelse til den registreredes rettigheder, vil ressortministrene kunne fastsætte mere detaljerede og konkrete regler, der fortsat kan tage højde for den registreredes rettigheder bedst muligt. Det skal understreges, at den registreredes rettigheder kun bør begrænses i det omfang, hvor det er nødvendigt, således at der f.eks. kan være dele af en rettighed, som opfyldes, mens andre dele ikke opfyldes. Der kan f.eks. være visse dele af artikel 15 om den registreredes ret til indsigt, som i praksis ikke kan opfyldes, mens andre dele vil kunne opfyldes.

Det bemærkes, at det ikke med den foreslåede bestemmelse vil være fastlagt, hvorvidt undtagelser og begrænsninger kan fastsættes for brugen af specifikke AI-systemer eller om reglerne kan fastsættes for hele sektorområder. Det skal understreges, at den foreslåede bestemmelse ikke vil være afgrænset hertil, idet det giver ressortministrene den nødvendige fleksibilitet til at vurdere, om det vil være muligt at fastsætte generelle undtagelser, eller om visse AI-systemer kræver specifikke begrænsninger eller undtagelser til den registreredes rettigheder.

Den foreslåede bestemmelse vil ikke omfatte muligheden for at gøre undtagelse til databeskyttelsesforordningens artikel 13 og artikel 14 om oplysningspligten.

I konkrete projekter vil det være relevant at gøre undtagelse til oplysningspligten. Selvom den foreslåede bestemmelse ikke vil hjemle en sådan mulighed, så vurderes det dog, at databeskyttelseslovens § 22, stk. 2, indeholder en tilstrækkelig undtagelsesmulighed, idet denne bestemmelse allerede giver mulighed for at undlade at opfylde oplysningspligten i en række nærmere definerede tilfælde. Derudover vil myndighederne i den offentlige forvaltning også i henhold til databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 4, og artikel 14, stk. 5, konkret kunne vurdere, om der i specifikke situationer kan gøres undtagelse til oplysningspligten. Dette vil f.eks. være relevant i tilfælde, hvor den registrerede allerede, er bekendt med oplysningerne, der fremgår af artikel 13, stk. 1-2, og artikel 14, stk. 1-2, samt i tilfælde, hvor det er umuligt at informere den registrerede om viderebehandlingen, eller i tilfælde, hvor det kræver en uforholdsmæssig stor indsats at oplyse den registrerede.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse alene vil gøre det muligt at fastsætte undtagelser og begrænsninger af reglerne efter databeskyttelsesforordningen, herunder f.eks. retten til indsigt efter databeskyttelsesforordningens artikel 17. De almindelige regler vedrørende aktindsigt, efter f.eks. forvaltningsloven og offentlighedsloven, vil fortsat finde anvendelse. Derfor vil myndighederne skulle sikre sig, at disse forpligtelser fortsat vil kunne overholdes.

Endelig bemærkes det, at der forud for fastsættelsen af regler efter bestemmelsen vil skulle indhentes en udtalelse fra Datatilsynet, jf. databeskyttelseslovens § 28.

Til § 5

Det foreslås i § 5, at loven skal træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende. Begrundelsen for, at loven foreslås at træde i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende, er, at der er behov for, at myndigheder i den offentlige forvaltning så snart som muligt skal kunne påbegynde konkrete projekter og aktiviteter, som muliggøres i henhold til

loven og regler, som kan udstedes i medfør af loven, og som forventes udstedt i forbindelse med lovens ikrafttræden.

Til § 6

Det foreslås i § 6, at loven ikke skal gælde for Færøerne og Grønland.

Det bemærkes, at Færøerne og Grønland ikke er medlemmer af EU, hvorfor Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (databeskyttelsesforordningen) med senere ændringer ikke finder direkte anvendelse for disse. Det samme gør sig gældende for lovbekendtgørelse nr. 289 af 8. marts 2024 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), jf. databeskyttelseslovens § 48.

Eftersom formålet med lovforslaget vil være, at det skal fungere som et supplerende nationalt retsgrundlag for myndigheder i den offentlige forvaltnings behandling af personoplysninger ved brug af AI-systemer efter databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, vurderes det ikke relevant, at lovforslaget skal gælde for Færøerne og Grønland.

Relateret document 2/2

Dokument Navn:	Udkast til politisk aftale mellem regeringen, KL og Danske Regioner.pdf
Dokument Titel:	Udkast til politisk aftale mellem regeringen, KL og Danske Regioner
Dokument ID:	1838864

Oplæg til politisk aftale med KL og Danske Regioner om generel AI-hjemmel samt analyse af teknologibaserede løsninger, herunder AI, til automatiske afgørelser

16. februar 2026

Boks 1

Udkast til aftaletekst om generel AI-hjemmel samt analyse af teknologibaserede løsninger, herunder AI, til automatiske afgørelser

Aftale om tilvejebringelse af hjemmel til anvendelse af AI-løsninger samt analyse af teknologibaserede løsninger, herunder AI, til automatiske afgørelser

Den offentlige sektor står midt i et afgørende skifte, hvor kunstig intelligens i de kommende år rummer et markant potentiale for bedre service, kortere sagsbehandlingstider og frigørelse af arbejdskraft. Myndigheders mulighed for at anvende kunstig intelligens i dag er dog fragmenteret, uklar og ofte begrænset af manglende juridiske rammer, hvilket hæmmer både udrulningen af AI samt skaber tvivl og variationer i praksis på tværs af myndighedsområder. I dag findes der AI-løsninger, der kan bidrage til at gøre den offentlige sektor mere effektiv og bedre for borgere og virksomheder. Løsninger som ikke anvendes – eller anvendes uens – på grund af fx manglende hjemmel eller tvivl herom.

På den baggrund blev Den Digitale Taskforce for Kunstig Intelligens nedsat af regeringen, KL og Danske Regioner med Aftalerne om kommunernes og regionernes økonomi for 2025. En del af Taskforcens målbillede er at skabe klarhed om de juridiske rammer og sikre en tidssvarende lovgivning. Regeringen, KL og Danske Regioner er enige om, at der skal etableres én generel hjemmel, som kan udgøre det databeskyttelsesretlige grundlag for offentlige myndigheders anvendelse af AI-løsninger til blandt andet beslutningsstøtte og profilering. Regeringen, KL og Danske Regioner er endvidere enige om, at det skal være muligt at fastsætte yderligere krav til AI-løsninger, der behandler følsomme personoplysninger eller oplysninger om strafbare forhold, der er påkrævet for at leve op til reglerne i databeskyttelsesforordningen. Parterne er enige om, at kunstig intelligens skal anvendes på en ansvarlig og sikker måde.

Regeringen, KL og Danske Regioner er desuden enige om, at anvendelsen af teknologibaserede løsninger, herunder AI, til at træffe automatiske afgørelser på hensigtsmæssige områder i fremtiden kan være forbundet med gevinster til gavn for både den offentlige sektor, virksomheder og borgere. Regeringen, KL og Danske Regioner er i den forbindelse enige om, at det er afgørende for borgernes fortsatte tillid til brugen af nye teknologier i den offentlige sektor, at løsningerne anvendes på ansvarlig vis. Parterne er derfor enige om, at der gennemføres en grundig analyse, der skal bidrage til at kortlægge, hvor og hvornår løsninger med fordel kan anvendes til automatiske afgørelser, og hvornår dette bør undlades.

Endelig er parterne enige om at drøfte de økonomiske konsekvenser af lovforslaget i det videre arbejde i Taskforcen.

Bilag Titel:	Danske Regioners bemærkninger til Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om social service
Dagsordens titel	Høringssvar - Støtte til kompressionsprodukter som hjælpemiddel
Dagsordenspunkt nr	26
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

Social og Boligministeriet

Sendt til: tha@sm.dk

Med kopi til:

p-handicap@sm.dk

05-02-2026

EMN-2019-01662

1832189

Luna Lundberg Nielsen

Danske Regioners høringssvar til lov om ændring af lov om social service (Støtte til kompressionsprodukter som hjælpemiddel uanset forudsætningen om, at hjælp ikke kan bevilges efter anden lovgivning)

Social- og Boligministeriet har den 22. januar 2026 sendt forslag til lov om ændring af lov om social service (Støtte til kompressionsprodukter som hjælpemiddel uanset forudsætningen om, at hjælp ikke kan bevilges efter anden lovgivning), i høring. Danske Regioner fremsender høringssvar på vegne af de fem regioner. Høringssvaret er afsendt med forbehold for godkendelse i Danske Regioners bestyrelse den 26. februar 2026.

Generelle bemærkninger

Danske Regioner støtter formålet med lovforslaget, der som følge af den indgåede midlertidige politiske aftale om udlevering af kompressionsremedier skal være med til at sikre, at borgere ikke kommer i klemme mellem kommune og region, i forbindelse med udlevering og brug af hjælpemidler samt at der skabes en sikkerhed for, at kommunerne kan udlevere kompressionsprodukter til borgerne. Danske Regioner anerkender behovet for et mere transparent og sammenhængende forsyningsforløb for kompressionsprodukter og lægger vægt på, der med lovændringen skabes det juridiske grundlag for, at kommunalbestyrelsen kan udlevere kompressionsprodukter i overensstemmelse med de overordnede rammer, som regeringen, Danske Regioner og KL er enige om i aftale om udlevering af kompressionsprodukter af 18. december 2025.

Mens Danske Regioner bakker op om lovforslaget, mener Danske Regioner samtidig at det er afgørende for området, at en holdbar og langvarig løsning for det fulde hjælpemiddelområde findes snarligt. Danske Regioner ser frem til, at regeringen fremsætter en sådan løsning til gavn for alle borgere med behov for hjælpemidler/behandlingsredskaber og Danske Regioner bidrager gerne med konkrete bidrag til en løsning.

Bemærkninger til lovforslaget

I det følgende angives en række konkrete bemærkninger til lovforslaget.

Målgruppe og afgrænsning

Danske Regioner bemærker, at der er forskel på ordlyden i hhv. den politiske aftale og det fremsatte lovforslag. Individuelt tilpassede kompressionsprodukter omfatter produkter tilpasset til den enkelte borger til at afhjælpe hævelse i f.eks. ben, arme eller hænder, hvorimod støttestrømper eller lignende, som anvendes f.eks. ved lettere benproblemer, irritationer og uro i benene eller med udelukkende forebyggende sigte, ikke vil være omfattet. Danske Regioner mener, den politiske aftale skal tolkes i forhold til dette.

Danske Regioner bemærker ligeledes, at hverken aftale eller lovforslaget entydigt definerer hvilke patientgrupper samt produkter, der er omfattet af den politiske aftale. Danske Regioner anser i den forbindelse aftalens ordlyd om *"at regionen, ud fra en vurdering af borgerens behov i forlængelse af sygehusbehandlingen"* som afgørende. Det er således den individuelle sundhedsfaglige vurdering der foretages ifm. udskrivning, der er afgørende for om patienten hjemsendes med kompressionsprodukter eller ej, samt hvilken type produkt der, evt. udleveres. Der henvises i den forbindelse til Indenrigs- og Sundhedsministeriets bidrag til Ankestyrelsens seneste principafgørelse, hvori det fremgår at der: *"ved udskrivelsen af en patient, må antages at være taget udtømmende stilling til, om patienten har behov for et behandlingsredskab som led i eventuel fortsat sygehusbehandling efter indlæggelsen"*. Regionerne vil i den forbindelse afsøge en ensartet praksis.

Danske Regioner bemærker endvidere at det fremgår af aftalen at denne omfatter patienter, der udskrives efter at have modtaget behandling på et sygehus. Aftalen omfatter således ikke patienter, der efter kontakt med et almen medicinsk tilbud får anvist behov for kompressionsprodukter, ej heller selvom behovet evt. kan kobles til afsluttet, tidligere sygehusbehandling.

Det er ikke hensigtsmæssigt hvis et sådant forløb med dette lovforslag eller den indgåede aftale i fremtiden vil ende med at påtvinge borgeren hospitalsophold for at opnå adgang til kompressionsprodukter.

Danske Regioner mener således, at ovenstående netop vil være omfattet af lovforslagets hensigt med at sikre hjemmel til at ansvaret for udleveringen af kompressionsprodukter i nogle tilfælde påhviler kommunalbestyrelsen, selv om det ikke kan udelukkes, at hjælp vil kunne bevilges efter sundhedsloven. Dertil vil det fortsat, som det fremgår af den politiske aftale, påhvile kommunalbestyrelserne at udlevere kompressionsprodukter efter servicelovens § 112.

Danske Regioner henleder i den forbindelse opmærksomheden på, at lovforslagets bemærkninger bør nuanceres, så forståelsen af praksis ikke skubbes i retning af, at kompressionsprodukter typisk er tilknyttet

sygehusbehandling. Det bør således være tydeligt at behovet også sagtens kan opstå uden det sker i relations til sygehusbehandling og fx have forebyggende sigte eller have som primært formål at afhjælpe varig funktionsnedsættelse eller lette dagligdagen. I de tilfælde vil det netop fortsat påhvile kommunalbestyrelsen at sikre de nødvendige kompressionsprodukter.

Økonomi

Det fremgår af lovforslaget, at forslagets økonomiske konsekvenser forhandles med KL og Danske Regioner. Danske Regioner ser frem til at blive indkaldt til drøftelser omkring økonomien i forbindelse med lovforslaget.

Med venlig hilsen

Anders Kühnau
Formand, Danske Regioner

Mads Duedahl
Næstformand, Danske Regioner

Bilag Titel:	Danske Regioners høringssvar om straf niveau for ulovlig jordhåndtering
Dagsordens titel	Høringssvar - Øget strafniveau for ulovlig jordhåndtering
Dagsordenspunkt nr	27
Bilag nr	1
Antal bilag:	1

Miljøministeriet

mim@mim.dk

DANSKE
REGIONER

06-01-2026

EMN-2025-01126

1820943

Christian Andersen

Danske Regioners bemærkninger til høring af lovændringer mhp. styrkelse af straffniveauer for ulovlig flytning og anvendelse af forurennet jord mv.

Danske Regioner har modtaget høringsmateriale vedr. ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om forurennet jord (Styrkelse af straffniveauer for ulovlig flytning og anvendelse af forurennet jord, for manglende efterlevelse af regler om bygge- og anlægsaffald og for visse andre regler i lov om miljøbeskyttelse og lov om forurennet jord). Danske Regioner har med forbehold for bestyrelsens godkendelse følgende bemærkninger til udkastet til lovforslag.

Danske Regioner er enige i, at der er behov for større konsekvens ved lovovertrædelser, der påfører miljøet og grundejerne skade. Derfor bifalder vi det skærpede straffniveau, der følger af de foreslåede lovændringer.

Der er dog en risiko for, at øgede bødeniveauer ikke i sig selv har en tilstrækkelig præventiv effekt. Det er derfor lige så vigtigt at forbedre det eksisterende system og praksis for jordhåndtering, så det i endnu højere grad understøtter en korrekt håndtering af affald og jord, der er eller kan være forurennet. Danske Regioner opfordrer derfor til, at der arbejdes videre med initiativer, der kan sikre dette. I bilaget på side 2 har vi fremhævet nogle eksempler på relevante indsatser, som med fordel kan indgå i et sådant arbejde.

Uanset at straffen bliver højere, så består incitamentet til at snyde. Det er svært at få lov til at genanvende jord som en ressource, og samtidig bliver der færre steder, hvor man kan få lov at deponere den. Omvendt ser vi, at efterspørgslen stiger på nye råstoffer. Hvis vi skal løse dette dobbelte problem, skal reglerne for jordhåndtering sikre både miljø og genanvendelse.

Fra regionernes side har vi meget viden om håndtering af jord, som vi tilbyder at stille til rådighed i arbejdet med regelændringer.

Venlig hilsen

Anders Kühnau
Formand, Danske Regioner

Mads Duedahl
Næstformand, Danske Regioner

DANSKE REGIONER
DAMPFÆRGEVEJ 22
2100 KØBENHAVN Ø
+45 35 29 81 00
REGIONER@REGIONER.DK
REGIONER.DK

Indfør sporbarhed for al jordflytning

Al jordtransport over en bagatelgrænse bør registreres for at sikre fuld sporbarhed. Krav til analyser bør afhænge af, hvilke områder, jorden flyttes fra og til, så forurenede jord ikke utilsigtet tilføres uforurenede områder.

Områdeklassificering er grundlaget for sikker genanvendelse

I dag er 3,7 % af Danmarks areal områdeklassificeret som lettere forurenede byjord. En landsdækkende klassificering af arealer efter deres primære anvendelse kan bruges til at forenkle reglerne og ensrette krav til analyser. Med en inddeling i natur, industri, landbrug eller beboelse bliver det tydeligt, hvad opgravet jord fra disse områder kan eller ikke kan anvendes til. Krav til anmeldelse og dokumentation skal afhænge af, om jord flyttes fra en områdeklassificering til en anden, fx hvis jord flyttes fra et byområde til jordforbedring i et landbrugsområde.

Et fælles IT-system til både kontrol og genanvendelse

Det kommende fællesoffentlige IT-system skal ikke kun styrke kontrollen, men også gøre genanvendelse lettere. Region Hovedstadens prototype for en digital markedsplads for overskudsmaterialer er et godt eksempel, som kan indgå i en national løsning.

Ensartede regler og opdaterede jordklasser

Da jord ofte flyttes på tværs af kommunegrænser, skal jordklasser være ens og udvides med kriterier for almindelige stoffer som kulbrinter, PFAS og pesticider. Modtageanlæg og miljøgodkendelser skal tilpasses de nye klasser, og der er behov for standardiserede krav og retningslinjer, så sagsbehandlingstiden reduceres.

Krav om prøvetagning med høj kvalitet

Prøvetagning skal følge ensartede retningslinjer og baseres på ejendommens historik. Antallet af prøver og analyser skal afspejle den viden, der findes om arealet. Målet er, at jorden kan modtages uden supplerende prøver – det kræver kvalitet og tillid til systemet.

Genanvendelse som udgangspunkt

Der bør være ét regelsæt for både jordflytning og genanvendelse, så jorden tidligt klassificeres som en ressource. Etablering af ressourcepladser til sortering og oparbejdning er nødvendig. Særlige krav til anvendelse skal gælde i sårbare grundvandsdannende områder. En plan for jordhåndtering og tilsyn skal indgå som en forudsætning for større byggeprojekter.

Certificering af rådgivere og entreprenører

Virksomheder, der tager jordprøver og håndterer jord, bør certificeres. Muligheden for at miste certificeringen skaber incitament til at overholde

reglerne. Certificering er samtidig en forudsætning for krav om jordhåndteringsplaner, korrekt prøvetagning og sporbarhed.

Et forum for samarbejde og erfaringsudveksling

Et fælles forum for myndigheder og private aktører skal sikre videndeling og skabe grundlag for fælles regler og eventuel lovgivning. Dialogen på tværs af branchen er afgørende for en effektiv og bæredygtig jordhåndtering.